

Sedmični pregled sudske prakse¹
6. - 10. januar 2025. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1. Protokola br. 1	UAB Profarma i UAB Bona Diagnosis protiv Litvanije , br. 46264/22 i 50184/22 7. januar 2025. Odjel II	Mirno uživanje imovine. - Poništenje ugovora između privatnih kompanija i države za kupovinu testova za COVID-19 i obaveza kompanija da vrate značajni dio iznosa koji im je bio preplaćen od strane države. - Dopustivost: iznosi primljeni na osnovu ugovora o nabavci priznati kao "imovina" uprkos naknadnom poništenju tog ugovora, budući da nije bilo razloga da primalac dovodi u pitanje njegovu validnost prije njegovog poništenja, st. 173-174. - Meritum: široko polje slobodne procjene koje je dozvoljeno državama ugovornicama u pogledu određivanja obaveza za učesnike postupaka javnih nabavki i posljedica neispunjavanja tih obaveza (proširenje nalaza iz predmeta Kurban protiv Turske , st. 81.), st. 214. - Loša vjera kompanija koje su podnijele predstavku, iskazana njihovom namjerom da iskoriste vanrednu situaciju u javnom zdravstvu kako bi ostvarili preveliki profit, smatra se važnim faktorom u procjeni srazmjernosti ograničavanja prava, st. 223. - Odsustvo finansijskih sankcija prema javnom subjektu koji je prekršio zakon o javnim nabavkama samo po sebi nije dovoljno da ograničenje imovinskih prava kompanija podnosilaca predstavke bude nesrazmjerno, st. 232. Nema povreda člana 1. Protokola br. 1.
Član 3. Član 5. st. 1., 3. i 4.	G.R.J. protiv Grčke (odluka), br. 15067/21	Prisilno vraćanje. – Navodno prisilno vraćanje (<i>refoulement</i>) podnositelja predstavke, državljanina Avganistana i maloljetnika bez pratnje u relevantno vrijeme, iz regije Evros u Grčkoj do Turske.

¹ Informacije su pripremljene u okviru Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, a na osnovu informacija Ureda Jurisconsult-a Evropskog suda za ljudska prava. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud. Predmeti u kojima je utvrđena povreda označeni su crvenom bojom, predmeti u kojim nije utvrđena povreda su označeni zelenom bojom, dok su predmeti u kojima nije odlučivano o meritumu označeni žutom bojom.

<p>Član 13.</p>	<p>3. decembar 2024. godine (pisani otpravak 7. januar 2025.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>- Dokaz o postojanju sistematske prakse prisilnog vraćanja uopšte – pod pretpostavkom da je takva praksa uspostavljena – ne oslobađa podnosioca predstavke od obaveze da pruži <i>prima facie</i> dokaze koji potkrepljuju tvrdnje o njegovoj ili njenoj ličnoj situaciji, st. 182.</p> <p>- Izvještaj podnosioca predstavke koji u velikoj mjeri odgovara opštem <i>modus operandi</i> koji proizlazi iz izvještaja relevantnih nacionalnih i međunarodnih institucija u vezi sa prisilnim vraćanjem iz Grčke u Tursku, bez <i>prima facie</i> dokaza o njegovom ličnom prisustvu u Grčkoj i o njegovom prisilnom vraćanju prema Turskoj na navodne datume, st.225.</p> <p>Nedopustiva predstavka (<i>ratione personae</i> nekompatibilna).</p>
<p>Član 3.</p> <p>Član 5. st. 1., 3. i 4.</p> <p>Član 13.</p> <p>Član 41.</p>	<p>A.R.E. protiv Grčke, br. 15783/21</p> <p>7. januar 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Prisilno vraćanje.</p> <p>Navodno prisilno vraćanje (<i>refoulement</i>) podnositeljice predstavke, državljanke Avganistana i maloljetnice bez pratnje u relevantno vrijeme, iz regije Evros u Grčkoj do Turske.</p> <p>- Dokaz o postojanju sistematske prakse prisilnog vraćanja uopšte – pod pretpostavkom da je takva praksa uspostavljena – ne oslobađa podnosioca predstavke od obaveze da pruži <i>prima facie</i> dokaze koji potkrepljuju tvrdnje o njegovoj ili njenoj ličnoj situaciji, st. 217.</p> <p>- Dokazi koji će se koristiti u slučaju potpunog poricanja, od strane tužene Vlade, činjenica koje je podnositeljica predstavke navela, kako uopšteno tako i u pogledu individualne situacije podnositeljice predstavke, st. 218.-221.</p> <p>- <i>Prima facie</i> dokaz koji je podnositeljica predstavke pružila u korist njene verzije događaja koju tužena Vlada nije opovrgla i smatra se dovoljno ubjedljivim i utvrđenim van razumne sumnje čak i u odsustvu bilo kakvog direktnog dokaza o njenom prisilnom vraćanju, st. 265.-267.</p> <p>Pravično zadovoljenje. S obzirom na težinu utvrđenih povreda, uvjerljivi razlozi opravdavaju dosuđivanje nematerijalne štete, uprkos tome što podnositeljica predstavke nije postupila u skladu s pravilom 60 Poslovnika Suda, koji propisuje da se zahtjev za nematerijalnu štetu mora podnijeti blagovremeno tokom parničnog postupka (vidi predmet Nagmetov protiv Rusije [Veliko vijeće], st. 80.-82.), st. 309.-310.</p> <p>Kršenje članova 3., 13., 5 st. 1, 2 i 4 Konvencije</p> <p>Nema kršenja članova 2. i 3. u pogledu navoda o riziku po život i zlostavljanju tokom prisilnog vraćanja.</p> <p>Pravično zadovoljenje prema članu 41. Konvencije.</p>

<p>Član 8.</p>	<p>Minasyan i drugi protiv Armenije, br. 59180/15</p> <p>7. januar 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zaštita pripadnika LGBT zajednice. Pozitivne obaveze države.</p> <p>– Članak objavljen u internetskim novinama protiv aktivista za prava pripadnika LGBT zajednice nakon njihovih javnih komentara, motiviran neprijateljstvom prema LGBT osobama i napadnutim podnositeljima predstavke zbog njihovog aktivizma za prava pripadnika LGBT zajednice, izričito podstičući javnost da počini štetne diskriminatorne radnje protiv istih.</p> <p>- Propust domaćih sudova da prepoznaju neprijateljski ton, namjere i uticaj članka na prava podnositelja predstavke iz člana 8., kao i diskriminatornu prirodu osporenih izjava, i da postupe u skladu sa sudskom praksom Suda, st. 69.-71.</p> <p>- Građanski pravni lijek koji u teoriji može da pruži efikasnu zaštitu, ali način na koji je tumačen i primijenjen nije zaštitio podnositelje predstavke od verbalnih napada mržnje i diskriminacije, st. 71.</p> <p>Povreda člana 8. uzetog samostalno i u vezi sa članom 14. Konvencije.</p>
<p>Član 41.</p>	<p>Văleanu i drugi protiv Rumunije (pravično zadovoljenje), br. 59012/17 i 27 drugih</p> <p>7. januar 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravično zadovoljenje.</p> <p>– Pravično zadovoljenje nakon glavne presude (Văleanu i drugi protiv Rumunije) kojom je Sud utvrdio povredu člana 1. Protokola br. 1 zbog propusta da se u razumnom roku okonča postupak restitucije imovine oduzete od strane komunističkog režima.</p> <p>- Što se tiče materijalne štete, u slučaju propusta organa da izvrše presudu putem restitucije, podnositeljima predstavke će se dodijeliti novčana naknada. Korišćenje notarskih tablica koje se ažuriraju na godišnjem nivou za procjenu svake pojedinačne nepokretnosti je prihvatljiva pod uslovom da naknada ostane razumna u odnosu na tržišnu vrijednost imovine u trenutku isplate, st. 112.-115.</p> <p>Pravično zadovoljenje prema članu 41. Konvencije.</p>
<p>Član 34.</p>	<p>F.D. i H.C. protiv Portugala, br. 18737/18</p> <p>7. januar 2025.</p>	<p>Procesna legitimacija (<i>locus standi</i>). Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece.</p> <p>– Pravo oca da postupa u ime svog maloljetnog sina u slučaju kada su njegova prava na kontakt suspendovana, a majci djeteta je dodijeljeno isključivo starateljstvo.</p>

	<p>Odjel IV</p>	<p>- Pregled sudske prakse u vezi s dvjema vrstama situacija koje se odnose na zastupanje djeteta od strane roditelja koji nema starateljsko pravo, u zavisnosti od toga da li slučaj nastaje zbog spora između roditelja ili sukoba između roditelja i vlasti, st. 40.-44.</p> <p>- Očev <i>locus standi</i> priznat, jer je bio u sukobu sa vlastima u vezi sa povratkom djeteta njegovoj majci i pošto mu roditeljsko pravo nikada nije oduzeto, st. 46.-48.</p> <p>Član 8 (porodični život) – Izvršenje šengenske naredbe „traži i pronađi“ koju su izdale francuske vlasti za drugog podnositelja predstavke, sina prvog podnosioca predstavke, i njegov kasniji povratak svojoj majci u Francusku.</p> <p>- Izbor portugalskih vlasti da izvrše nalog za traženje i pronalaženje automatski, bez ikakve procjene rizika i bez sudske postupka, umjesto da efikasno i ekspeditivno rješavaju zahtjev za povratak djeteta prema Haškoj konvenciji, u suprotnosti je sa procesnim zahtjevima iz člana 8., st. 82.-83.</p> <p>- Propust vlasti da osiguraju da je dijete adekvatno zaštićeno i zbrinuto kada je njegov otac uhapšen i odveden iz škole i zadržan u policijskoj stanici, st. 85.-89.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Alexandru Pătrașcu protiv Rumunije, br. 1847/21</p> <p>7. januar 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sloboda izražavanja. – Građanska presuda kojom je poznatom ljubitelju opere naloženo da plati odštetu za komentare koje su on i treća lica objavila na njegovoj Facebook stranici u vezi sa sukobom u Nacionalnoj operi u Bukureštu.</p> <p>- Što se tiče izjava podnositelja predstavke, propust domaćih sudova da na odgovarajući način procijene situaciju, st. 112.-121.</p> <p>- Što se tiče komentara drugih osoba, nepostojanje predvidive pravne osnove za pozivanje podnositelja predstavke na odgovornost (usporedi sa Sanchez protiv Francuske [VV], st. 129.-142.), st. 126.-134.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>

<p>Član 2.</p>	<p>Petrosyan protiv Armenije, br. 51448/15</p> <p>9. januar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Smrt u pritvoru. Pravo na život (procesni i materijalni aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smrt u pritvoru sina podnositeljice predstavke koji je patio od psihičkih problema, navodno samoubistvo. - Odbačena jednostrana izjava kojom se traži da se predstavka skine sa liste predmeta prema članu 37. stav 1, <i>inter alia</i>, jer (jednostrana izjava) ne sadrži obavezu ponovnog pokretanja istrage u vezi sa smrću sina podnositeljice predstavke (Mishina protiv Rusije, st. 27.-30.), st. 94. - Propust tužene države da provede efikasnu istragu o smrti sina podnositeljice predstavke, što čini nepotrebnim ispitivanje da li su vlasti ispunile svoju pozitivnu obavezu da zaštite pravo sina na život, st. 159-160. <p>Povreda člana 2. Konvencije (procesni i materijalni aspekt).</p>
<p>Član 6. st. 1</p>	<p>Cavca protiv Republike Moldavije, br. 21766/22</p> <p>9. januar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravično suđenje (građanski aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Disciplinski postupak protiv javnog službenika koji je rezultirao njegovim otpuštanjem nakon što ga je navodno potaknuo prikiveni državni agent da primi mito kao dio testa profesionalnog integriteta. - Dopustivost: krivični aspekt člana 6. stav 1. nije primjenjiv, između ostalog, jer se sankcionira stav koji pokazuje osoba koja se provjerava, a ne izvršenje određene radnje zabranjene zakonom, st. 34. - Meritum: stepen do kojeg su garancije pravičnog suđenja razvijene u sudskoj praksi Suda u vezi sa podsticanjem u kontekstu krivičnog postupka (vidi, na primjer, Ramanauskas protiv Litvanije [VV], st. 49.-61., i Ramanauskas protiv Litvanije (br. 2), st. 52.-62.) relevantne su za tajni zadatak provjere profesionalnog integriteta koji se ne fokusiraju na prikupljanje dokaza u okviru neke krivične istrage, već na utvrđivanje stepena koruptivnosti određene grupe osoba, st. 41.-46. i 55.-57. - Provjera profesionalnog integriteta kao što je ova u ovom slučaju ne predstavlja zamku i nije u suprotnosti, kao takva, sa zahtjevima iz člana 6. stav 1. i stav 56. - Postojanje prethodnog saznanja ili objektivnih sumnji na nedopustivo ponašanje bilo koje osobe za koje se utvrdi da je od manjeg značaja nego u krivičnom postupku (usporedi sa Ramanauskas protiv Litvanije [VV], st. 56.), st. 59.-60.

		<p>- Dužnost domaćih sudova da propisno ispituju sporni prigovor na podsticanje na djelo i izvuku relevantne zaključke iz svojih nalaza, st. 61. i 64.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije (građanski aspekt).</p>
<p>Član 6. st. 1.</p>	<p>Zafferani i drugi protiv San Marina, br. 38127/22 i 6 drugih</p> <p>9. januar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravično suđenje (građanski aspekt).</p> <p>– Zakonodavna intervencija kroz donošenje i retroaktivnu primjenu novog zakona na postupke koji su u toku, u vezi s rješavanjem radno-pravnog statusa podnositelja predstavke prilikom prijema u stalnu službu u vojsci, čime se definitivno mijenja ishod postupaka u korist države.</p> <p>- Zbog pravnog vakuuma koji je zakonodavna intervencija navodno nastojala otkloniti, podnosioci predstavke to nisu mogli predvidjeti (usporedi sa OGIS-Institut Stanislas, OGEC Saint-Pie X i Blanche de Castille i drugi protiv Francuske, st. 69.-72.), st. 51.-52.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije (građanski).</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
13. - 17. januar 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Ioannides protiv Kipra, br. 32879/18</p> <p>16. januar 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Mirno uživanje imovine.</p> <p>– Nepristupačnost kuće koja se nalazi u tampon zoni na Kipru, odobrenje za korištenje koje je Republika Kipar dala Mirovnim snagama UN-a, i odbijanje države da plaća zakupninu vlasniku kuće.</p> <p>- Granice nadležnosti tužene države procijenjene posebno za svaki od aspekata navodnog ograničenje prava, st. 79.-80. U nedostatku efektivne kontrole nad sektorom tampon zone u kojoj se nalazila kuća podnositelja predstavke, utvrđeno je da je tužena država imala ograničenu nadležnost koja je podrazumijevala samo pozitivnu obavezu da preduzme diplomatske, ekonomske, sudske ili druge mjere u okviru svoje nadležnosti i u skladu s međunarodnim pravom i da je ispunila tu obavezu, st. 78. i 101.-104.</p> <p>- Propust domaćih sudova da procijene srazmjernost ograničenja imovinskih prava podnositeljice predstavke zbog zauzimanja njene kuće od strane Mirovnih snaga na osnovu odobrenja tužene države, i odbijanje potonje da joj plati bilo kakvu kiriju u tom pogledu, st. 105.-115.</p> <p>Djelomično kršenje člana 1. Protokola 1. Konvencije.</p>
<p>Član 11.</p>	<p>Bodson i drugi protiv Belgije, br. 35834/22 i 15 drugih</p> <p>16. januar 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Sloboda okupljanja.</p> <p>– Osuđujuća presuda u krivičnom predmetu protiv podnositelja predstavke zbog blokiranje autoputa u sklopu štrajka.</p> <p>- Član 11. primjenjiv u slučaju nepostojanja nasilnih namjera od strane organizatora (vidi Laurijsen i drugi protiv Nizozemske, st. 57.-58, i Kudrevičius i drugi protiv Litvanije [VV], st. 97.), st. 80.-82.</p> <p>- Blokada koja se ne odnosi na provođenje štrajka sindikata i ima za cilj fizičko blokiranje aktivnosti koja nije predstavljala direktnu vezu s predmetom protesta, vlasti su nastojale da izbalansiraju različite interese u pitanju kako bi zajamčili nesmetano odvijanje skupa i sigurnost ljudi, a primijenjene sankcije nisu pretjerane, polje slobodne procjene tužene države nije prekoračeno, st. 95.-123.</p> <p>Nema povrede člana 11. Konvencije.</p>

<p>Član 8.</p>	<p>N.Ö. protiv Turske, br. 24733/15</p> <p>14. januar 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Privatni život. Pozitivne obaveze.</p> <p>– Propust domaćih sudova da adekvatno odgovore na tvrdnje podnositeljice predstavke da ju je pretpostavljeni seksualno zlostavljao na njenom radnom mjestu i da slučaj podvrgnu pažljivoj kontroli, oslanjajući se na kašnjenje podnositeljice predstavke u prijavi napada.</p> <p>- Kontekstno osjetljiva procjena vjerodostojnosti dokaza potrebnih u predmetima seksualnog nasilja na radnom mjestu, uzimajući u obzir, <i>inter alia</i> gdje je potrebno, relevantnost trenutka podnošenja prijave žrtve (uporedi sa C. protiv Rumunije, st. 79.-80.), st. 52.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 46.</p>	<p>Petrović i drugi protiv Hrvatske, br. 32514/22, 33284/22 i 15910/23</p> <p>14. januar 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Privatni i porodični život. Pozitivne obaveze države.</p> <p>– Kontinuirani propust domaćih vlasti da utvrde sudbinu novorođenih beba koje su rođene između 1986. i 1994. godine i navodno otete u državnim bolnicama (uporedi sa Zorica Jovanović protiv Srbije).</p> <p>- Dopustivost: u pogledu nadležnosti tužene države <i>ratione loci</i> i <i>ratione personae</i>, Sud je nadležan da ispita da li je ta država ispoštovala svoje pozitivne obaveze prema članu 8., uključujući informacije o sudbini onih beba koje su navodno prebačene u Srbiju, kao i onih koje su rođene u gradu koji, u vrijeme počinjenja, nije bio pod kontrolom Hrvatske, st. 112.-113.</p> <p>- Što se tiče primjenjivosti Konvencije <i>ratione temporis</i>, ovaj slučaj se tretira kao prisilni nestanak, što znači da pozitivna obaveza potencijalno postoji kao trajna situacija sve dok se ne otkrije gde se nalazi nestala osoba i koja je njena sudbina (vidi <i>Zorica Jovanović protiv Srbije</i>, st. 48.-49.), st. 118.-124.</p> <p>- Meritum: neodgovarajući odgovor domaćih vlasti na pritužbe podnositelja predstavke uprkos činjenici da su mogli provjeriti šta se dogodilo s bebama dok su bile u Hrvatskoj, st. 149.-156.</p> <p>Opće mjere.</p> <p>– Od tužene države se zahtijeva da preduzme sve odgovarajuće mjere, po mogućnosti putem <i>lex specialisa</i>, kako bi uspostavila mehanizam koji pruža individualnu naknadu svim roditeljima koji su u istoj ili dovoljno sličnoj situaciji kao podnositelj predstavke, st. 171.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 6. st. 1. i 3. (d)</p>	<p>Vasile Pruteanu i ostali protiv Rumunije, br. 9308/18</p> <p>14. januar 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Trgovina ljudima. Saslušanje svjedoka.</p> <p>– Osuđujuća presuda u krivičnom predmetu protiv podnositelja predstavke za trgovinu ljudima i podvođenje na osnovu izjava svjedoka, datih tokom krivične istrage i pred moldavskim sudom, a koje nisu imali priliku provjeriti.</p> <p>- Primjena kriterija definiranih u Schatschaschwili protiv Njemačke [VV], st. 100.-131., u kontekstu trgovine ljudima uzimajući u obzir Direktivu 2012/29/EU o uspostavljanju minimalnih standarda o pravima, podršci i zaštiti žrtava zločina (“Direktiva o pravima žrtava”) (usporedi s Lučić protiv Hrvatske ili Przydział protiv Poljske, gdje je to razmatrano u kontekstu seksualnog napada), st. 61.-83.</p> <p>- Faktori za koje je utvrđeno da su dovoljni da garantuju pravednu i pravilnu procjenu pouzdanosti dokaza, st. 84.</p> <p>Nema povrede člana 6. st. 1. i 3. (d) Konvencije.</p>
<p>Član 35. st. 1</p>	<p>Association confraternelle de la Presse Judiciaire i drugi protiv Francuske (odluka), br. 49526/15 i drugi</p> <p>10. decembar 2024. (pisani otpravak 16. januar 2025.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova.</p> <p>– Propust podnositelja predstavke da iskoriste djelotvoran domaći pravni lijek u vezi s njihovim pritužbama po članovima 8., 10., 13. i 6. st. 1., u vezi s navodnim rizikom da bi oni (novinari i advokati) mogli biti stavljeni pod tajni nadzor kako je propisano zakonom.</p> <p>Uprkos činjenici da je Ustavno vijeće (<i>Conseil constitutionnel</i>) proglasilo osporene zakonske odredbe kompatibilnim sa nacionalnim Ustavom, podnositelji predstavke su mogli uložiti žalbu <i>Conseil d’Étatu</i> direktno pozivajući se na Konvenciju, domaći pravni poredak koji pravi razliku između ocjene ustavnosti i sudskog preispitivanja kompatibilnosti s Konvencijom, st. 123.-125.</p> <p>Nedopušteno (djelimično neiscpljivanje domaćih pravnih lijekova, djelimično očigledno neosnovano).</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Tverdokhlebova protiv Ukrajine, br. 15830/16</p> <p>16. januar 2025.</p>	<p>Lišavanje imovine.</p> <p>– Poništenje prava vlasništva podnositelja predstavke na zemljišnu parcelu, kupljenu od privatnog lica koje ga je steklo od države, kao rezultat postupanja tužioca da se to zemljište vrati državi.</p> <p>- Predmet se razlikuje od onih u kojima je Sud utvrdio da je zahtjev za pokretanjem odvojenog postupka za obeštećenje protiv bivših vlasnika previše formalistički i pretjerano opterećenje ili da je mehanizam obeštećenja</p>

	<p>Odjel V</p>	<p>lišen djelotvornosti (za razliku od Gladysheva protiv Rusije, st. 81. i B.K.M. Lojistik Tasimacilik Ticaret Limited Sirketi protiv Slovenije, st. 50., te usporedi sa Ibrahimbeyov i drugi protiv Azerbejdžana, st. 56.-59.), st. 44.-48.</p> <p>Nema povrede člana 1. Protokola 1. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>A.C. protiv Francuske, br. 15457/20</p> <p>16. januar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Postupak procjene dobi maloljetnog migranta. Privatni život.</p> <p>– Odbijanje domaćih vlasti da priznaju status podnositelja predstavke kao maloljetnog migranta bez pratnje, lišavajući ga odgovarajućih garancija predviđenih zakonom.</p> <p>- Predmet se razlikuje Darboe i Camara protiv Italije jer podnositelj predstavke u ovom slučaju nije podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, tako da relevantne odredbe međunarodnog prava i prava EU-a nisu bile primjenjive na njega, st. 162.-164. i 170.-171.</p> <p>- Nisu pronađene materijalne praznine u pravnom okviru koji uređuje postupak procjene dobi u kontekstu migracije, st. 165.-166.</p> <p>- Nedostaci u postupku procjene dobi koji je proveden u pojedinačnom predmetu podnositelja predstavke, što je dovelo do ukidanja pretpostavke njegove maloljetnosti bez davanja mu relevantnih informacija, st. 177.-183.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 2.</p>	<p>Ghaoui protiv Francuske, br. 41208/21</p> <p>16. januar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na život (procesni i materijalni aspekt).</p> <p>– Podnositelj predstavke je ostao paraplegičar usljed hica koji je policajac ispalio u njegov automobil u samoodbrani, pošto je podnosilac predstavke namjeravao da udari drugog policajca dok se udaljavao kako bi izbjegao ispitivanje.</p> <p>- Procesni aspekt: istraga koju su sprovedi domaći organi za koju je utvrđeno da je djelotvorna, bitne činjenice u predmetu i neophodnost upotrebe sile su pravilno utvrđene i da je podnositelj predstavke dobio naknadu za odugovlačenje istrage, st. 87.-97.</p> <p>- Materijalni aspekt: proporcionalnost upotrebe sile o kojoj su pravilno raspravljale i domaće sudije koji su utvrdili da bi policajac mogao razumno i legitimno smatrati da se nalazi u stanju „odbrane bilo koje osobe od nezakonitog nasilja“ u smislu člana 2. stav 2. (a) Konvencije, st. 103-116.</p> <p>Nema povrede člana 2. Konvencije (procesni i materijalni aspekt).</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
20. - 24. januar 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6. st. 1</p> <p>Član 6. st. 3 (d)</p>	<p>Dilek Genç protiv Turske, br. 74601/14 i 78295/14</p> <p>21. januar 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt). Ispitivanje svjedoka.</p> <p>– Navodi o nepravednom postupanju u dva odvojena upravna postupka u kojima podnositeljka predstavke osporava novčane kazne koje su joj izrečene, između ostalog, na osnovu tvrdnje da važeći zakon ne sadrži odredbu koja omogućava saslušanje svjedoka u postupcima pred upravnim sudovima, te da domaći sudovi nisu obrazložili razloge za odbijanje njenih prigovora.</p> <p>- Dopuštenost: Primjenjivost krivičnopravnog aspekta člana 6. na upravnu sankciju poput one u ovom predmetu utvrđena je u skladu sa tzv. “Engel kriterijima”, st. 32.-41.</p> <p>- Prigovor Vlade o nepostojanju značajno nepovoljnog položaja odbijen je na osnovu toga što ukupan iznos kazni (3 186 EUR) nije zanemariv (uporediti sa predmetom Bartolo protiv Malte (odluka), st. 24.), te da je predmet otvorio važno pravno pitanje, st. 47.-50.</p> <p>- Meritum: Strukturni procesni nedostatak proizašao iz primjene domaćeg zakonodavstva i sudske prakse u relevantnom periodu, a koji je rezultirao zakonskom nemogućnošću saslušanja svjedoka u upravnom postupku, čime je podnositeljki predstavke uskraćena mogućnost da ospori jedini, ako ne i odlučujući, policijski dokaz protiv nje, na osnovu kojeg joj je izrečena novčana kazna, st. 71.-79.</p> <p>Povreda člana 6., st. 1. i 3. (d) Konvencije.</p>
<p>Član 6. st. 1</p>	<p>Çağıl protiv Turske, br. 19085/18</p> <p>21. januar 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pristup sudu (krivičnopravni aspekt).</p> <p>– Nemogućnost podnosioca predstavke da uloži žalbu Kasacionom sudu protiv krivične presude kojom su mu izrečene novčane kazne ispod zakonom propisanog cenzusa za ulaganje žalbe.</p> <p>- Dopuštenost: prigovor Vlade o nepostojanju značajne štete odbijen je na osnovu toga što ukupan iznos novčanih kazni (1.168 EUR) nije zanemariv, te zato što je krivična osuda ostaje evidentirana u kaznenoj evidenciji osuđene osobe nekoliko godina i praćena je društvenom stigmom. st. 29.-32.</p>

		<p>- Meritum: U skladu s kriterijima utvrđenim sudskom praksom Suda, pravo podnosioca predstavke na pristup sudu suštinski nije bilo dovedeno u pitanje, st. 49.–61.</p> <p>Nema povrede člana 6. st. 1. Konvencije (krivični aspekt).</p>
<p>Član 3. Član 14.</p>	<p>Panayotopoulos i drugi protiv Grčke, br. 44758/20</p> <p>21. januar 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Zabrana mučenja (procesni i materijalni aspekt).</p> <p>– Prekomjerna sila koju su policijski službenici upotrijebili kako bi prema navodima savladali otpor prvog i trećeg podnosioca predstavke prilikom njihovog hapšenja, tokom transporta i za vrijeme zadržavanja u policijskoj stanici.</p> <p>Nedjelotvorna istraga navoda o zlostavljanju troje podnosilaca predstavke, svi romske nacionalnosti, te propust nadležnih organa da preduzmu sve moguće korake kako bi utvrdili da li je u spornim događajima bila prisutna diskriminacija.</p> <p>- Utvrđeno je da nije došlo do povrede materijalnog aspekta člana 3. u odnosu na drugog podnosioca predstavke, s obzirom na to da zadobijene povrede nisu dostigle potreban prag težine, da nije bilo <i>prima facie</i> dokaza koji bi bili dovoljni da se teret dokazivanja prebaci na tuženu Vladu, te da nije bilo moguće izvesti zaključak o postojanju zlostavljanja usljed izostanka djelotvorne istrage, st. 133.</p> <p>- Nisu potvrđeni navodi o rasistički motivisanom zlostavljanju, st. 150.–155.</p> <p>- Propust nadležnih organa da preduzmu sve moguće mjere kako bi utvrdili da li je u spornim događajima bila prisutna diskriminacija, st. 158.–161.</p> <p>Povreda člana 3. (procesni aspekt) Konvencije; djelimična povreda i djelimično nepostojanje povrede člana 3. (materijalni aspekt); nepostojanje povrede člana 14. u vezi sa članom 3. (materijalni aspekt); povreda člana 14. u vezi sa članom 3. (procesni aspekt).</p>
<p>Član 8. Član 13.</p>	<p>Reznik protiv Ukrajine, br. 31175/14</p>	<p>Privatni život, dom i prepiska.</p> <p>– Pretres stana advokata u okviru krivičnog postupka protiv njegovog klijenta, oduzimanje dokumenata i uređaja za pohranu podataka, te vještačenje sadržaja tih uređaja.</p>

	<p>23. januar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>- Široki obim naloga za pretres pri spornoj situaciji u praksi nije bio izbalansiran dovoljnom procesnom zaštitom. Sama činjenica da službenici mogu izuzeti i pristupiti elektronskim uređajima advokata koji potencijalno sadrže osjetljiv materijal, bez ikakvog nadzora ili drugih zaštitnih mjera, predstavlja nesrazmjerno ograničavanje prava iz člana 8., st. 73.-77.</p> <p>- Nemogućnost ulaganja žalbe na nalog za pretres ili osporavanja navoda o povredi službene dužnosti policijskih službenika, pri čemu su svi ostali predloženi pravni lijekovi bili nedjelotvorni, st. 82.-89.</p> <p>Povreda člana 8. i 13., u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>H.W. protiv Francuske, br. 13805/21</p> <p>23. januar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Razvod braka. Privatni život.</p> <p>– Razvod braka, pri čemu je krivica u potpunosti pripisana podnositeljici predstavke zbog neispunjavanja bračnih dužnosti u formi odbijanja seksualnih odnosa sa svojim suprugom.</p> <p>- Predmet je razmatran sa stanovišta negativnih obaveza tužene države, kao miješanje u privatni život podnositeljice predstavke, odnosno kao zadiranje u njeno pravo na privatni život, st. 70.-72.</p> <p>- Sporno miješanje koje se tiče seksualnog života i seksualne slobode podnositeljice predstavke, pri čemu je utvrđeno da je polje slobodne procjene bilo usko (uporediti i kontrastirati sa predmetom Babiarz protiv Poljske, st. 37. i47.), st. 85</p> <p>- Bračne dužnosti, na način utvrđen domaćim zakonodavstvom, ne uzimaju u obzir pristanak na seksualne odnose i u suprotnosti su sa seksualnom slobodom, pravom na tjelesni integritet i tjelesnom autonomijom, kao i sa pozitivnom obavezom države da sprečava i bori se protiv nasilja u porodici i seksualnog nasilja, st. 86.-91.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Članovi 6. st. 1.</p>	<p>Suren Antonyan protiv Armenije, br. 20140/23</p> <p>23. januar 2025.</p>	<p>Nezavisan i nepristrasan tribunal i pristup sudu (građanskopravni aspekt).</p> <p>– Razrješenje sudije nakon disciplinskog postupka vođenog pred Visokim vijećem sudstva, formiranim nakon ustavnih amandmana.</p>

	<p>Odjel V</p>	<p>- Utvrđeno je da je Visoko vijeće sudstva tijelo koje ispunjava kriterije „tribunala“ u smislu člana 6. st. 1, paragrafi 102.-104, koje je isključivo i u potpunosti nadležno da odlučuje o pitanjima disciplinske odgovornosti sudija, te da donosi obavezujuće odluke.</p> <p>- Način imenovanja članova Visokog vijeća sudstva, zasnovan na kriterijima stručnosti, kao i ovlaštenja njegovih članova koji dolaze izvan pravosuđa, ne narušavaju nezavisnost tog tijela; institucionalni i operativni mehanizmi osiguravaju djelotvorne garancije kojima se sprečava neprimjeren uticaj ili neograničeno diskreciono postupanje zakonodavne vlasti; sama činjenica da su dva člana Vijeća koji dolaze izvan pravosuđa ranije obavljala visoke funkcije u izvršnoj vlasti nije dovoljna da dovede u pitanje nezavisnost Visokog vijeća sudstva., st. 105.-119.</p> <p>- Utvrđeno je da je Visoko vijeće sudstva „sud“ kome je podnosilac predstavke imao pristup, uprkos činjenici da njegove odluke ne podliježu daljem preispitivanju pred redovnim sudovima, st. 124.-28.</p> <p>- U svjetlu objektivnog testa nepristrasnosti, sumnje podnosioca predstavke u nepristrasnost predsjedavajućeg Visokog vijeća sudstva, proistekle iz njegovog bliskog odnosa sa ministrom pravde koji je pokrenuo disciplinski postupak protiv podnosioca predstavke, ocijenjene su kao objektivno opravdane i, usljed nedostatka odgovarajućih procesnih garancija, potvrđene činjenicom da Visoko vijeće sudstva nije otklonio te sumnje niti odagnalo strahovanja podnosioca predstavke, st. 135.-43.</p> <p>Djelimična povreda (u pogledu nepristrasnosti predsjedavajućeg Visokog vijeća sudstva) i djelimično nepostojanje povrede (u pogledu pomankanja nezavisnosti i pristupa sudu) člana 6. stav 1. Konvencije (građanskopravni aspekt).</p>
--	----------------	---

**Sedmični pregled sudske prakse
27. - 31. januar 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 2.	<p>Cannavacciuolo i drugi protiv Italije, broj 39742/14 i 3 druga</p> <p>30. januar 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Zagađenje životne sredine. Pravo na život (materijalni aspekt). Obaveze države.</p> <p>– Propust domaćih vlasti da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi zaštitili živote podnosioca predstavke od okolišnih opasnosti u kontekstu sistematskog, desetogodišnjeg, široko rasprostranjenog i velikog fenomena zagađenja (poznatog kao “<i>Terra dei Fuochi</i>”) prouzrokovanog nezakonitim odlaganjem, zakopavanjem ili nekontroliranim ostavljanjem opasnog, specijalnog i komunalnog otpada, koje u dijelovima regije Kampanija često provode kriminalne organizirane grupe.</p> <p>- Dopustivost: utvrđeno je da udruženja podnosioca predstavke nemaju aktivnu legitimaciju, niti status žrtve u skladu sa utvrđenom sudskom praksom, usporediti i kontrastirati sa Verein KlimaSeniorinnen Schweiz i drugi protiv Švicarske [VV], st. 495-503., s tim da je status žrtve ograničen na vrlo specifičan kontekst klimatskih promjena, st. 215-22.</p> <p>- Izostanak statusa žrtve podnosilaca predstavke koji osobno nisu, odnosno čiji preminuli članovi porodica nisu stanovali u područjima zvanično označenim kao područja pogođena predmetnim fenomenom zagađenja, st. 246-249.</p> <p>- Meritum: postojanje dovoljno ozbiljnog, stvarnog, dokazivog i neposrednog rizika po život zbog pojave kontinuiranog zagađenja koji aktivira primjenu člana 2. i, samim tim, pozitivnu obavezu zaštite života podnosioca predstavke; postojanje ove zaštitne dužnosti ne zavisi od naučne sigurnosti u pogledu tačnih efekata koje zagađenje može imati na zdravlje pojedinačnih podnosilaca predstavke i bez potrebe da se u svakom slučaju jasno dokaže uzročna veza između zagađenja i zdravstvenih problema podnosilaca predstavke (usporediti sa Tătar protiv Rumunije, st. 120.), st. 383-392.</p> <p>- Okvir za definiranje djelokruga obaveza državnih organa u predmetima poput ovoga, st. 395-396.</p> <p>- Član 46: Sud napominje da je u presudi naveo skup jasno definiranih, primarno procesnih mjera koje se odnose na sistemske nedostatke sa širim posljedicama, st. 493-501.</p> <p>Povreda člana 2. Konvencije (materijalni aspekt).</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
3. - 7. februar 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8.	Italgomme Pneumatici S.r.l. i drugi protiv Italije , br. 36617/18 i 12 ostalih 6. februar 2025. Odjel I	<p>Provjera ispunjavanja poreskih obaveza. Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ulazak u i pretres prostorija podnosioca predstavke, te pregled, kopiranje i oduzimanje njihovih dokumenata, koje vrše službenici ili predstavnici Poreske policije ili Poreske uprave u svrhu utvrđivanja ispunjavanja poreskih obaveza od strane podnosioca predstavke. - Okolnosti i uslovi pod kojima se primjenjuju osporene mjere nisu dovoljno precizno utvrđeni u domaćem zakonodavstvu, st. 107.-115. - Domaći pravni okvir koji organima vlasti daje neograničenu diskreciju u pogledu obima mjera i načina njihove primjene, st. 116.-120. - Uprkos postojanju određenih instrumenta sudske zaštite, domaći pravni okvir ne obezbjeđuje dovoljne procesne garancije, niti garantuje dovoljnu <i>ex post</i> kontrolu zakonitosti, nužnosti i proporcionalnosti mjera, st. 121.-136. - Uprkos postojanju opšteg pravnog osnova za predmetne mjere u domaćem zakonodavstvu, utvrđeno je da se ovakva njihova primjena ne može smatrati usklađenom sa zahtjevom 'kvaliteta zakona' iz člana 8. st. 2, st. 137.-140. - Član 46: naznačene opšte mjere: prvo, jasno definisanje u domaćem zakonodavstvu ili kroz praktična uputstva okolnosti u kojima i uslova pod kojima je organima vlasti dopušten ulazak u prostorije, te vršenje kontrole na licu mjesta i poreskih provjera u poslovnim prostorijama i prostorijama koje se koriste za obavljanje profesionalnih djelatnosti; i drugo, uspostavljanje djelotvorne sudske kontrole osporene mjere, naročito kontrole poštovanja kriterija, obima i uslova koji opravdavaju primjenu takve mjere od strane organa vlasti, uz mogućnost primjene nekog oblika prelazne kontrole, st. 147.-149. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 8. Član 10.</p>	<p>Klimova i drugi protiv Rusije, br. 33421/16 i 6 drugih</p> <p>4. februar 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Privatni život. Sloboda izražavanja.</p> <p>- Osuda podnosioca predstavke za prekršaj i/ili blokiranje njihovih web stranica ili stranica na društvenim mrežama zbog „promovisanja homoseksualnosti među maloljetnicima“, kao i prikupljanje od strane službi bezbjednosti korisničkih podataka povezanih sa ličnim nalogom jedne od podnosioca na društvenoj mreži i grupom na društvenoj mreži koju je ona administrirala.</p> <p>- Član 8.: prikupljanje velikih količina ličnih podataka, uključujući i osjetljive podatke, tokom dužeg vremenskog perioda i bez dovoljnih mehanizama zaštite od zloupotrebe, što primjenu datih mjera čini naročito invazivnom i podesnom da proizvede efekat obeshrabrivanja i zaplašivanja, st. 113.-123.</p> <p>- Član 10.: primjena utvrđenih načela iz predmeta Macatė protiv Litvanije [VV]; osporene mjere nespojive su sa članom 10. utoliko što su imale za cilj da ograniče pristup djece informacijama koje prikazuju istopolne odnose kao suštinski ekvivalentne odnosima između različitih polova, st. 149.-153.</p> <p>Povreda člana 8. i 10. Konvencije.</p>
<p>Član 14. u vezi sa članom 8.</p>	<p>Bazhenov and Semkin protiv Rusije, br. 8825/22 i 19130/22</p> <p>4. februar 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Privatni život.</p> <p>– Propust domaćih organa vlasti da ispune svoju pozitivnu obavezu da na adekvatan način reaguju na neovlašteno dijeljenje privatnih podataka podnosioca predstavke na društvenim mrežama od strane privatnih lica, uključujući informacije o njihovoj seksualnoj orijentaciji.</p> <p>- Propust da se na djelotvoran način istraži da li je dijeljenje podataka bilo motivisano diskriminatornim stavovima, st. 72.-75.</p> <p>- Ranjivost LGBTI zajednice u Rusiji i zanemarena njihova potreba za specijalnom zaštitom, st. 77.-78.</p> <p>Povreda člana 14., u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3. Član 13.</p>	<p>A.B. and Y.W. protiv Malte, br. 2559/23</p> <p>4. februar 2025.</p>	<p>Zahtjev za azil. Procjena rizika. Protjerivanje.</p> <p>- Odbijanje domaćih vlasti da dodijele međunarodnu zaštitu kineskom bračnom paru, pripadnicima ujgurske etničke zajednice muslimanske vjeroispovijesti iz Xinjianga, te odluka o njihovom protjerivanju s Malte.</p>

	<p>Odjel IV</p>	<p>- Dopuštenost: ukoliko se na član 13. poziva u vezi sa materijalnom odredbom Konvencije, pravna sredstva koja je potrebno iscrpiti prema članu 35. stav 1 odnose se isključivo na materijalnu odredbu, a ne na prigovor iz člana 13. (vidi predmet J.B. and J.B. i drugi protiv Malte, st. 61.), st. 44.</p> <p>- Podnosioci predstavke nisu bili obavezni podnijeti novi zahtjev za azil jer su iscrpili odgovarajuće pravno sredstvo kako bi osporili svoje protjerivanje koje im je u datom trenutku bilo na raspolaganju, a koje nije nalagalo novu procjenu rizika, ne dovodeći u pitanje nadležnost ovlaštenog organa da je izvrši, st. 45, 68. i 74.</p> <p>- Osnova predmeta: propust tužene države da pravilno ocijeni rizik od postupanja suprotno članu 3. prije potvrđivanja protjerivanja podnosilaca predstavke šest godina nakon odbijanja njihovog zahtjeva za azil, st. 67.–72.</p> <p>Utvrđeno je kršenje člana 3. Konvencije (ukoliko bi podnosioci predstavke bili protjerani u Kinu bez rigorozne <i>ex nunc</i> procjene rizika kome bi bili izloženi po povratku u Xinjiang); nije izvršeno odvojeno razmatranje člana 13. u vezi sa članom 3. Konvencije.</p>
<p>Član 6. st. 1.</p>	<p>Ukrakava, TOV protiv Ukrajine, br. 10233/20</p> <p>6. februar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na pravično suđenje (građanskopravni aspekt).</p> <p>- Tumačenje odredbe domaćeg zakonodavstva od strane Vrhovnog suda na način koji je bio nepredvidiv i suprotan načelu pravne sigurnosti.</p> <p>- Dopuštenost: budući da se navodno kršenje Konvencije konkretno odnosilo na obrazloženje osporene odluke, ne može se smatrati da je period od četiri mjeseca (ranije šest mjeseci) utvrđen u članu 35. stav 1 počeo teći od dana usmenog iznošenja uvodnog i dispozitivnog dijela konačne odluke, s obzirom na to da vlada nije dokazala da su takve djelimične informacije bile dovoljne za potrebe predstavke pred Sudom, st. 38.</p> <p>- Osnova predmeta: tumačenje od strane Velikog vijeća Vrhovnog suda jasnog i nedvosmislenog roka koji je utvrdio Parlament, na način suprotan samoj odredbi, pri čemu za to nije postojao nikakav opravdan razlog i nije se uzeo u obzir uticaj promjene tumačenja na pravnu sigurnost., st. 47.-49.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije (građanskopravni aspekt).</p>

<p>Član 6. stav 1.</p>	<p>Gaydashevskyy protiv Ukrajine, br. 11553/21</p> <p>6. februar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Nepriistrasan sud (krivični postupak).</p> <p>Predmet se odnosi na prekršajni postupak vođen protiv podnosioca predstavke za vožnju pod uticajem droga. U tom postupku je utvrđena njegova odgovornost za prekršaj, novčano je kažnjen, a njegova vozačka dozvola suspendovana je na period od godinu dana.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak nepristrasnosti zbog činjenice da u prekršajnom postupku nije učestvovao tužilac, što je dovelo do konfuzije u vezi sa ulogama tužioca i sudije. - Ponovno isticanje načela prema kome odsustvo tužioca na usmenoj raspravi može otvoriti pitanje u smislu člana 6, budući da može dovesti do sumnje u objektivnu nepristrasnost suda time što sud preuzima ulogu tužioca. (vidi Figurka protiv Ukrajine, st. 29). - Situacija se razlikuje od one u predmetu <i>Figurka protiv Ukrajine</i> po tome što se sud nije ograničio na razmatranje dokaza koje je pribavio istražni organ, već je, po vlastitom nahođenju, pribavljao ključne dokaze na štetu podnosioca predstavke i potom ga na osnovu tih dokaza oglasio odgovornim za prekršaj, čime je jasno doveo u pitanje sopstvenu nepristrasnost, st. 30.-36. <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije (krivičnopravni aspekt).</p>
<p>Član 5. stav 1. tačka (e)</p>	<p>M.B. protiv Španije, br. 38239/22</p> <p>6. februar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Duševna poremećenost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lišenje slobode podnositeljice predstavke, žene sa duševnim poremećajima, kao rezultat sigurnosne mjere nastavka pritvora nakon njenog oslobađanja od optužbe zbog smanjene uračunljivosti. - Podstav (a) člana 5. stav 1. nije primjenjiv u odsustvu osuđujuće presude, st. 59. - Procjena mentalnog zdravlja podnositeljice predstavke od strane domaćih sudova bila je ograničena na dan izvršenja djela, što je gotovo dvije godine prije izricanja mjere, bez utvrđivanja da li je u međuvremenu došlo do poboljšanja njenog mentalnog stanja, niti da li ona predstavlja opasnost. (vidi N. protiv Rumunije, st. 155.), st. 75. - Mjera sigurnosti izrečena podnositeljici predstavke po osnovu njenog mentalnog zdravlja nije ispunjavala garancije zaštite od proizvoljnosti utvrđene praksom Suda, kao ni minimalne uslove koji se odnose na postojanje stvarnog duševnog poremećaja i nužnosti prinudnog smještaja u ustanovu (vidi Inseher protiv Njemačke [VV], st. 127, i Rooman protiv Belgije [VV], st. 192), st. 77.-80. <p>Povreda člana 5., st. 1. Konvencije.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
10. - 14. februar 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10.	<p>P.v. protiv Poljske, br. 56310/15</p> <p>13. februar 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razrješenje nastavnika srednje škole zbog, među ostalim, pisanja internet bloga za odrasle sa seksualno eksplicitnim sadržajem. - Nema potrebe da Sud zauzima definitivni stav u vezi toga da li je ograničenje bilo u svrhu ostvarenja legitimnog cilja, st. 74.-78. - Utvrđeno je da razlozi koje su domaće vlasti predstavile nisu "relevantni i dovoljni" da se utvrdi da su lične blogerske aktivnosti podnosioca predstavke predstavljale prijetnju po zaštitu morala maloljetnika na način koji opravdava sankcije koje su mu izrečene, st. 80.-95. - Čak i ako seksualna orijentacija podnosioca predstavke nije bila pravi razlog za njegovo razrješenje, upućuje se na nalaze Suda iz Macaté protiv Litvanije [VV] (st. 210., 212.-213. i 215.), st. 92. <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 7. st. 1</p> <p>Član 6. st. 2</p> <p>Član 4. Protokola br. 7</p>	<p>Garofalo i drugi protiv Italije (odluka), br. 47269/18 i 3 drugih</p> <p>21. januar 2025. (pisani otpravak 13. februar 2025.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>„Preventivna zapljena“ imovine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Preventivna zapljena" imovine koju posjeduje ili drži <i>de facto</i> osoba pod specijalnim nadzorom policije po nalogu nadležnih domaćih sudova. - Definicija osporene mjere kao "krivične sankcije" preispitana u svjetlu kriterija definiranih u, <i>inter alia</i>, Del Río Prada protiv Španije [VV], st. 81.-90., i G.I.E.M. S.r.l. i drugi protiv Italije [VV], st. 210.-211., st. 93.-98. - Osporena mjera ne obuhvata i utvrđivanje krivice, ali je zasnovana na nalazima da predmetni pojedinac spada u jednu od subjektivnih kategorija pojedinaca za koje se sumnja da su počinili krivična djela, st. 100. - Osporena mjera nije klasificirana kao krivična u domaćem zakonu, st. 103., 110. i 111.

		<p>- Predmetna mjera više se može uporediti sa neopravdanim bogaćenjem prema građanskom zakonu, nego sa novčanom kaznom prema krivičnom zakonu, te je ograničena samo na imovinu čije se zakonito porijeklo ne može utvrditi, st. 126.-133. i 136.-137.</p> <p>- Sporna mjera nije "sankcija" po svom autonomnom svojstvu prema Konvenciji; stoga, članovi 7. st. 1 i 6. st. 2. Konvencije i 4. Protokola br. 7 nisu primjenjivi, st. 140., 146. i 150.</p> <p>Nedopuštena predstava (<i>ratione personae</i> inkompatibilna).</p>
<p>Član 3.</p>	<p>P.P. protiv Italije, br. 64066/19</p> <p>13. februar 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Efikasnost istrage. Uznemiravanje i fizičko nasilje (procesni aspekt). Ranjivost žrtve.</p> <p>- Efikasnost krivične istrage u vezi uznemiravanja i fizičkog nasilja koje je podnositeljica predstavke pretrpjela od svog bivšeg partnera.</p> <p>- Istražni organi nisu uzeli u obzir posebnu ranjivost žrtve (uporediti sa M.S. protiv Italije, st. 142.), st. 49.</p> <p>- Nedostatak pažnje od strane organa vlasti, što je imalo za posljedicu da je nastupila zastara u istrazi, čime je navodni počinitelj dobio potpuni imunitet (uporediti sa M.S. protiv Italije, st. 144.), st. 50.-55.</p> <p>Povreda člana 3. Konvencije (procesni aspekt).</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Novaya Gazeta i drugi protiv Rusije, br. 11884/22 i 161 drugih</p> <p>11. februar 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <p>- Krivični i upravni postupak protiv podnosilaca predstavke i zatvaranje medijskih organizacija zbog "diskreditiranja" ruske vojske i širenja "lažnih vijesti" o njihovim akcijama u Ukrajini.</p> <p>- Osuđujuća presuda dvojici podnosilaca predstavke od strane krimskih sudova na temelju ruskog zakona nije "zakonita" (vidjeti Ukrajina protiv Rusije (vezano za Krim) [VV], st. 1099.), st. 98.</p> <p>- Utvrđeno je da prikazivanje stranih nacionalnih simbola predstavlja oblik izražavanja zaštićenim prema članu 10. Bilo koje ograničenje mora biti preispitano u okviru specifičnog konteksta, st. 114.</p> <p>- Utvrđeno je da je upotreba kontradiktornih i provokativnih simbola, kao što su nacistički simboli, da bi se napravila paralela sa tekućim događajima, predstavlja legitiman retorički način da se stimulira javna debata (uporediti i kontrastirati sa Nix protiv Njemačke (odluka)), st. 116.</p>

		<p>- Propust domaćih sudova da analiziraju preostale izjave podnosioca predstavke u okviru tog specifičnog konteksta ili uspostave ravnotežu između sukobljenih interesa, st. 118.-119.</p> <p>- Izrazito stroge i nesrazmjerne sankcije, što gaji okruženje u kojem građani sami sebi nameću cenzuru, st. 123.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 11.</p> <p>Član 5.</p>	<p>Ishkhanyan protiv Armenije, br. 5297/16</p> <p>13. februar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda okupljanja. Lišenje slobode.</p> <p>- Hapšenje podnosioca predstavke nakon razilaženja učesnika sjedeće demonstracije kojom je blokirana glavna javna cesta povodom protesta zbog rasta cijene električne energije.</p> <p>- Dopuštenost: utvrđeno je da je upravni pravni lijek, koji je imao za cilj da prepozna nezakonitost postupaka policije, bio djelotvoran lijek koji treba iscrpiti u smislu tužbe prema članu 11. , st. 121.-127.</p> <p>- Meritum: u okolnostima slučaja, boravak pod isključivom kontrolom policije duže od sedam sati predstavlja lišavanje slobode, st. 146.-152.</p> <p>- Kako nakon razilaženja protesta više nije postojala nikakva obaveza koju bi se moglo smatrati da je podnosilac predstavke prekršio, nije postojalo ni opravdanje za njegovo hapšenje prema članu 5. stav 1. (b), st. 157.</p> <p>- Utvrđeno je da je masovno hapšenje bez pojedinačne procjene postupaka podnosioca predstavke i bez razumne sumnje da je počinio krivično djelo predstavlja povredu člana 5. st. 1 (c), st. 158.-162.</p> <p>Povreda člana 5., st. 1. Konvencije, nedopuštena tužba prema članu 11 (nisu iscrpljeni domaći pravni lijekovi).</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Denysyuk i drugi protiv Ukrajine, br. 22790/19 i 3 drugih</p> <p>13. februar 2025.</p>	<p>Privatni život i korespondencija. Razgovori advokata i klijenta.</p> <p>- Tajni audio i video nadzor prvog podnosioca predstavke i presretanje telefonskih razgovora prvog i drugog u okviru policijske operacije koja je provedena tokom krivične istrage protiv njih.</p> <p>- Član 38.: budući da tužena Vlada nije ispunila svoju obavezu da „obezbjedi sve neophodne olakšice“, uslijed odbijanja da dostavi dokumenta koja je Sud zahtijevao, Sud je izveo zaključke u pogledu postojanja odgovarajuće i detaljne sudske kontrole prije odobravanja mjera nadzora, st. 98., 99., 158. i 159.</p>

	<p>Odjel V</p>	<p>- Član 8.: utvrđeno je da je uskraćivanje pristupa presudama koje se odnose na podnosiocima predstavke isključivo na osnovu izjave da su "klasificirane," bez ikakvog uspostavljanja ravnoteže između sukobljenih interesa, suprotne uslovima iz člana 8., st. 93.-100.</p> <p>- U odsustvu detaljnih domaćih pravila i smjernica koji određuju proceduru za identifikaciju i postupanje sa slučajno presretnutim privilegiranima razgovorima između advokata i klijenata i u odsustvu nezavisnog nadzornog organa koji prati presretanje privatnih komunikacija, utvrđeno je da sporno ograničavanje nije bilo "u skladu sa zakonom" st. 106.-114.</p> <p>- U odsustvu procesnih zaštitnih mjera da potvrde, post factum, zakonitost i potrebu za ograničenjem i pravni lijek za navodnu povredu prava iz člana 8., utvrđeno je da osporeno ograničenje nije bilo "u skladu sa zakonom" st. 120.-132.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6. st 1. Član 8.</p>	<p>Macharik protiv Češke Republike, br. 51409/19</p> <p>13. februar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Privatni život i korespondencija.</p> <p>- Prikupljanje e-mail komunikacije podnositeljice predstavke od strane policije na osnovu sudske naredbe za transfer sadržaja pomenutih poruka iz mailboxa treće stranke kome su i prosljeđene.</p> <p>- Sudski nalog je izdat uprkos domaćim zakonima koji zabranjuju operaterima da pohranjuju sadržaj takvih komunikacija, st. 38. i 39.</p> <p>- Tumačenje i primjena domaćeg zakona od strane domaćih sudova lišeno je jasnoće i dosljednosti, te stoga nije "predvidljivo" u svrhu člana 8. , st. 2, st. 40.-44.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (krivični aspekt)</p> <p>- Osuđujuća presuda u krivičnom postupku zasnovana je uglavnom na njenim e-mail komunikacijama koje su prikupljene povredom člana 8.</p> <p>- U okolnostima ovog slučaja, pravo na odbranu je ispoštovano, jer su nezakonito probavljeni dokazi bili tačni i pouzdani, a podnositeljica predstavke imala je mogućnost na četiri sudske instance da se efikasno usprotivi njihovoj upotrebi, st. 55.-58.</p> <p>Povreda člana 8. Nema povrede člana 6. stava 1. Konvencije.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
17. - 21. februar 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 41.	<p>Alasgarov i ostali protiv Azerbejdžan a, br. 32088/11 (pravično zadovoljstvo)</p> <p>18. februar 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravično zadovoljstvo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Restitutio in integrum</i> i novčana nadoknada u slučaju da je utvrđena povreda člana 1. Protokola broj 1 zbog toga što su državni organi vlasti podigli zid oko zemljišne parcele podnosioca predstavke (vidjeti glavnu presudu u Alasgarov i ostali protiv Azerbejdžana). - <i>Locus standi</i>: legitiman interes nasljednika da podnesu predstavku umjesto preminulih podnosilaca predstavke, jer se njihova smrt dogodila prije usvajanja glavne presude, ali Sud je o tome obaviješten naknadno, st. 5 i 7-9. - Pravično zadovoljstvo: uklanjanje svih prepreka koje nezakonito ograničavaju slobodan pristup podnosilaca predstavke njihovoj zemlji predstavlja najprikladniji pravni lijek, te je kao takav naznačen u izreci presude, st. 16 i tački 2 (a) izreke. - U odsustvu informacija o vrijednosti zemljišnih parcela od datuma kada je nastupila osporena situacija, dodjela novčane naknade izračunata je na osnovu vrijednosti naznačene u certifikatima priloženim originalnim posjedovnim listovima, st. 18-20. <p>Dodjela na ime materijalne i nematerijalne štete prema članu 41. Konvencije.</p>
Član 10.	<p>Objective Television and Radio Broadcasting Company i ostali protiv Azerbejdžan a, br. 257/12</p> <p>18. februar 2025.</p>	<p>Sloboda izražavanja, sloboda prenošenja informacija i ideja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje Državnog vijeća za radio i televiziju da podnosiocima predstavke odobri licencu za emitiranje nakon poziva na tender. - Neuspjeh domaćih vlasti da pruže obrazloženu odluku i provedu sveobuhvatnu i objektivnu procjenu. Vijeće je time imalo skoro neograničenu diskrecionu moć, st. 77-81. - Odsustvo adekvatne zaštite od proizvoljnog ograničavanja slobode izražavanja, st. 82.

	<p>Odjel III</p>	<p>- Budući da očigledan sukob interesa jednog od članova Vijeća nikada nije propisno obrazložen, nepristrasnost Vijeća je ozbiljno narušena, čime je cjelokupna procedura dodjele licence postala proizvoljna, st. 83-86.</p> <p>- Utvrđeno je da ograničenje nije bilo "propisano zakonom", st. 87.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Romanchenko i Kharazishvili protiv Gruzije, brojevi 33067/22 i 37832/22</p> <p>18. februar 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Privatni život i korespondencija.</p> <p>- Presretanje i snimanje telefonskih razgovora advokata i njenog muža u okviru krivičnog postupka.</p> <p>- Provedena procedura, za odobravanje tajnih istražnih radnji, nije bila djelotvorna garancija da je praćenje bilo istinski potrebno i srazmjerno u odnosu na svakog podnosioca predstavke, st. 54-58.</p> <p>- Sud nije uzeo u obzir status prve podnositeljice predstavke kao advokatice i pravne implikacije istog prilikom izdavanja naloga kojim su odobrene osporene mjere, st. 60.</p> <p>- Domaći zakon, onako kako ga tumače i primjenjuju domaći sudovi, nije dovoljno jasan u pogledu obima i načina primjene diskrecionog prava organa vlasti i ne osigurava adekvatne zaštitne mjere od potencijalne zloupotrebe, st. 61.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 35. st. 1</p>	<p>Secară protiv Rumunije (odluka) br. 56658/22</p> <p>28. januar 2025. (pisani otpravak 20. februar 2025.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Djelotvoran pravni lijek, šest/četiri mjeseca.</p> <p>- Djelotvornost žalbe po pravnim pitanjima u rumunskom pravnom sistemu u pogledu tužbe prema članu 6. stav 1 i 3 (d) o uzimanju dokaza u krivičnom predmetu.</p> <p>- Kao vanredni pravni lijek koji je direktno dostupan strankama u domaćem pravnom sistemu, žalba po pravnim tačkama ne odbacuje se automatski kao nedjelotvorna, jer njena relevantnost u svrhu člana 35., st. 1 ovisi o specifičnim okolnostima svakog slučaja, st. 31 i 36.</p> <p>- Žalba po pravnim pitanjima bila je strogo ograničena na pet osnova jasno definiranih u Zakonu o krivičnom postupku i razjašnjenih sudskom praksom Visokog kasacionog i pravosudnog suda.</p>

		<p>Budući da ne spada ni u jednu od tih pet kategorija, žalba podnosioca nije smatrana djelotvornim pravnim sredstvom za otklanjanje povrede istaknute pred Sudom i stoga nije mogla da prekine tok roka od šest mjeseci (kako je važno u relevantno vrijeme), st. 32–35 i 37.</p> <p>Nedopuštena predstavka (zakašnjela).</p>
--	--	---

**Sedmični pregled sudske prakse
24. - 28. februar 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 14. u vezi sa članom 2. Protokola br. 1</p>	<p>Salay protiv Slovačke, broj 29359/22</p> <p>27. februar 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravo na obrazovanje.</p> <p>– Navodni diskriminatorni opis podnosioca predstavke romskog porijekla u predškolsko obrazovanje za djecu od kojih se ne očekuju da mogu završiti školovanje po redovnom planu i programu, nakon čega je prebačen u razred za specijalno obrazovanje za djecu sa intelektualnim poteškoćama.</p> <p>- Utvrđeno da se radi o <i>prima facie</i> indirektnoj diskriminaciji, dostupni statistički podaci ukazuju na dominantan trend opće politike, odnosno mjera koje imaju nesrazmjerno štetne učinke na romsku populaciju, koja je posebno ranjiva grupa (vidjeti Horváth i Kiss protiv Mađarske, st. 110.), st. 84-90.</p> <p>- Nema potrebe za donošenjem konačne odluke o pitanju legitimnog cilja kad je riječ o razlici u tretmanu, st. 93.</p> <p>- Školovanje podnosioca predstavke u razredu specijalnog obrazovanja ne prati adekvatan zaštitni mehanizam kojim bi se izbjegla pogrešna dijagnoza i neodgovarajuće raspoređivanje romskih učenika, st. 96-115.</p> <p>Povreda člana 14. Konvencije, u vezi sa članom 2. Protokola broj 1.</p>
<p>Član 3. Član 8.</p>	<p>X protiv Kipra, broj 40733/22</p> <p>27. februar 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Istraga prijave silovanja (procesni aspekt). Pozitivne obaveze države.</p> <p>- Navodni propust domaćih vlasti da učinkovito istraže i procesuiraju prijavu silovanja podnositeljice predstavke.</p> <p>- Iako postoji zadovoljavajući zakonski okvir, utvrđeno je da brojni propusti tokom istrage i odnos tužilačkih organa nisu bili u skladu sa pozitivnim obavezama Države. Predrasude prema ženama na Kipru su otežale djelotvornu zaštitu prava podnositeljice predstavke kao žrtve rodno-zasnovanog nasilja, st. 110-126.</p> <p>Povreda člana 3. (procesni aspekti) i člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 5. st. 3. Član 6. st. 2.</p>	<p>Gomes Costa protiv Portugala, broj 34916/16</p> <p>25. februar 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Dužina i razumnost pritvora. Pretpostavka nevinosti.</p> <p>– Određivanje pritvora podnosioca predstavke tokom istrage u trajanju od osam mjeseci i dvadeset jedan dan nakon čega je oslobođen optužbe za silovanje, kao i odbijanje da mu se isplati zatražena naknada štete zbog neopravdanog pritvora na osnovu toga da nije mogao dokazati da nije počinio krivično djelo koje mu je stavljeno na teret.</p> <p>- Član 5. st. 3.: logički argumentovani razlozi navedeni kao obrazloženje za nastavak pritvora podnosioca predstavke u istražnoj fazi predmeta, st. 80-84.</p> <p>- Član 6. st. 2.: primjena pravnog kriterija za naknadu štete koji je definitivno restriktivan, ali ne dovodi u pitanje oslobađajuću presudu (usporediti sa Nealon i Hallam protiv Ujedinjenog Kraljevstva [VV], st. 180 i 181.), st. 119-22.</p> <p>- Jezičke konstrukcije koje su koristili domaći sudovi ne sugeriraju da bi podnosilac predstavke mogao biti kriv i da je ishod krivičnog postupka trebao biti drugačiji; st. 123.</p> <p>Nema povrede člana 5. st. 3. i člana 6. st. 2. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Toth i Crişan protiv Rumunije, broj 45430/19</p> <p>25. februar 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo na privatni život. Pozitivne obaveze države.</p> <p>– Odbacivanje tužbe za klevetu koju su podnosioci predstavke, policijski službenici, podnijeli protiv fizičkog lica zbog objave na Facebooku koja sadrži njihovu fotografiju snimljenu na javnoj ulici dok su obavljali dužnost, kao i imenom jednog od njih.</p> <p>- Utvrđeno je da se član 8. može primijeniti s obzirom da su osporena situacija i njene posljedice (tačnije, uvredljivi komentari korisnika Facebooka na objavljeni sadržaj) dostigle neophodan nivo ozbiljnosti, st. 34.</p> <p>- Obični policijski službenici se ne smatraju “javnim ličnostima” u smislu u kojem su to političari, sve dok djeluju isključivo u službenom svojstvu i ne traže pažnju javnosti (vidjeti Bild GmbH & Co. KG protiv Njemačke, st. 32.), st. 67.</p> <p>- Utvrđeno je da je nastojanje domaćih sudova da uravnoteži sukobljena prava u ovom predmetu, u skladu sa kriterijima utvrđenim sudskom praksom Suda, st. 57-95.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 35. st. 1.</p>	<p>B & B Property Development Co Ltd protiv Malte (odluka), broj 42584/21</p> <p>4. februar 2025. (pisani otpravak 27. februar 2025.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova.</p> <p>– Djelotvornost novih redovnih pravnih lijekova (postupak pred Odborom za zemljišnu arbitražu) u vezi sa zahtjevom za naknadu štete za zemljište koje je inicijalno eksproprisano 1977. godine (tužba prema članu 6. st. 1. Konvencije i članu 1. Protokola broj 1.)</p> <p>- Iako domaći sudovi još nisu uspjeli uspostaviti stabilnu praksu primjene novog pravnog lijeka, nema razloga da se smatra da pravni lijek nije bio djelotvoran, s obzirom na to da je Ustavni sud potvrdio da ga je podnosilac predstavke trebao iskoristiti, st. 58-70.</p> <p>Nedopuštena predstavka (nisu iscrpljeni domaći pravni lijekovi).</p>
<p>Član 6. st. 1.</p>	<p>Ezeoke protiv Ujedinjenog Kraljevstva, broj 61280/21</p> <p>25. februar 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Dužina postupka i pravo na pravično suđenje (krivični aspekt).</p> <p>– Krivična presuda protiv podnosioca predstavke od strane porote za dvije tačke krivičnog djela ubistva nakon što mu se sudilo peti put, sa jednogodišnjim kašnjenjem između trećeg i četvrtog suđenja i između zahtjeva da mu se odobri podnošenje žalbe i odbijanja istog.</p> <p>- Utvrđeno je da uzastopna suđenja sama po sebi nisu povreda prema članu 6., st. 1. jer može postojati jasan javni interes o odluci porote o tome da li je dokazano ono što se podnosiocu predstavke stavlja na teret u predmetu teškog krivičnog djela (vidi Henworth protiv Ujedinjenog Kraljevstva, st. 28-31.), st. 45.</p> <p>- Iako nije bilo neuobičajeno dugih i neobjašnjivih perioda neaktivnosti za koje je odgovorna Država, utvrđeno je da je neopravdano kašnjenje uzrokovano zakašnjelom primjenom vandrednih aranžmana kojim bi se ubrzao postupak u jednom od suđenja uprkos pandemiji Covid-19, te period od jedne godine između zahtjeva za se odobri podnošenje žalbe i njeno kasnije odbijanje, st. 46-49.</p> <p>- U okolnostima predmeta nema naznaka bilo kakve predrasude po ishod krivičnog postupka zbog uzastopnih suđenja, st. 52-56.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije (krivični aspekt) zbog predugog trajanja postupaka. Nema povrede u pogledu njihove pravičnosti.</p>

<p>Član 3. Protokola broj 1.</p> <p>Član 10.</p> <p>Član 11.</p>	<p>Josep Costa i Rosselló i drugi protiv Španije (odluka), broj 29780/20, 33702/20, 48537/20, 42224/22</p> <p>11. februar 2025. (pisani opravak 27. februar 2025.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Djelotvorno vršenje izbornog mandata.</p> <p>– Odluke španskih vlasti donesene kao reakcija na ponovljeno predlaganje nacrtu rezolucija za razmatranje i usvajanje u Parlamentu Katalonije (u kojem su podnosioci predstavke zastupnici), koje su gotovo identične onima koje je Ustavni sud ranije proglasio neustavnim; pokretanje krivičnog postupka protiv prvog podnosioca predstavke zbog nepoštivanja odluka Ustavnog suda.</p> <p>- Tužbe koje su podnosioci predstavke iznijeli u svojstvu pojedinačnih zastupnika u Parlamentu Katalonije ne smatraju se podnesenima u ime javne institucije (usporediti sa Forcadell i Lluís i drugi protiv Španije (odluka), st. 19-20.), st. 106.</p> <p>- Samo pokretanje krivičnog postupka protiv prvog podnosioca predstavke dovoljno je da se smatra ograničenjem njegovih prava prema članu 3. Protokola broj 1. i članovima 10. i 11. Konvencije, st. 121.</p> <p>- Tužbe podnosilaca predstavki prema članovima 10. i 11. Konvencije smatrane su sporednim i ocijenjene su zajedno s glavnom tužbom, a radi se o tome da su podnosioci predstavke pretrpjeli povredu prava na političko učešće prema članu 3. Protokola broj 1., st. 122 i 126.</p> <p>- Utvrđen je da je pravni osnov za krivično gonjenje prvog podnosioca predstavke bio predvidljiv, st. 127-132.</p> <p>- Utvrđeno je da je ograničenje bio u skladu sa legitimnim ciljevima, tačnije zaštiti ustavnog poretka i procedura za revidiranje Ustava, te zaštitu prava drugih, st. 133 i 149.</p> <p>- Utvrđeno je da ograničenje nije bilo nesrazmjerno, budući da javna debata o političkim projektima za izmjenu oblika Države uživa neograničenu slobodu prema španskom Ustavu, a osporene mjere su imale za cilj osiguranje poštovanja postojećih ustavnih procedura, st. 136-46. i st. 149.</p> <p>Nedopuštena predstavka (očigledno neosnovana).</p>
<p>Član 2.</p>	<p>Fraisie i drugi protiv Francuske, broj 22525/21 i 47626/21</p>	<p>Upotreba topovskog udara tokom demonstracija. Pravo na život (materijalni i procesni aspekt).</p> <p>– Smrt studenta prouzrokovana eksplozijom topovskog udara koji je bacio pripadnik žandarmerije tokom operacije suzbijanja nasilnih sukoba između demonstranata koji se protive izgradnji brane (iako žrtva nije učestvovala u demonstracijama) i jedinice mobilne žandarmerije.</p>

	<p>27. februar 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>- Dopustivost: s obzirom na to da je krivična prijava s postavljenim imovinskopravnim zahtjevom koju su podnijeli svi podnosioci predstavke bila djelotvoran i dovoljan domaći pravni lijek u vezi s njihovom tužbom, nije bilo potrebe da pokreću zahtjev za naknadu štete protiv Države pred upravnim sudovima, st. 77.</p> <p>- Materijalni aspekt: dozvoljavanje upotrebe vatrenog oružja bez neophodnih pojašnjenja potrebnih da se utvrdi koje je oružje najprikladnije za određenu prijetnju ili kako koristiti takvo oružje postepeno po potrebi; utvrđeno je da primjenjivi pravni okvir nije bio ni sveobuhvatan ni dovoljno precizan da omogući istinski postepenu upotrebu sile, st. 122-124.</p> <p>- Iako postoji pravna osnova za upotrebu predmetnog pirotehničkog sredstva, utvrđeno je da je upotreba ovakvog oružja problematična zbog nepostojanja jasnog i zaštitnog mehanizma za njihovu upotrebu, st. 125-126.</p> <p>- Imajući u vidu propuste u pripremi i nadgledanju sporne operacije, uključujući i nepostojanje predstavnika civilne vlasti na terenu u kritičnom vremenu, nije postignut neophodan nivo zaštite koji bio osigurao smanjenje potencijalnih rizika po život, st. 127-134.</p> <p>- Procesni aspekt: utvrđeno je da je istraga koju su provele domaće vlasti bila efikasna jer je rezultirala utvrđivanjem relevantnih činjenica i dala je odgovor da li je upotreba sile bila opravdana, st. 153-163.</p> <p>Član 41. (pravično zadovoljenje): dodijeljeni su pojedinačni iznosi za svaku porodicu podnosioca predstavke naknade za nematerijalnu štetu, st. 167.</p> <p>Povreda materijalnog aspekta člana 2. Konvencije. Nema povrede procesnog aspekta istog člana (usporediti sa Kotilainen i drugi protiv Finske, st. 90. i st. 98.).</p>
<p>Član 4.</p> <p>Član 3.</p> <p>Član 8.</p> <p>Član 14.</p>	<p>I.C. protiv Republike Moldavije, broj 36436/22</p> <p>27. februar 2025.</p>	<p>Radna eksploatacija i seksualno zlostavljanje (pozitivne obaveze države).</p> <p>– Navodna radna eksploatacija i seksualno zlostavljanje podnositeljice predstavke, žene s intelektualnim poteškoćama, koja je, nakon što joj je ukinut smještaj u centru za psihijatrijsku brigu, smještena u jednu porodicu na farmi.</p> <p>- Prihvatljivost: sudeći prema okolnostima ovog predmeta, utvrđeno je da parnični pravni lijek nije djelotvoran u smislu člana 35. st. 1., st. 89.</p>

	Odjel V	<p>- Seksualno iskorištavanje koje podnositeljica predstavke navodi nije bila glavna svrha trgovine ljudima; odvojeno ocjenjivanje odgovarajućih navoda prema članovima 3. i 8.; štaviše, odvojeno ocjenjivanje navoda iz predstavke prema članu 14. prema kojima su osporeni propusti posljedica općih stereotipa koje vlasti Moldavije imaju prema ženama s intelektualnim poteškoćama, st. 91-93.</p> <p>- Član 4.: argumentirani navodi i <i>prima facie</i> dokazi o trgovini ljudima, odnosno ropstvu podnositeljice predstavke pokreću pozitivne obaveze prema članu 14., st. 147-150.</p> <p>- Nepostojanje pravnog i administrativnog okvira, u kritičnom periodu, za deinstitucionalizaciju osoba s intelektualnim poteškoćama lišenih pravne sposobnosti, koji bi pružio praktičnu i efikasnu zaštitu od trgovine ljudima, odnosno drugih oblika tretmana koji su suprotni odredbama člana 4., st. 153-157.</p> <p>- Nedostaci u postupku smještaja i propust da se poduzmu adekvatne zaštitne mjere, st. 159-165.</p> <p>- Nedostatak djelotvorne istrage i neodgovarajuće provođenje postojećih mehanizama krivičnog zakona, st. 168-176.</p> <p>- Član 3. i član 8.: izostanak procesnog prilagođavanja u postupcima pred domaćim vlastima s obzirom na ranjivost podnositeljice predstavke i njene osjetljive i intimne tužbe, st. 198-200.</p> <p>- Neadekvatna procjena domaćih sudova, što je izložilo podnositeljicu predstavke sekundarnoj viktimizaciji, st. 197. i 201-202.</p> <p>- Član 14.: Diskriminatorno postupanje prema podnositeljici predstavke kao ženi s intelektualnim poteškoćama, u kontekstu opće institucionalne pasivnosti, odnosno nedostatka svijesti u tuženoj Državi o fenomenu nasilja nad ženama s intelektualnim poteškoćama i invaliditetom, st. 219-222.</p> <p>Povreda člana 4. (i materijalni i procesni aspekti), člana 3. i člana 8. Konvencije, kao i člana 14. u vezi sa članovima 4., 3. i 8. Konvencije.</p>
--	---------	--

**Sedmični pregled sudske prakse
3. - 7. mart 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 35. st. 1	<p>Kotnik i Jukić protiv Slovenije (odluka), brojevi 56605/19 i 25424/23</p> <p>11. februar 2025. (pisani otpravak 6. mart 2025.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova.</p> <p>– Djelotvornost novog domaćeg pravnog lijeka, uvedenog nakon presude i podnesenog zahtjeva u predmetu Pintar i ostali protiv Slovenije u vezi izvanredne mjere nacionalne banke kojom su poništene dionice i obveznice (navodna povreda člana 1. Protokola br. 1).</p> <p>- Pravni lijekovi iz Zakona o pravnim lijekovima iz 2024. godine omogućili su vlasnicima da pokrenu pravni postupak protiv Centralne banke Slovenije, čime je Država postala odgovorna za sve dosuđene odštete. Time je omogućeno kreiranje plana za naknadu štete, putem kojeg su bivši vlasnici mogli povratiti 60% svog utvrđenog finansijskog gubitka i dobiti mogućnost pokretanja kolektivne tužbe i pilot postupka, što je ocjenjeno kao djelotvorno svrsi člana 35. st. 1, st. 59.-67.</p> <p>Nedopuštena predstavka (nisu iscrpljeni domaći pravni lijekovi).</p>
Član 2.	<p>Hasani protiv Švedske, br. 35950/20</p> <p>6. mart 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Odbijanje zahtjeva za azil. Zaštita tražioca azila. Pozitivne obaveze.</p> <p>- Navodni propust da se zaštiti život afganistanskog tražioca azila koji je imao oštećen vid i probleme sa mentalnim zdravljem, a koji je počinio samoubistvo nakon što su domaće vlasti odbile njegov zahtjev za azilom dok je živio u smještaju koji su domaće vlasti obezbjedile za ljude kojima je potrebna pomoć.</p> <p>- Činjenica da je osoba, čija je deportacija naređena, prijetila da će počiniti samoubistvo ne zahtijeva od Države da ne provede predviđenu mjeru, pod uslovom da su konkretne mjere poduzete da se spriječi ostvarenje tih prijetnji (vidjeti isti zaključak iz člana 3. u predmetu Al-Zawatia protiv Švedske (odluka), st. 57.), st. 67. i 68.</p> <p>- U odsustvu znakova mentalnog uznemirenja ili samoubilačkih tendencija u danima prije samoubistva brata podnosioca predstavke, nije bilo razloga za smatrati da su organi vlasti znali ili trebali znati da je postojao stvarni i neposredni rizik po njegov život, st. 71.-76.</p> <p>Nema povrede člana 2. Konvencije.</p>

<p>Član 6.</p>	<p>Gorše protiv Slovenije, br. 47186/21</p> <p>6. mart 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Nepriistrasan sud (krivični aspekt). Pretpostavka nevinosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osuđujuća presuda podnosiocu zahtjeva za zloupotrebu službenog položaja i pranje novca od strane sudskog vijeća. Prije početka suđenja, predsjedavajući sudija vijeća prihvatio je priznanje dvojice saoptuženika o krivici za optužbe pomaganja i urote sa podnosiocem predstavke da počine navedena krivična djela, te donio presude koje su sadržavale detaljan činjenični opis kriminalnog ponašanja koje se pripisuje podnosiocu predstavke, te u obrazloženju presuda navodio podnosioca predstavke kao "počinioca" krivičnog djela zloupotreba službenog položaja. - Obzirom na međupovezanost pitanja koja je podnosilac predstavke postavio, tužbe prema članu 6. stav 1 i članu 6. st. 2 su zajedno preispitane, st. 54. - Pravna ocjena djela podnosioca predstavke u periodu kad mu još nije bilo suđeno daje jasan utisak da je već proglašen krivim. Nisu poduzete adekvatne mjere da se takav utisak izbjegne (uporediti i kontrastirati sa predmetom Nealon i Hallam protiv Ujedinjenog Kraljevstva [VV], st. 179.-82.; C.O. protiv Njemačke, st. 68.; i Karaman protiv Njemačke, st. 69.-70.), st. 61.-63. - Legitiman razlog za strah od pristrasnosti predsjedavajućeg sudije, st. 64. <p>Povreda člana 6. st. 1. (krivični aspekt) i 6. st. 2. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>F.B. protiv Belgije, br. 47836/21</p> <p>6. mart 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Procjena starosne dobi. Privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka da se podnositeljici predstavke ukine pravo na pomoć kao stranoj maloljetnici bez pratnje nakon procjene starosne dobi. - Tokom procedure za procjenu starosne dobi, pretpostavka maloljetstva primjenjivana je na podnositeljicu predstavke (kontrastirati sa Darboe i Camara protiv Italije, st. 150.), st. 81. - Intervju sa nadležnim službenikom Države organiziran je nakon što je provedena analiza kostiju, time isključujući mogućnost da se starosna dob podnositeljice predstavke utvrdi manje invazivnim sredstvima, te da joj se obezbjedi informacije potrebne da efikasno ostvari svoja prava, st. 87.-93. - Nalaz o povredi ograničen je na proceduralne nedostatke i ne predstavlja ocjenu stvarne starosti podnositeljice predstavke niti pouzdanosti trenutno provedenih analiza kostiju, st. 94. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 8.</p>	<p>K.M. protiv Sjeverne Makedonije br. 59144/16</p> <p>4. mart 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Seksualno zlostavljanje. Privatni život. Pozitivne obaveze države.</p> <p>- Navodni propust da se zaštiti podnositeljica predstavke, četrnaestogodišnja djevojka u vrijeme slučaja, od seksualnog zlostavljanja koje je povezano sa incidentom u kojem je odrasla osoba navodno milovala njenu nogu i dodirivala joj dojku i ramena.</p> <p>- Dopusštenost: čak i ako djelotvorna zaštita od seksualnog zlostavljanja zahtijeva mjere krivično-pravne prirode, u specifičnim okolnostima slučaja podnositeljicu predstavke se ne može kriviti što je pokrenula građanski postupak, jer je to jedini mogući pravni forum u kojem se mogu utvrditi činjenice za utvrđivanje odgovornosti navodnog počinitelja, st. 52.-55.</p> <p>- Meritum: domaći pravni okvir - i krivični i građanski - onako kako ga primjenjuju domaće vlasti, nije dao djelotvornu zaštitu od seksualnog zlostavljanja, st. 70.-78.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 14.</p> <p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Tulokas i Taipale protiv Finske (odluka), brojevi 5854/18 i 5855/18</p> <p>4. februar 2025. (pisani otpravak 6. mart 2025.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zabrana diskriminacije.</p> <p>- Navodna diskriminacija na osnovu starosne dobi između penzionisanih i zaposlenih poreznih platiša, po tome da prvi moraju plaćati dodatni porez na prihod po stopi višoj od one po kojoj plaćaju potonji.</p> <p>- Utvrđeno je da obje kategorije poreznih platiša nisu u analognoj ili dovoljno uporedivoj situaciji, jer se na oporezivi prihod zarađen u zaposlenju i penzije odnose različita pravila, te se tretiraju kao potpuno različite kategorije u domaćem pravu, st. 55-58.</p> <p>Nedopuštena predstavka (očigledno neosnovana).</p>
<p>Član 10.</p> <p>Član 11.</p>	<p>Ercan protiv Turske (odluka), br. 50763/22 i 20 drugih</p>	<p>Sloboda izražavanja. Sloboda sindikata.</p> <p>- Disciplinska sankcija izrečena nastavnicima javne škole (državnim službenicima), zbog učešća u kolektivnoj akciji koju je naredio sindikat, a koja se sastojala od jednosatnog časa (van nastavnog plana i programa) na maternjem jeziku, gdje je fokus časa bio na važnosti maternjeg jezika.</p>

	<p>4. februar 2025. (pisani otpravak 6. mart 2025.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>- Član 10.: polje slobodne procjene nije prekoračeno, jer je sporna mjera imala legitiman cilj da osigura dobro funkcioniranje obrazovnog sistema i zaštite prava drugih na obrazovanje, te nije bila disproportionalna tim ciljevima, st. 50.-56.</p> <p>- Član 11.: sloboda sindikata garantirana članom 11. nije primjenjiva, jer sporna akcija sindikata nije imala za cilj odbraniti profesionalne interese podnosioca predstavke (uporediti sa Kaya protiv Turske (odluka), st. 59.-60.; i Almaz i ostali protiv Turske (odluka), st. 63.-64.), st. 61-63.</p> <p>Nedopuštena predstavka (očigledno neosnovana i inkompatibilna <i>ratione materiae.</i>)</p>
<p>Član 10.</p> <p>Član 8.</p>	<p>Milashina i Drugi protiv Rusije, br. 75000/17</p> <p>4. mart 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda izražavanja. Privatni život (pozitivne obaveze).</p> <p>- Verbalne prijetnje i napadi od strane čečenskih viših javnih službenika i vjerskih lidera izdavaču novina i novinarima nakon što su izvještavali o masovnoj otmici, proizvoljnom pritvaranju, mučenju i ubistvu ljudi koji su se smatrali homoseksualcima od strane čečenskih vlasti, i navodni propust da se podnosioci predstavke zaštite od tih prijetnji i napada.</p> <p>- Dopuštenost: kompanija, podnositeljica predstavke, može tvrditi da je žrtva navodne povrede člana 10., jer je učestvovala u domaćem sudskom postupku i prijetnje su uticale na njen rad, st. 44.</p> <p>- Član 10.: pravo državnih službenika da javno odgovore na medijske navode čak i oštrim riječima, pod uslovom da ne pređu granicu u nezakonite prijetnje i zastrašivanje novinara, st. 54.</p> <p>- Propust domaćih vlasti da provedu detaljnu istragu da bi ocijenili te prijetnje, poduzeli preventivne mjere i krivično gonili glavne podstrekače, st. 57.-58.</p> <p>- Član 8.: domaće vlasti su faktički tolerirale ponovljene izjave čečenskih službenika time izlažući podnosiocima predstavke ozbiljnim aktima nasilja ili zastrašivanja od strane više osoba tokom dužeg vremenskog perioda, st. 79.</p> <p>Povreda člana 10. (kompanija, podnositeljica predstavke i pojedinačni podnosioci) i člana 8. (pojedinačni podnosioci) Konvencije.</p>

<p>Član 10. Član 13.</p>	<p>Girginova protiv Bugarske, br. 4326/18</p> <p>4. mart 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda primanja i prenošenja informacija. Djelotvoran pravni lijek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje zahtjeva novinara za pristup razlozima za oslobodajuću presudu bivšem ministru unutrašnjih poslova nakon što je protiv njega proveden krivični postupak za koji je postojao veliki interes javnosti. - Dopuštenost (primjenjivost <i>ratione materiae</i>): primjer primjene kriterija koji su postavljeni u predmetu Magyar Helsinki Bizottság protiv Mađarske [VV], st. 156.-170. (vidjeti također Sieć Obywatelska Watchdog Polska protiv Poljske, st. 49.), st. 58.-59. - Utvrđeno je da je član 10. primjenjiv (zahtjev je podnesen u ispravne novinarske svrhe da bi podnosilac predstavke izvršio svoje profesionalne dužnosti; informacije koje su tražene odnose se na stvari za koje je postajao značajan interes javnosti, spremne su i dostupne), st. 64.-69. - Opća važnost objavljivanja presuda u demokratskom društvu odnosi se još i više na razloge zbog kojih je donesena oslobodajuća presuda visoko pozicioniranog zvaničnika uslijed ozbiljnih krivičnih optužbi, st. 92. - Propust domaćeg suda da razmotri druga sredstva u ostvarenju cilja da se metode i sredstva koja su korištena za provođenje tajnog nadzora drže u tajnosti, st. 93.-96. - Član 13.: budući da nije izvršena ocjena da li je uplitanje bilo "nužno u demokratskom društvu" u skladu sa principima sudske prakse Suda, utvrđeno je da postupak sudske kontrole, koji je pokrenuo podnosilac predstavke, nije bio djelotvoran pravni lijek, st. 110. <p>Povreda člana 10. i 13. Konvencije.</p>
<p>Član 2.</p>	<p>Garand i drugi protiv Francuske, br. 2474/21</p> <p>6. mart 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Bjekstvo iz zatvora. Upotreba vatrenog oružja od strane policijskih snaga. Pravo na život (materijalni aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upotreba vatrenog oružja od strane pripadnika specijalne žandarmerije koja je rezultirala smrću zatvorenika u bjekstvu kojeg su pokušavali uhapsiti. - Dopuštenost: status žrtve dodijeljen je pomajci preminule osobe koja ga je odgojila u djetinjstvu nakon smrti njegove majke, ali ne i bratu pomajke i partnerici njegovog polubrata, st. 73.-74.

		<p>- Osnovanost: odsustvo ubjedljivih razloga za odstupanje od činjenične ocjene domaćih sudija, okolnosti smrti direktne žrtve utvrđene su nakon temeljite istrage bez procesnih nedostataka, st. 92.-96.</p> <p>- U specifičnim okolnostima slučaja, nije bilo propusta u pripremi i kontroli operacije hapšenja, te je odluka o upotrebi vatrenog oružja bila opravdana i apsolutno nužna u okviru značenja člana 2. stava 2. (a), st. 97.-105.</p> <p>Nema povrede člana 2. Konvencije (materijalni aspekt).</p>
<p>Član 8.</p>	<p>T.A. protiv Švicarske, br. 13437/22</p> <p>6. mart 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Porodični život.</p> <p>- Odbijanje domaćih vlasti da odobre podnositeljici predstavke usvajanje djeteta kojeg je pronašla u Etiopiji i dovela u Švicarsku.</p> <p>- Za podnositeljicu predstavke nema prepreka niti praktičnih poteškoća da uživa u porodičnom životu sa djetetom, jer joj je dodijeljeno pravno starateljstvo i njihov odnos nije prekinut kao ishod osporene odluke.</p> <p>Nema opravdanja za nezakonito odvođenje djeteta u Švicarsku, zaobilazeći zakonske procedure pod izgovorom zaštite najboljeg interesa djeteta, st. 60.–61.</p> <p>- Relevantni i dovoljni razlozi koje je dao Federalni Vrhovni sud, postizući pravednu ravnotežu između suprotstavljenih interesa, st. 62.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
10. - 14. mart 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6.	<p data-bbox="394 391 562 483">F. S.M. protiv Španije, br. 56712/21</p> <p data-bbox="394 524 562 553">13. mart 2025.</p> <p data-bbox="394 589 485 618">Odjel V</p>	<p data-bbox="592 391 1453 420">Adekvatno vrijeme i mogućosti za pripremu odbrane u krivičnom postupku.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="592 423 1854 488">- Osuđujuća presuda u krivičnom predmetu protiv podnosioca predstavke, starije osobe sa navodnim poteškoćama u razumijevanju opsega i toka postupka i u pripremi svoje odbrane uslijed kognitivnog oštećenja. <li data-bbox="592 524 1854 589">- Mentalno zdravlje podnosioca predstavke nije u takvom stanju da ga čini nepodobnim da učestvuje u suđenju ili nesposobnim da razumije opseg i svrhu postupka, st. 61. i 62. <li data-bbox="592 625 1854 690">- U okolnostima slučaja, u nedostatku specifičnog zahtjeva advokata podnosioca predstavke da se razmotre procesne prilagodbe, domaći sudovi nisu bili pozvani da ih ponude ili obezbijede po službenoj dužnosti, st. 66. <li data-bbox="592 725 1854 823">- S obzirom na to da podnosilac predstavke nije uspio da argumentira specifičan uticaj nedostatka mjera prilagodbe na sveobuhvatnu pravednost suđenja, utvrđeno je da su koraci koje su pravosudni organi poduzeli bili dovoljni da osiguraju usklađenost postupka sa uslovima iz člana 6., st. 67.-71. <p data-bbox="592 859 1102 888">Nema povrede člana 6., st. 1. i 3. Konvencije.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
17 - 21. mart 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8.	<p>Farhad Mehdiyev protiv Azerbejdžana, br. 36057/18 18. mart 2025. Odjel III</p>	<p>Izbacivanje advokata iz advokatske komore. Privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izbacivanje advokata iz advokatske komore samo nekoliko dana nakon ponovnog učlanjenja zbog neplaćanja članarine za prethodni period članstva. - Dopuštenost: budući da je postojala sporna situacija oko toga da li je podnosilac predstavke, prema domaćem pravu, imao pravo da mu bude dostavljen primjerak konačne domaće odluke, smatralo se da je tok roka od četiri/šest mjeseci počeo teći od dana dostave te odluke, kada je podnosilac prvi put mogao saznati njen sadržaj (uporediti sa Piętka protiv Poljske, st. 45.), st. 31.-32. - Utvrđeno je da je član 8. primjenjiv. Osporena mjera imala je vrlo ozbiljne posljedice po podnosioca predstavke, jer je njome spriječen da radi u pravnoj struci, i to je uticalo na njegov privatni život u vrlo značajnoj mjeri, st. 38.-39. - Meritum: tumačenje i primjena relevantnog domaćeg prava od strane domaćih sudova, kojim se Predsjedništvu nacionalne Advokatske komore omogućava neograničeno diskreciono pravo da u bilo kojem trenutku opozove raniju odluku u prijem u članstvo usljed nedostatka jasnog i detaljnog pravnog okvira ili zaštitnih mjera od moguće zloupotrebe ili proizvoljnosti, ne ispunjava uslov "zakonitosti" iz člana 8. st. 2, st. 51.-56. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
Član 8.	<p>BRD - Groupe Société Générale S.A. protiv Rumunije, br. 38798/13 18. mart 2025.</p>	<p>Inspekcija. Zaštita konkurencije. Dom i prepiska.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nenajavljena inspekcija prostorija kompanije, podnositeljice predstavke, od strane organa za zaštitu konkurencije, bez prethodnog sudskeg odobrenja, što je rezultiralo u zapljeni dva kompjutera i naknadne elektronske pretrage tokom krivične istrage zasnovane na tužilačkoj odluci koja ne podliježe djelotvornoj sudskoj kontroli. - Upućivanje na odredbe EU i sudsku praksu Evropskog suda pravde o sudskoj kontroli inspekcija u pitanjima konkurencije, st. 59.-67.

	<p>Odjel IV</p>	<p>- U vezi inspekcije i upravnog postupka prema Zakonu o zaštiti konkurencije, nedostatak prethodnog sudskog odobrenja dovoljno je nadomješten adekvatnom <i>ex post facto</i> sudskom kontrolom koja se odnosila na nužnost i proporcionalnost osporene mjere, st. 105.-116.</p> <p>- U vezi pretrage i zapljene tokom krivičnog postupka, utvrđeno je da je ograničenje bilo nesrazmjerno u nedostatku ikakve smislene sudske kontrole i s obzirom na dužinu krivične istrage, jer dostupne zaštitne mjere nisu osigurale djelotvornu zaštitu prava kompanije, podnositeljice predstavke prema članu 8. st. 144.-148.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije u pogledu inspekcije. Povreda člana 8. Konvencije u pogledu zapljene i elektronske pretrage kompjutera.</p>
<p>Član 6. stav 1. Član 10.</p>	<p>Zurbaini protiv Gruzije (odluka), br. 22266/22</p> <p>25. februar 2025. (pisani otpravak 20. mart 2025.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo na pravično suđenje (krivični aspekt). Nepristrasan sud. Sloboda izražavanja.</p> <p>- Izricanje novčane kazne podnosiocu predstavke, advokatu, zbog nepoštivanja suda (usmena rasprava sa predsjedavajućim sudijom u sudnici).</p> <p>- Član 6. nije primjenjiv u svjetlu kriterija definiranih u Gestur Jónsson i Ragnar Halldór Hall protiv Islanda [VV], st. 75.-83., st. 22.-28.</p> <p>- U svjetlu sveobuhvatnog uznemirujućeg ponašanja podnosioca predstavke i prirode njegovih komentara, koji su uglavnom imali za cilj vrijeđanje sudije i s obzirom na relativno umjereni iznos novčane kazne, utvrđeno je da ograničenje njegove slobode izražavanja nije bilo nesrazmjerno (uporediti i kontrastirati sa Radobuljac protiv Hrvatske, st. 63.-66.), st. 37.-41.</p> <p>Nedopuštena predstavka (nekompatibilna <i>ratione materiae</i> i očigledno neosnovana).</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
24. -28. mart 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 2.	<p>Laterza i D'Errico protiv Italije, br. 30336/22</p> <p>27. mart 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravo na život (procesni aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obustava krivičnog postupka u vezi smrti pojedinca koja je nastupila potencijalno zbog uslova na radnom mjestu (dugoročna izloženost azbestu), nakon što su nacionalne vlasti odbile da provedu istragu. - Ocjena napora koje su domaći sudovi uložili da bi identificirali odgovorne osobe (vidjeti Elena Cojocar u protiv Rumunije, st. 113., i Smaltini protiv Italije (odluka), st. 56.), st. 42. - Uz postojeće dokaze, nemoguće je utvrditi osobe odgovorne za moguće povrede sigurnosnih mjera zbog većeg broja nadređenih u hijerarhiji, čime je nemoguće utvrditi početni uzročni trenutak, a time i odgovornost osobe odgovorne za sigurnosne mjere tokom datog perioda, st. 43.-45. - Nedostatak dovoljnih napora domaćih sudova da ili pojasne naučne i/ili činjenične razloge navodne nemogućnosti da utvrde početni trenutak uzročnog procesa ili, umjesto toga, nastave sa istragom u cilju prikupljanja dodatnih dokaza, st. 46.-50. <p>Povreda člana 2. Konvencije (procesni aspekt).</p>
Član 3.	<p>Niort protiv Italije, br. 4217/23</p> <p>27. mart 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Zabrana mučenja (materijalni aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirano utamničenje i liječenje podnosioca predstavke koji boluje od psihijatrijskog poremećaja, osuđenog zbog teških krivičnih djela i kojeg se smatra opasnim. - Propust domaćih vlasti da pokažu da su na dovoljno rigorozan način ocijenili kompatibilnost utamničenja podnosioca predstavke sa njegovim duševnim zdravljem, st. 96.-104. <p>Povreda člana 3. Konvencije (materijalni aspekt).</p>
Član 1.	<p>Schwarz protiv Njemačke (odluka),</p>	<p>Nadležnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hapšenje i pritvor podnosioca predstavke, državljanina Njemačke, od strane tajlandske policije na Tajlandu, gdje je boravio na osnovu turističkih viza, nakon što su njemačke vlasti poništile njegov pasoš na osnovu toga da je nastojao izbjeći krivično gonjenje u Njemačkoj (materijalne tužbe podnesene prema članu 5. st.1 i 3.).

	<p>brojevi 10100/16 i 29507/21</p> <p>4. mart 2025. (pisani otpravak 27. mart 2025.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>- U nedostatku ugovora o izručenju između Njemačke i Tajlanda, te stoga i preciznih obavezujućih ugovornih obaveza u ovom pogledu, izbor konkretne procedure saradnje (tj. deportacija podnosioca predstavke nakon poništenja pasoša umjesto pokretanja zahtjeva za izručenje) isključivo na tajlandskim vlastima (uporediti sa Stephens protiv Malte (br.1), st. 51.-52., i Vasiliciuc protiv Republike Moldavije, st. 23.-24.), st. 61.-62.</p> <p>- U nedostatku fizičke moći i kontrole nad podnosiocem predstavke, utvrđeno je da Njemačka nije izvršavala eksteritorijalnu nadležnost nad njegovim hapšenjem i pritvaranjem (uključujući i uslovima pritvora) na osnovu ličnog koncepta nadležnosti, st. 63.-65.</p> <p>Nedopustiva predstavka (<i>ratione personae</i> nekompatibilna).</p>
<p>Član 2.</p>	<p>Almukhlas i Al-Maliki protiv Grčke, br. 22776/18</p> <p>25. mart 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na život (materijalni i procesni aspekt).</p> <p>- Smrt maloljetnika - koji se skrivao na brodu koji je ilegalno prevezio migrante tokom operacije njihovog presretanja - pogođen metkom koji je obalna straža ispalila na jednog od kapetana broda.</p> <p>- Procesni aspekt: nedostaci u istrazi koji su doveli do gubitka dokaza i propusta da se utvrde tačne okolnosti smrti, te identificiraju i kazne oni koji su odgovorni, st. 98.-103.</p> <p>- Materijalni aspekt: utvrđeno je da su planiranje i izvršenje operacije presretanja izvedeni bez minimiziranja upotrebe smrtonosne sile i potencijalnih rizika po život, bez ikakvog posebnog planiranja, koje bi uključivalo i kontrolu procjene rizika koji proizlaze iz moguće upotrebe oružja, te bez razmatranja mogućnosti da se na brodu nalaze i drugi skriveni putnici, st. 144.-155.</p> <p>- Nedostatak dovoljno dokaza za utvrđivanje prekomjerne prirode sile primijenjene u okolnostima konkretnog slučaja, st. 141. i 156.</p> <p>Povreda procesnog aspekta člana 2. Konvencije. Povreda materijalnog aspekta u pogledu planiranja i izvršenja presretanja. Nema povrede materijalnog aspekta u pogledu pretjerane upotrebe sile.</p>
<p>Član 3. Član 34.</p>	<p>Ali protiv Srbije, br. 4662/22</p>	<p>Zabrana mučenja (procesni aspekt). Ometanje ostvarenja prava na podnošenje predstavke.</p> <p>- Izručenje podnosioca predstavke Bahreinu, rizik da tamo bude podvrgnut mučenju / nehumanom / degradirajućem postupanju.</p>

	<p>25. mart 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>- Član 3.: propust domaćih organa vlasti da prije izručenja preispitaju, na način koji kompatibilan sa uslovima sudske prakse Suda, tvrdnju podnosioca predstavke o riziku od zlostavljanja, st. 104.-108.</p> <p>- Član 34.: utvrđeno je da Vladino objašnjenje i prepreke koje su naveli ne opravdavaju nepoštivanje prelazne mjere naznačene pod pravilom 39., st. 115.-119.</p> <p>Povreda člana 3. Konvencije (procesni aspekt). Propust da ispoštuju obaveze države prema članu 34. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>N.S. protiv Ujedinjenog Kraljevstva, br. 38134/20</p> <p>25. mart 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Porodični život.</p> <p>- Odluka da se odobri konačna odluka o usvojenju djeteta koje je već bilo predmet odluke o razmještanju, protivno željama majke, koja je imala historiju duševnih problema, time formalno raskinuvši biološke veze i uspostavivši pravne veze sa usvojiteljskom porodicom.</p> <p>- Ispitivanje “relevantnosti i dostatnosti” razloga za donošenje odluke o usvojenju provedeno uz dužno uvažavanje stvarne situacije u relevantno vrijeme, pri čemu je djetetov interes da se njegova <i>de facto</i> porodična situacija ne mijenja imao značajnu težinu u prilog donošenju odluke o usvojenju st. 172.-177.</p> <p>- U svjetlu relevantnih i dostatnih razloga datih i za odluku o usvojenju i odbijanje da se donese specijalna odluka o starateljstvu kojim bi se očuvala biološka povezanost, utvrđeno je da osporenom odlukom nije prekoračeno polje slobodne procjene Države, st. 178.-181.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p> <p>Član 8.</p>	<p>Bilyavska protiv Ukrajine, br. 84568/17</p> <p>27. mart 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Mirno uživanje imovine. Pravo na dom.</p> <p>- Odbacivanje tužbe podnositeljice predstavke za deložaciju njene punoljetne djece i njihovih porodica, zbog čijeg ponašanja joj je postalo nemoguće živjeti u kući koju je posjedovala.</p> <p>- Član 1. Protokola broj 1.: propust domaćih sudova da presude u sporu na način koji ne bi bio proizvoljan ili očigledno nerazuman, jer je težak teret stavljen na podnositeljicu predstavke uprkos njenom nespornom pravu vlasništva i bez ikakvog pokušaja da se procjeni ravnoteža među suprotstavljenim interesima, st. 44.-48.</p>

		<p>- Član 8.: u okolnostima konkretnog predmeta, utvrđeno je da predmetna kuća predstavlja "dom" podnositeljice predstavke, st. 60.</p> <p>- Domaćom presudom nije osigurano djelotvorno i pravično rješenje spora, te ranjivost podnositeljice predstavke kao starije žene nije uzeto u obzir, st. 61.</p> <p>Povreda člana 8. st. 1 i člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 6. (građanski aspekt)</p>	<p>Golovchuk protiv Ukrajine, br. 16111/19 i 4737/21</p> <p>27. mart 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Ograničenje prava na obavljanje sudijske funkcije. Privatni život. Pristup sudu.</p> <p>- Nemogućnost podnositeljice predstavke da obavlja svoju funkciju kao sutkinja Visokog upravnog suda, jednog od tri kasacijska suda čije su aktivnosti obustavljene kao rezultat zakonodavne reforme.</p> <p>- Član 8.: utvrđeno je da je ograničavanje prava podnositeljice predstavke na obavljanje njene pravosudne funkcije nezakonito, jer su domaće vlasti propustile da je premjeste na drugi sud u skladu sa domaćim zakonom, prema kome ona ima pravo na novu pravosudnu poziciju u skladu sa principom neopozivosti sudija, st. 37.-42.</p> <p>- Član 6. st. 1.: nemogućnost podnositeljice predstavke da ospori predmetno ograničavanje predstavlja nesrazmjernu restrikciju njenog prava na pristup sudu (Gumenyuk i drugi protiv Ukrajine, st. 73.-74.), st. 55.-56.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. i 8. Konvencije.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
31. mart – 4. april 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 8.</p> <p>Član 13.</p>	<p>Ships Waste Oil Collector B.V. protiv Nizozemske, br. 2799/16 i drugi</p> <p>1. april 2025.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Privatni život. Djelotvoran pravni lijek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prenos i upotreba podataka zakonito dobijenih telefonskim prisluškivanjem u krivičnim istragama u postupcima vezanim za tržišna takmičenja. - S obzirom na to da su novčano kažnjene zbog informacija dobijenih telefonskim prisluškivanjem pojedinačnih zaposlenika i time bile pod direktnim uticajem posljedica osporene mjere, kompanije mogu tvrditi da su žrtve ograničavanja njihove "korespondencije," st. 147. - Prenos podataka iz prisluškivanja za daljnju upotrebu od strane drugog organa za provođenje zakona smatra se odvojenim ograničavanjem prava iz člana 8., različitim, iako povezanim, sa izvornim prisluškivanjem, st. 149. - Minimalni zahtjevi koji moraju biti propisani zakonom kako bi se izbjegla proizvoljnost i zloupotreba prilikom dostavljanja presretnutih podataka drugim stranama, kako je definirano (za druge kontekste osim konkretnog slučaja međunarodnog prijenosa podataka prikupljenih masovnim presretanjem), st. 159.–161. - Minimalne zaštitne mjere prema članu 8. definirane su tako da su, u načelu, iste za fizička i pravna lica, pri čemu širina polja slobodne procjene koja se ostavlja državi zavisi od sadržaja i prirode predmetnih podataka, a ne od fizičke ili pravne prirode podnosioca predstavke niti od njihovog statusa: ona je šira kod prikupljanja i obrade poslovno povezanih podataka kako kompanija tako i pojedinaca, nego kod prikupljanja i obrade podataka koji se odnose na intimnu sferu pojedinca ili na posebno važan aspekt postojanja ili identiteta pojedinca, st. 164.–165. - Definirani su proceduralni zahtjevi koji se primjenjuju na odobrenja za prijenos presretnutog materijala zakonito pribavljenog na način usklađen s Konvencijom drugom organu za provođenje zakona, uključujući obim naknadne (ex post) sudske kontrole, st. 183.–195. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 8.</p>	<p>Kulák protiv Slovačke, br. 57748/21</p> <p>3. april 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Privatni život, dom i prepiska.</p> <p>– Pretres pravne firme podnosioca predstavke i zapljena kompjutera za kojeg je vrlo izvjesno da sadrži podatke koji su isključiva privilegija odnosa između klijenta i advokata. Pretres izvršen na osnovu usmenog odobrenja tužioca putem telefona, bez pismenog naloga za pretres.</p> <p>- Nema odredbe u domaćem zakonu kojom se osigurava da se razdvoje podaci relevantni za krivičnu istragu od irelevantnih podataka i zaštite isti, st. 85.-87.</p> <p>- Uprkos formalnom postojanju opće osnove u domaćem zakonu za osporenu mjeru, nedostatak dovoljnih garancija za pravo podnosioca predstavke na poštivanje njegovog privatnog života i doma prije ili poslije pretresa i zapljene, st. 83., 84. i 89.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6. (građanski aspekt)</p>	<p>Doynov protiv Bugarske, br. 27455/22</p> <p>1. april 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Nepristrasan sud.</p> <p>- Navodan nedostatak nezavisnosti i nepristrasnosti Vrhovnog upravnog suda u vezi tužbe za odštetu, koju je bio pozvan razmatrati i koja je podignuta protiv njega u vezi povrede prava Evropske unije.</p> <p>- Pozivanje na presudu Evropskog suda pravde u predmetu Vivacom Bugarska, koja tretira isto pitanje iz perspektive prava EU, st. 35. i 59.</p> <p>- Dat je obrazložen i adekvatan odgovor na navode podnosioca predstavke kojima se tražilo izuzeće svih sudija suda, u odsustvu bilo kakvih konkretnih i specifičnih dokaza koji bi mogli ukazivati na postojanje lične pristrasnosti sudija, st. 56.-58.</p> <p>- Utvrđeno je da su u dva predmeta podnosioca predstavke odlučivala dva odvojena vijeća Vrhovnog upravnog suda, pri čemu vijeće koje je odlučivalo o tužbi za odštetu nije imalo nikakvu ulogu u odbrani koju je sud iznio (uporediti i kontrastirati sa San Leonard Band Club protiv Malte, st. 64.-66.), st. 59.</p> <p>- Odsustvo bilo kakve hijerarhijske ili finansijske poveznice kojom bi se dovela u pitanje nepristrasnost sudija; nije bilo uticaja na njihovu odluku o naknadi, uslovima rada ili na funkcioniranje samog suda, st. 60.-61.</p> <p>Nema povrede člana 6. st. 1. Konvencije (građanski aspekt).</p>

<p>Član 10.</p>	<p>Hayk Grigoryan protiv Armenije, br. 9796/17</p> <p>3. april 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda primanja i prenošenja informacija.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Napad na novinara i oduzimanje njegove kamere od strane policije prilikom snimanja demonstracije koja je postala i nasilna. - Pokazalo se da ograničavanje nije bilo zakonito i u svrhu ostvarenja zakonitog cilja, te se time smatra da nije bilo "neophodno u demokratskom društvu", st. 61.-65. <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 5.</p> <p>Član 11.</p>	<p>Bogay i Drugi protiv Ukrajine, br. 38283/18</p> <p>3. april 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Oduzimanje slobode. Sloboda okupljanja preispitano u svjetlu člana 10.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Policijska inspekcija stvari podnosilaca predstavke što je dovelo do pronalaženja nekoliko opasnih predmeta, bilo od pojedinačnih demonstranata ili na tlu, tokom demonstracije u svrhu protesta protiv korištenja životinja u cirkuskim tačkama, nakon koje je uslijedilo pritvaranje demonstranata na dva ili tri sata u policijskoj stanici. - Član 5., st. 1. – Utvrđeno je da je pritvaranje podnosioca predstavke predstavljalo "oduzimanje slobode" u svrhu ove odredbe, st. 40.-45. - Smatra se da je odsustvo zapisnika o hapšenju, koji sadrži podatke kao što su datum, vrijeme i mjesto pritvora, ime i prezime pritvorenog lica, razloge pritvaranja i ime i prezime lica koje je to izvršilo, najozbiljniji propust što nije kompatibilno sa uslovom zakonitosti i sa samom svrhom člana 5., st. 55.-58. - Član 11. ("mirno okupljanje"): primjenjiv. Teret na domaćim vlastima da dokažu nasilne namjere organizatora i nije bilo dokaza da su podnosioci predstavke planirali ili pokušali upotrijebiti predmete koji su pronađeni na njima da bi nekome naudili, st. 72.-77. - Član 11, preispitan u svjetlu člana 10., st. 79. - Utvrđeno je da su stvari pronađene kod podnosilaca predstavke adekvatan alat za očuvanje mirne prirode demonstracija, zaštitu sigurnosti prisutnih lica i sprečavanje rizika nasilnih provokacija i time "neophodne u demokratskom društvu", st. 82.-65.

		<p>- S obzirom na to da policija nije razmotrila manje restriktivne alternative, utvrđeno je da su hapšenje podnosioca predstavke i pritvaranje bili nesrazmjerni i time nisu bili "neophodni u demokratskom društvu", st. 89.-91.</p> <p>Povreda člana 5. st. 1. Konvencije. Nema povrede člana 11. preispitanog u svjetlu člana 10. u pogledu inspekcije stvari koje pripadaju podnosiocima predstavke; Povreda člana 11. preispitanog u svjetlu člana 10. u pogledu hapšenja i pritvaranja podnosioca predstavke.</p>
<p>Član 2.</p>	<p>N.D. protiv Švicarske, br. 56114/18</p> <p>3. april 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Nasilje prema ženama. Pravo na život (materijalni aspekt). Pozitivne obaveze države.</p> <p>- Propust domaćih vlasti da zaštite život podnositeljice predstavke od nasilja od njenog partnera za kojeg znali da je opasan.</p> <p>- Osporena djela klasificirana su kao nasilje prema ženama, st. 66.</p> <p>- Nedostatak adekvatne procjene rizika po život podnositeljice predstavke i operativnih mjera koje su imale stvarnu šansu da promjene tok događaja ili ublaže štetu koja je pričinjena, st. 65.-66. i 69.-72.</p> <p>- Nedostatak koordinacije među različitim službama i pravne praznine u relevantnom domaćem zakonu, st. 73.-76.</p> <p>Povreda člana 2. Konvencije (materijalni aspekt).</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Federici protiv Francuske, br. 52302/19</p> <p>3. april 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravično suđenje (krivični aspekt). Pravo na odbranu. Pretpostavka nevinosti.</p> <p>- Odbijanje porotničkog suda da preispita optuženog van staklene kabine u kojoj je prisustvovao ročištima.</p> <p>- Član 6., st. 1 i 3. (b): utvrđeno je da nije bilo prepreka za djelotvorno učešće podnosioca predstavke u njegovom suđenju, u sadašnjem predmetu, pri čemu je porotnički sud bio dužan dati obrazloženu odluku i to je i učinio, i podnosilac predstavke je bio u stanju da odgovara na pitanja koja su mu postavljena i povjerljivo komunicirati sa svojim advokatima, st. 48.-54.</p>

		<p>- Član 6., st.2: zadatak Suda ograničen je na utvrđivanje da li je ispitivanje podnosioca predstavke dok je bio u staklenoj kabini predstavljalo ograničavanje njegove pretpostavke nevinosti u specifičnim okolnostima predmeta, st. 69.</p> <p>- Nije bilo objektivnih razloga za strah od stvaranja negativne slike optuženog; s druge strane, postojao je stvarni rizik zbog činjenice da je dotično lice bilo u bjekstvu nekoliko godina i potrebe da se obezbjedi sigurnost s obzirom na nasilnu prirodu navedenih činjenica, st. 70.-72.</p> <p>Djelomično nedopušteno (očigledno neosnovano u pogledu člana 6., st. 1 i 3. (b)). Nema povrede člana 6. stava 2. Konvencije.</p>
--	--	--

**Sedmični pregled sudske prakse
7 -11. april 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 3.	<p>Morabito protiv Italije, broj 4953/22</p> <p>10. april 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Zabrana mučenja (materijalni aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastavak držanja podnosioca predstavke starije životne dobi, osuđenog zbog rukovođenja kriminalnom organizacijom sličnoj mafiji, u posebnim restriktivnim zatvorskim uslovima, uprkos progresivnom kognitivnom propadanju. - Utvrđeno je da nastavak držanja podnosioca predstavke u zatvoru samo po sebi ne predstavlja povredu članu 3. u svjetlu adekvatnog medicinskog liječenja koje mu pruženo s obzirom da boluje od više bolesti, st. 102-115. - S obzirom na legitimnu sumnju u pogledu toga da li podnosilac predstavke i dalje predstavlja opasnost i može li održavati kontakte sa pripadnicima njegove kriminalne organizacije, odbijanje domaćih vlasti da razmotre njegove tvrdnje da bi se ograničavanje interakcije s ljudima moglo negativno odraziti na njegovo mentalno stanje, odnosno da ukinu ili ublaže neka od ograničenja kako bi mogao zadovoljiti eventualne potrebe uprkos njegovim jasnim zahtjevima, neophodnost produženja primjene posebnog režima nije opravdana, st. 140-46. <p>Nema povrede člana 3. Konvencije u pogledu nastavka držanja podnosioca predstavke u zatvoru i medicinskog liječenja koje mu se pruža u zatvoru.</p> <p>Povredu u pogledu nastavka držanja podnosioca u posebnom režimu.</p>
Član 3.	<p>Gözütok protiv Turske (odluka), broj 41412/21</p> <p>18. mart 2025. (pisani otpisak 10. april 2025.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Ponižavajući tretman (materijalni aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uslovi smještaja podnosioca predstavke u karantin i njegovo prebacivanje u bolnicu tokom pandemije Covid-19, kao i medicinski pregled dok je navodno bio vezan lisicama. - S obzirom da je podnosilac predstavke bio osuđen za krivično djelo povezano s terorizmom i klasificiran kao zatvorenik za kojeg se smatra da bi mogao pobjeći, te da je izostao bilo kakav uticaj na njegovo fizičko ili mentalno zdravlje, nije utvrđeno da je vezivanje lisicama pitanje koje prelazi granicu onoga što bi se moglo razumno smatrati neophodnom, st.st. 33-38.

		<p>- Naglasak je stavljen na činjenicu da se podnositelj predstavke uopće nije zarazio Covidom-19 tokom boravka u zatvoru (vidi S.M. proti Italije, st. 99), st. 48.</p> <p>- Podnositelj predstavke je razumljivo bio izložen tjeskobi i strahu tokom boravka u karantinu zajedno sa ostalima i tokom prebacivanja do bolnice, ali to ne čini “ponižavajući tretman” u smislu člana 3., st. 49-52.</p> <p>Nedopuštena predstavka (očigledno neosnovana).</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Backović protiv Srbije (br. 2), broj 47600/17</p> <p>8. april 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <p>- Izricanje novčane kazne advokatu zbog nepoštivanja suda u vezi s navodima iz žalbe na prvostepenu odluku suda.</p> <p>- Imajući u vidu prirodu spornih navoda, u kojima optužuje sudije za zloupotrebu službenog položaja i omalovažavanje suda, kao i iskustvo, stručnost i profesionalne sposobnosti sudije koji je postupao u predmetu, razlozi koje su domaći sudovi naveli smatraju se relevantnim i dovoljnim (usporediti i kontrastirati sa Radobuljac v. Croatia, st. 66, Lutgen v. Luxembourg, broj 36681/23, st. 69, i Pisanski v. Croatia, st. 71, st. 39-42).</p> <p>- Iako je sudija koji je izrekao novčanu kaznu isti sudija kojega su navodi podnosioca predstavke osobno uvrijedili, naknadnom sudskom kontrolom utvrđeno je da je sankcija efektivna i adekvatna, st. 44.</p> <p>- Utvrđeno je da novčana kazna nije pretjerana i nema posljedice po pravo podnosioca da radi kao advokat, st. 45.</p> <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 6.</p>	<p>Green protiv Ujedinjenog Kraljevstva, broj 22077/19</p> <p>8. april 2025.</p>	<p>Privatni život. Pravično suđenje (građanski aspekt). Pristup sudu.</p> <p>– Upotreba parlamentarnih privilegija zastupnika u Zastupničkom domu Parlamenta da tokom zasjedanja otkrije identitet podnosioca predstavke koji je predmet privremene mjere zabrane do suđenja, kao i nemogućnost pokretanja građanskog postupka protiv zastupnika u parlamentu zbog povrede navedene mjere zabrane.</p>

	<p>Odjel IV</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Član 8: uticaj na reputaciju podnosioca predstavke dovoljno velik da predstavlja mješanje u njegovo pravo iz člana 8. st. 69. - Pritužba podnosioca predstavke na opći okvir koji se tiče uspostave balansa između prava na privatnost i slobode izražavanja u parlamentu u okviru domaćeg pravnog poretka, ispitivana sa stanovišta pozitivnih obaveza države prema članu 8., st. 70. - Pravilo u pogledu parlamentarne privilegije nije u potpunosti lišen <i>ex ante</i> i <i>ex post</i> kontrola, st. 84-85. - Utvrđeno je da je polje slobodne procjene tužene države preširoko, komparativni pravni dokumenti pokazuju da parlamentarna privilegija, u većini država članica, daje apsolutnu zaštitu od vanjskih pravnih postupaka u pogledu navoda koje zastupnici daju u parlamentu ili dok vrše parlamentarne dužnosti, st. 87-88. - Obraćanje zastupnika u parlamentu, po definiciji, potpada pod djelokrug njihovih parlamentarnih aktivnosti, st. 89. - Nedostatak dovoljno jakih razloga da se opravda zahtijevanje uvođenja dodatnih <i>ex ante</i> i <i>ex post</i> kontrola kako bi se zastupnike u parlamentu onemogućilo da otkriju informacije koje potpadaju pod mjere zabrane otkivanja privatnih podataka, st. 90-91 i 93. - Tužena država dužna je redovno preispitivati potrebu za odgovarajućim kontrolama, imajući u vidu ozbiljan uticaj otkrivanja informacija koje potpadaju pod mjere zabrane otkrivanja privatnih podataka, st. 92. - Član 6., st. 1: Utvrđeno je da je ideja da se država primora osigurati pravni lijek u situacijama poput one u ovom predmetu nespojiva je sa širokim poljem procjene koja je data državama članicama u pogledu reguliranja imuniteta zastupnika u parlamentu, st. 101. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije. Pritužba prema članu 6., st. 1 nedopuštena (očigledno neosnovana).</p>
--	-----------------	---

**Sedmični pregled sudske prakse
14 - 26. april 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 7. st. 1</p>	<p>Bădescu i drugi protiv Rumunije, broj 22198/18 i 2 druga</p> <p>15. april 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p><i>Nullum crimen sine lege.</i></p> <p>– Presuda u krivičnom postupku protiv sudija apelacionog suda zbog zloupotrebe službenog položaja u vezi s sudskom odlukom koju su donijeli.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopuštenost: tužba trećeg podnosioca predstavke da se krivično djelo zloupotrebe položaja, kako je definisano u domaćem pravu, ne može primijeniti na sudiju koji donosi sudsku odluku, za koju je utvrđeno da je iznesena sa zakašnjenjem (usporedi sa Grosam protiv Češke Republike [Veliko vijeće], st. 95-96), st. 109-111. - Meritum: naglasak na potrebi da se pronađe ravnoteža između krivične odgovornosti sudija i zaštite nezavisnost i nepristrasnost pravosudnog sistema od s ciljem da se zaštiti vladavina prava, st. 129-31. - Dobro uspostavljena domaća sudska praksa koja razlikuje jednostavne greške u sudskoj odluci napravljene u dobroj vjeri od namjernog tumačenja pravne norme u lošoj vjeri od strane sudije, s ciljem postizanja rezultata koji je suprotan zakonu. U ovom predmetu, protiv podnosioca predstavke donesena je osuđujuća odluka, ne zbog obrazloženja presude koje su, kao takvo, donijeli, već zato što su prije pripreme presude usvojili određeno ponašanje, a potom svjesno iskonstruisali pravno obrazloženje koje je suprotno zakonu, st. 136-37 i 140. - S obzirom da su iskusne sudije specijalizovane za krivično pravo, podnosioci predstavke su morali predvidjeti posljedice njihovih postupaka, st. 138. - Utvrđeno je da su relevantne odredbe domaćeg krivičnog prava dovoljno jasne da omoguće podnosiocima predstavke da predvide rizik krivične odgovornosti, a tumačenje koje su dali domaći sudovi bilo je razumno i u skladu sa suštinom krivičnog djela, § 148. <p>Nema povrede člana 7. Konvencije u pogledu prvog i drugog podnosioca predstavke. Nedopuštena predstavka (očigledno neosnovana i neblagovremeno podnesena) u pogledu trećeg podnosioca predstavke.</p>

<p>Član 8.</p>	<p>Van Slooten protiv Nizozemske, broj 45644/18</p> <p>15. april 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Oduzimanje roditeljskog prava. Porodični život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka nadležnih vlasti da se podnositeljici predstavke oduzme roditeljsko pravo nad njenim djetetom. - Izostanak uravnoteženog pristupa, nadležne domaće vlasti su, s jedne strane, stavile značajan naglasak na ranjivost djeteta bez bilo kakve dubinske analize u tom pogledu, a s druge strane odustale su od spajanja porodice kao konačnog cilja na samom početku postupka, bez odgovarajuće procjene roditeljskih sposobnosti podnositeljice predstavke i bez da su adekvatno pokazali zbog čega spajanje više nije u najboljem interesu djeteta (usporedi sa Strand Lobben i ostali protiv Norveške [Veliko vijeće], st. 220-24), st. 73-77. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 35., st. 1</p>	<p>Masse protiv Francuske (odluka), broj 47506/20</p> <p>25. mart 2025. (pisana predstavka 17. april 2025.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Rok za podnošenje predstavke (šest/četiri mjeseca).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tumačenje vanrednih mjera koje je uveo predsjednik Suda u vezi s globalnom pandemijom virusa COVID-19 u pogledu suspenzije šestomjesečnog ograničenja iz člana 35., st. 1 (vidi Saakashvili protiv Gruzije (odluka), st. 57-58). - Vanredne mjere nisu primjenjive. Rok vremenskog ograničenja nije počeo teći niti je istekao tokom perioda suspenzije od 16. marta do 15. juna 2020. godine (vidi Kitanovska i Barbulovski protiv Sjeverne Makedonije, st. 40), st. 28 i 30. - Za Sud je bitno da ne odstupa od vlastitog presedana (osim u izuzetnim okolnostima;) radi pravne sigurnosti, predvidljivosti i jednakosti pred zakonom, posebno u procesnim pitanjima, st. 29. <p>Nedopuštena predstavka (neblagovremena).</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
21 - 26. april 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 3.</p> <p>Član 8.</p> <p>Član 14.</p>	<p>L. i ostali protiv Francuske, broj 46949/21 i još 2</p> <p>24. april 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Privatni život. Diskriminacija.</p> <p>– Pozitivne obaveze država članica (materijalni i procesni aspekti) da osiguraju krivično-pravni sistem koji može kazniti seksualna djela protiv maloljetnika bez pristanka, sekundarnu viktimizaciju i diskriminatorno ophođenje tokom krivičnog postupka.</p> <p>- Članovi 3. i 8.: propust istražnih organa i domaćih sudova da adekvatno zaštite podnosiocima predstavke koji su podnijeli tužbu za djela silovanja koja su se dogodila kada su imali samo 13, 14 i 16 godina.</p> <p>- Pozivanje na relevantne međunarodne zakone i praksu, zakone EU i usporedno pravo, st. 117-147.</p> <p>- Izostanak koncepta “pristanka” u relevantnom domaćem zakonu, st. 206.</p> <p>- Propust domaćih sudova da pravilno procijene uticaj svih okolnosti događaja i da u odgovarajućoj mjeri uzmu u obzir, prilikom procjene da li su podnosioci predstavki bili sposobni razumjeti i dati svoj pristanak, posebno ranjive situacije u kojima su se našli, posebno s obzirom na njihovu starosnu dob, st. 249.</p> <p>- Propust vlasti da krivični postupak po dvije predstavke (koje su trajale više od 8, odnosno 11 godina) provedu brzo ili s dužnom pažnjom, st. 224 i 245.</p> <p>- Član 14. u vezi s članovima 3. i 8.: sekundarna viktimizacija jednog od podnosilaca predstavke jer su nadležne vlasti koristile moralizirajuće i okrivljujuće izjave od strane vlasti, koje su propagirale rodne stereotipe i narušavale dostojanstvo podnosioca predstavke, st. 225-227.</p> <p>- Osnov za presudu Istražnog odjeljenja obilježen diskriminacijom na osnovu spola, st. 228-230.</p> <p>Povreda članova 3. i 8.</p> <p>Povreda člana 14. u vezi sa članom 3. i 8. Konvencije (za jednog podnosioca predstavke).</p>

<p>Član 5. Član 34.</p>	<p>Bogdan Shevchuk protiv Ukrajine, broj 55737/16</p> <p>24. april 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Ometanje ostvarenja prava na podnošenje predstavke. Pritvor.</p> <p>– Navodni pritisak vlasti na podnosioca predstavke da povuče svoju predstavku Sudu; produženje pritvora podnosioca predstavke od strane suda koji nije nadležan.</p> <p>Član 34.: dovoljan indirektan dokaz da je zahtjev podnosioca predstavke za povlačenje njegove predstavke Sudu podnesen pod neprimjerenim pritiskom sudije koji je postupao u krivičnom postupku protiv podnosioca predstavke, st. 49-54.</p> <p>- Član 5. st. 1.: nezakonito pritvaranje podnosioca predstavke jer je sudija Okružnog suda produžio pritvor nakon što je Apelacioni sud njegov predmet ustupio drugom sudu. Produženje pritvora je izvršeno prekoračenjem nadležnosti i predstavljalo je „grubu i očiglednu nepravilnost“ koju nije bilo moguće ispraviti u postupku sudske kontrole, st. 61-62.</p> <p>Povreda članova 34. i 5. st. 1.</p>
<p>Član 6. Član 8.</p>	<p>Ivan Karpenko protiv Ukrajine (broj 2), broj 41036/16</p> <p>24. april 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravično suđenje (građanski aspekt). Prepiska.</p> <p>– Odbijanje domaćih sudova da dozvole zatvoreniku da putem video linka učestvuje na ročištu u upravnom postupku u vezi s navodnim praćenjem njegove prepiske.</p> <p>- Član 6. st. 1: propust domaćih sudova da pravilno ocjene da li priroda slučaja zahtijeva prisustvo podnosioca predstavke, moguće putem video linka, a ne da se umjesto toga fokusiraju na uočene nedostatke u domaćem pravu, st. 39.</p> <p>- Podnosilac predstavke lišen mogućnosti da efikasno iznese svoje argumente i odgovori na podneske predstavnika zatvorske uprave koji su prisustvovali ročištu u prvostepenom postupku.</p> <p>- Član 8.: povreda zakonske zabrane praćenja prepiske zatvorenika s domaćim sudovima od strane uprave zatvora, st. 52.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. i člana 8. Konvencije.</p>

<p>Član 6. Član 8. Član 18</p>	<p>Sytnyk protiv Ukrajine, broj 16497/20 24. april 2025. Odjel V</p>	<p>Pravično suđenje (krivični aspekt). Privatni život. Ograničenja za neovlaštene svrhe.</p> <p>– Navodna nepravdičnost upravno-prekršajnog postupka koja je dovela do osuđujuće presude visoko pozicioniranog zvaničnika za borbu protiv korupcije zbog primanja dara, nakon čega je njegovo ime na neodređeno vrijeme uvršteno u javni registar korumpiranih zvaničnika.</p> <p>- Član 6. st. 1.: Podnosilac predstavke lišen je svake praktične mogućnosti da efikasno ospori optužbe protiv sebe, jer su domaći sudovi, bez ikakve procjene, odbacili ključne argumente odbrane i zanemarili dokaze svjedoka odbrane, čime su teret dokazivanja raspodijelili na proizvoljan način., st. 77-82.</p> <p>- Objektivno opravdani strahovi podnosioca predstavke u vezi s nepristranošću sudije zbog njegove moguće zavisnosti od suprotne strane nisu očigledno bez osnova; o neobrazloženom odbijanju zahtjeva za izuzeće nije riješeno po žalbi, st. 88-92.</p> <p>- Član 8.: dopustivost: s obzirom da navodna povreda službene dužnosti nije utvrđena u pravičnom sudskom postupku, nije bilo osnova za primjenu načela isključenja dokaza utvrđenog u Gillberg protiv Švedske, st. 106. Profesionalni i društveni ugled podnosioca predstavke ozbiljno je narušen objavljivanjem njegovog imena u registru korumpiranih zvaničnika, st. 107-109.</p> <p>- <i>Meritum:</i> Osporena mjera nije potkrijepljena „relevantnim i dovoljnim“ razlozima s obzirom na to da je postupak odlučivanja koji je doveo do osuđujuće presude u odnosu na podnosioca predstavke bio ozbiljno manjkav. Kontinuirano objavljivanje imena podnosioca predstavke na neodređeno vrijeme također nije proporcionalno, lišavajući podnosioca predstavke bilo kakvih sredstava da se brani od napada na njegov moralni i profesionalni integritet, st. 123-124.</p> <p>- Član 18: kumulativne okolnosti koje ukazuju na pretežno skrivenu namjeru krivičnog gonjenja podnosioca predstavke, odnosno osobnog napada na njegov moralni i profesionalni integritet, st. 154-159.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije. Povreda član 8. Konvencije. Povreda člana 18. Konvencije u vezi sa članovima 6. i 8.</p>
--	--	---

**Sedmični pregled sudske prakse
28. april – 2. maj 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 3. Član 5. Član 13.	<p>Mansouri protiv Italije, broj 63386/16</p> <p>29. april 2025.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Zabrana mučenja (materijalni aspekt). Oduzimanje slobode. Djelotvorni pravni lijek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakonitost i uslovi pritvora državljanina Tunisa na brodu kojim je vraćen u Tunis na osnovu naloga o zabrani ulaska u Italiju. - Nadležnost i odgovornost tužene Države za dešavanja i postupke do kojih je došlo na brodu koji plovi pod njenom zastavom, st. 46-62. - Pozivanje na relevantne dokumente UN-a i EU, st. 29-39. - Rezime općih načela o iscrpljenosti domaćih pravnih lijekova, uključujući predmete koji se odnose na oduzimanje slobode, st. 84-91. - Podnosilac predstavke nije iscrpio sve dostupne i djelotvorne domaće pravne lijekove koje osigurava Vlada, posebno eventualnu naknadu štete i hitni zahtjev za privremene mjere, st. 94-111. - S obzirom da postupak nije pokrenut pred domaćim sudovima, oni nisu bili u prilici da razmatraju bilo kakva pitanja koja se odnose na tumačenje relevantnog prava EU (Zakonik o šengenskim granicama i Aneks V istog) ili njegovu kompatibilnost s temeljnim pravima, st. 114-115. <p>Nedopustiva predstavka: neiscrpljivanje domaćih pravnih lijekova u odnosu na član 5 st. 1, 2 i 4. Nekompatibilna <i>ratione materiae</i> u odnosu na član 5 st. 5. Očigledno neosnovana u odnosu na članove 3 (uslovi smještaja na brodu) i 13. Konvencije.</p>
Član 8.	<p>Kavečanský protiv Slovačke, broj 49617/22</p> <p>29. april 2025.</p>	<p>Privatni život. Pretres notarske kancelarije i zapljena elektronskih uređaja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pretres notarske kancelarije podnosioca predstavke i poslovnih prostorija koje se nisu koristile, te zapljena njegovih elektronskih uređaja na osnovu naredbe za pretres koji je izdao istražilac, a odobrio tužilac.

	<p>Odjel I</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izostanak prethodnog sudskog odobrenja ili mogućnosti efikasne naknadne sudske kontrole u odnosu na odluku o izvršenju pretresa ili načina na koji su provedeni. - Nedovoljna sudska zaštita prije izdavanja naredbe za pretres ili nakon što je pretres izvršen uprkos općem osnovu za osporene mjere u domaćem pravu. - Ograničenje nije “u skladu sa zakonom”, st. 59-70. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6. Član 8. Član 10. Član 18.</p>	<p>Wróbel protiv Poljske (odluka), broj 6904/22</p> <p>25. mart 2025. (pisani otpravak 29. april 2025.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Ukidanje imuniteta u disciplinskom postupku protiv sudije. Nezavisan i nepristrasan sud. Privatni život. Sloboda izražavanja. Granice korištenja ograničenja prava.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pred Disciplinskim vijećem Vrhovnog suda pokrenut postupak za ukidanje sudskog imuniteta podnosioca predstavke kao sudije Vrhovnog suda. - Predstavka preuranjena s obzirom da sporni postupak još traje, čime je Sud onemogućen da ocijeni uticaj postupka na prava podnosioca predstavke iz Konvencije, st. 51. - U obzir uzeti nedavni pozitivni događaji u kontekstu reforme pravosuđa, st. 46-49. <p>Nedopuštena predstavka (nisu iscrpljeni domaći pravni lijekovi).</p>
<p>Član 2. Protokola br. 1</p>	<p>Taşdemir protiv Turske (odluka), broj 79549/16</p> <p>25. mart 2025. (pisani otpravak 2. maj 2025.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pravo na obrazovanje.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podnosilac predstavke je bio izbačen sa univerziteta i navodno ne može upisati drugu visokoškolsku ustanovu. - Podnosilac predstavke nije naveo da je ponovo upisao univerzitet i završio studije, ni pred Ustavnim sudom, ni pred Evropskim sudom za ljudska prava. - Uskratio je značajne informacije, što je spriječilo Sud da u potpunosti sazna činjenice predmeta, st. 42-44. <p>Nedopuštena predstavka (zloupotreba prava na podonošenje predstavke).</p>

<p>Član 3. Član 14. Član 5. Član 11.</p>	<p>Derrek i drugi protiv Rusije, broj 31712/21 29. april 2025. Odjel III</p>	<p>Policajska racija na objekat u kojem se održavao LGBT skup. Zabrana zlostavljanja (procesno i materijalno). Diskriminacija. Oduzimanje slobode.Sloboda okupljanja.</p> <p>- Član 3. u vezi sa članom 14.: Pretres podnosioca predstavke tokom racije i njihovo naknadno testiranje na droge koji nisu imali nikakvu istražnu vrijednost i imali su za cilj njihovo namjerno ponižavanje i omalovažavanje motivisano homofobičnom mržnjom, st. 28-31.</p> <p>- Propust vlasti da provedu djelotvornom istragu o navodima podnosioca predstavke o policijskom zlostavljanju s diskriminatorskom namjerom, st. 24-26.</p> <p>- Član 5. st. 1: izostanak odgovarajućeg evidentiranja lišavanja slobode podnosioca predstavke, st. 38-42.</p> <p>- Član 11.: prekidanje radionice kao nesrazmjerno miješanje, koje ima odvrćajući učinak i obeshrabruje podnosiocima predstavke i druge da učestvuju u sličnim okupljanjima, st. 46-48.</p> <p>Povreda člana 3. (procesno i materijalno), u vezi sa članom 14. Konvencije. Povreda člana 5. st. 1 Konvencije. Povreda člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 10. Član 6.</p>	<p>Avagyan protiv Rusije, broj 36911/20 29. april 2025. Odjel III</p>	<p>Sloboda izražavanja. Pravično suđenje (krivični aspekt). Nepristrasan sud.</p> <p>- Sankcija protiv podnositeljice predstavke izrečena u prekršajnom postupku zbog namjernog širenja „neistinitih informacija“ u vezi s komentarima koji dovode u pitanje postojanje slučajeva COVID-19 u njenoj regiji, objavljenim na njenom Instagram profilu koji koristi za svoje malo preduzeće.</p> <p>- Član 10.: u komentarima podnositeljice predstavke izražava se kritika uočenog nedostatka transparentnosti i nepružanja provjerenih činjeničnih informacija, st. 31 i 34.</p> <p>- Iako borba protiv dezinformacija tokom vanredne javnozdravstvene situacije može biti valjan cilj, sankcioniranje pojedinaca zbog izražavanja skepticizma prema službenim informacijama ili pozivanja na veću transparentnost to nije, st. 37.</p> <p>- Površan pristup domaćih sudova utvrđivanju krivice i njihov neuspjeh u utvrđivanju namjerne laži, otežan odsustvom tužioca , st. 32-36.</p>

		<p>- Član 6.: odsustvo tužioca u upravno-prekršajnom postupku, st. 41.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije. Povreda člana 6. st. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 6. st. 1 i 3 (c) i (d)</p>	<p>Jaupi protv Albanije, broj 23369/16</p> <p>29. april 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Krivično suđenje u odsustvu. Pravo lično iznijeti obranu. Saslušanje svjedoka.</p> <p>- Suđenje podnosiocu predstavke u odsustvu za pokušaj ubistva i ubistvo za koje je osuđen na doživotni zatvor.</p> <p>- Sažetak općih načela u vezi sa suđenjem u odsustvu i prihvatanjem neprovjerenih dokaza svjedoka optužbe koji nisu pristupili suđenju, st. 96-101.</p> <p>- Član 6. st. 1 i 3. (c): Podnosiocu predstavke je odobreno da se žali izvan roka, ali nije pristupio ročištu po žalbi; sam podnosilac predstavke je odgovoran za situaciju na koju se žali, st. 102-108.</p> <p>- Član 6. st. 1 i 3. (d): pravo na odbranu nije ograničeno u mjeri koja je nespojiva s garancijama iz člana 6. u vezi s presudom za ubistvo. Opravdani razlozi za nedolazak svjedoka optužbe. Dokazi koje su oni pružili nisu imali značajnu težinu, st. 114-129.</p> <p>- Nedovoljni faktori koji bi kompenzirali izostanak odbrane, a koji proizlaze iz nepojavljivanja svjedoka optužbe čiji je iskaz bio odlučujući za osuđujuću presudu protiv podnosioca predstavke za pokušaj ubistva., st. 131-147.</p> <p>Nema povrede člana 6., st. 1. i 3. (c) Konvencije u vezi njegovog prava da učestvuje u postupku. Nema povrede člana 6. stav 1. i 3. (d) Konvencije u vezi s pravom podnosioca predstavke da ispita svjedoke tužilaštva u pogledu presude koja mu je izrečena za krivično djelo ubistvo. Povreda člana 6. stav 1. i 3. (d) Konvencije u vezi s pravom podnosioca predstavke da ispita svjedoke tužilaštva u pogledu presude koja mu je izrečena za krivično djelo pokušaj ubistva.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
5. - 9. maj 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6. st.1.	<p>Manowska i drugi protiv Poljske (odluka), br. 51455/21 i 7 drugih</p> <p>1. april 2025. (pisani otporak 9. maj 2025.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pristup sudu i pravično suđenje.</p> <p>– Nedostatak pristupa sudu i navodna nepravičnost više domaćih postupaka pred Vrhovnim upravnim sudom, u kojima podnosioci predstavke nisu učestvovali, a čija je svrha bila preispitivanje rezolucije Državnog vijeća za pravosuđe koja je poslužila kao osnov za njihovo imenovanje na pozicije sudija Građanskog vijeća Vrhovnog suda.</p> <p>- Član 6. stav 1. nije primjenjiv u pogledu prava podnosioca na ugled, jer rezultat postupaka nije bio ni na koji način "direktno odlučujući" po to pravo, st. 89.-99.</p> <p>- Član 6. stav 1. nije primjenjiv u pogledu prava podnosioca predstavke na rad kao sudije Vrhovnog suda, jer rezultat postupaka nije bio ni na koji način "direktno odlučujući" po to pravo, (Dolińska-Ficek i Ozimek protiv Poljske, st. 231), st. 100.-106.</p> <p>- Sud je ponovio svoju negativnu procjenu djela koja su izvršne i zakonodavne vlasti tužene Države poduzele u cilju osiguranja imenovanja podnosioca predstavke i ukidanja svih pravnih i praktičnih efekata sudske kontrole (vidjeti Advance Pharma sp. z o.o protiv Poljske, st. 331.-334), st. 107.</p> <p>Nedopuštena predstavka (<i>ratione personae</i> nekompatibilna).</p>
Član 6. st. 1	<p>Sadomski protiv Poljske, br. 56297/21</p> <p>9. maj 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pristup sudu.</p> <p>- Imenovanje sudija u Građansko vijeće Vrhovnog suda od strane predsjednika Poljske, uprkos obavezujućoj prelaznoj naredbi kojom je obustavljena primjena pomenute rezolucije i naložena sudska kontrola, te intervencija zakonodavne vlasti kojom je onemogućeno pravo na sudska kontrolu u takvim slučajevima.</p> <p>- Dopuštenost: utvrđeno je da je podnosilac predstavke, kao odbijeni kandidat, imao građansko pravo prema domaćem zakonu na jednak pristup poziciji sudije, st. 52.-54.</p>

		<p>- Nije ispunjen prvi uslov testa Eskelinen, st. 55-65.</p> <p>- Utvrđeno je da je domaći postupak bio "odlučujući" za osporeno pravo, st. 66.-69. i 97.</p> <p>- Osnova: utvrđeno je da su nalazi iz predmeta Advance Pharma sp. z o.o protiv Poljske, st. 331.-349., relevantni i direktno primjenjivi, st. 93.-94.</p> <p>- Djela i izvršnih i zakonodavnih vlasti onemogućila su sudsku kontrolu nad podnosiocem predmetom, te na njegovu štetu, lišila domaće presude svih praktičnih efekata u njegovu korist.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>L.F. i drugi protiv Italije, br. 52854/18</p> <p>6. maj 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Zagađenje životne sredine. Privatni život (pozitivne obaveze države).</p> <p>– Propust domaćih vlasti da poduzmu sve potrebne mjere da osiguraju djelotvornu zaštitu prava podnositelaca predstavke u pogledu zagađenja životne sredine uzrokovane stalnim radom ljevaonice u blizini njihovih domova u općini Salerno (pokrajina Kampanja).</p> <p>- Dopuštenost: u svjetlu čvrste kombinacije indirektnih dokaza i pretpostavki efekata od izloženosti zagađenju, utvrđeno je da je član 8. primjenjiv za podnosiocima predstavke koji žive u krugu od šest kilometara od ljevaonice, ali ne i na one koji žive znatno dalje od iste, st. 124.-125.</p> <p>- Osnova: uprkos opipljivim efektima mjera koje su uvedene nakon 2016. godine i u cilju smanjenja štetnih efekata od rada ljevaonice, propust vlasti da razmotre prethodne štetne efekte po lokalno stanovništvo od dugotrajne izloženosti zagađenju, st. 156.-166.</p> <p>- Nije postignuta pravedna ravnoteža među suprotstavljenim interesima, st. 167.-171.</p> <p>- Član 46.: bilo je moguće ispraviti utvrđenu povredu, ne samo dužnim rješavanjem ekološke opasnosti tako da uticaj rada ljevaonice postane u potpunosti kompatibilan sa svojom lokacijom u rezidentnom području, već i mogućim premještanjem tvornice, jer su domaće vlasti imale slobodu da koriste sve ovlasti prinude koje su im dostupne prema domaćem zakonu ili da sa kompanijom koja upravlja ljevaonicom ispregovaraju obostrano prihvaćeno rješenje, st. 183.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p> <p>Nedopuštena predstavka u pogledu dva podnosioca predstavke (nekompatibilna <i>ratione materiae</i>).</p>

<p>Član 1. Protokola br. 7</p>	<p>Demirci protiv Mađarske, br. 48302/21</p>	<p>Procesne zaštitne mjere u vezi deportacije stranih državljana. Porodični život. - Odluka o deportaciji prvog podnosioca predstavke, državljana Turske, iz Mađarske, iz razloga nacionalne sigurnosti, bez obrazloženja i na osnovu povjerljivih informacija koje njemu nisu otkrivene.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>6. maj 2025. Odjel II</p>	<p>- Član 1. Protokola br. 7: utvrđeno je da deportacija nije bila "na osnovu odluke koja je donesena u skladu sa zakonom" kao značajno ograničenje procesnih prava prvog podnosioca predstavke koja nisu bila praćena sa dovoljnim zaštitnim mjerama, st. 42.-61.</p> <p>- Član 8.: u odsustvu svih ostalih elemenata ovisnosti, koji obuhvataju više od normalnih emotivnih veza, utvrđeno je da između prvog podnosioca predstavke i njegove supruge i punoljetne kćerke (druge i treće podnositeljice predstavke) nije postojao "porodični život," st. 73.-75.</p> <p>Povreda člana 1. Protokola br 7. uz Konvenciju. Nedopuštena predstavka prema članu 8. Konvencije (nekompatibilna <i>ratione materiae</i>).</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Jevrejska zajednica Soluna protiv Grčke, br. 13959/20</p>	<p>Mirno uživanje imovine. – Odbacivanje zahtjeva podnosioca predstavke da bude sudski priznat kao jedini vlasnik zemljišne parcele uz obrazloženje da ona potpada pod zakonske odredbe o tzv. "neprijateljskoj imovini" nakon kraja Drugog svjetskog rata, uprkos činjenici da je prenesena na podnosioca predstavke već 1934. godine.</p>
<p>6. maj 2025. Odjel III</p>		<p>- Dopuštenost: navodno ograničenje rezultat je konačne presude Kasacijskog suda iz 2019. godine, kojom je zajednica, podnositeljica predstavke, neopozivo izgubila vlasništvo nad spornom parcelom. Utvrđeno je da javne evidencije zemljoposjednika nisu smatrane odlučujućim prilikom određivanja vremenske nadležnosti Suda (<i>ratione temporis</i>), st. 48.-53.</p> <p>- Osnova: utvrđeno je da je nedostatak dosljednosti u postupcima Države tokom godina u suprotnosti sa principom "dobrog upravljanja", st. 78.</p> <p>- Tumačenje i primjena relevantnih domaćih zakona od strane Kasacijskog suda nisu predvidljivi u okolnostima ovog slučaja, te su stoga nekompatibilni sa principom zakonitosti, st. 73.-79.</p> <p>Povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p>

<p>Član 8.</p>	<p>Bayramov protiv Azerbejdžana, br. 45735/21</p> <p>6. maj 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Objava snimka policijske intervencije zbog navodne vožnje advokata u pijanom stanju. Privatni život (pozitivne obaveze).</p> <p>– Odbacivanje advokatove građanske tužbe protiv policije zbog toga što su ga navodno nezakonito snimali tokom saobraćajnog incidenta (zbog navodne vožnje u alkoholiziranom stanju) i objavljivanja snimka kasnije.</p> <p>- Dopuštenost: utvrđeno je da je objavljivanje predmetnog snimka, koji sugerira da je podnosilac predstavke, advokat, vozio u pijanom stanju, uticalo na njegov privatni život do te mjere da se primjeni član 8., uporediti sa predmetom Cemalettin Canli protiv Turske, st. 35.-37.), st. 40.</p> <p>- Osnova: propust domaćih sudova da ispravno ocjene tvrdnju podnosioca predstavke da je policija podijelila sporne informacije medijima, st. 50.-54.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
----------------	--	---

**Sedmični pregled sudske prakse
12 - 16. maj 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8.	<p>Versaci proti Italije, broj 3795/22</p> <p>15. maj 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Izdavanje dozvole za rad kladionice. Privatni život.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbijanje načelnika policije da podnosiocu predstavke izda "dozvolu za javnu sigurnost" za obavljanje kladioničarskih poslova u ime kompanije iz inostranstva, zbog neispunjavanja uslova "dobrog karaktera" predviđenog domaćim zakonom. - Dopuštenost: Utvrđeno je da se odredbe člana 8. mogu primijeniti na osnovu pristupa zasnovanog na razlozima (vidjeti Denisov protiv Ukraine [Veliko vijeće], st. 115). Osporena odluka nije zasnovana na ponašanju koje se direktno može pripisati podnosiocu predstavke, već na njegovim društvenim ili porodičnim vezama s određenim osobama. Stoga su osnovni razlozi za osporenu mjeru bili povezani s njegovim privatnim životom, st. 81-85. - Meritum: iako nejasan i neodređen kao takav, koncept „dobrog karaktera“ dovoljno je predvidljiv s obzirom na pojašnjenja koja su navedena u smjernicama o upravnoj praksi i u domaćoj sudskoj praksi, st. 110-120. - Dovoljna sudska kontrola na snazi kako bi se garantovalo sprječavanje proizvoljnog miješanja u osnovna prava od strane načelnika policije, koji je imao široku diskreciju u izdavanju sigurnosnih dozvola, st. 121-126. - Za spornu mjeru je utvrđeno da je "u skladu sa zakonom" st. 127. - Široka sloboda procjene data nacionalnim vlastima u pogledu specifičnog regionalnog konteksta i neophodnosti da se izbjegne rizik počinjenja krivičnih djela u prostorijama u kojem se nalaze kladionice, st. 146 i 147. - Utvrđeno je da je obrazloženje načelnika policije u vezi donesene odluke relevantno i dovoljno, st. 148-152.

		<p>- Nije bilo određenog flagrantnog nepoštivanja ili arbitrarnosti u sudskoj kontroli obrazloženja, st. 154-158.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Radelić protiv Hrvatske, broj 12432/22</p> <p>13. maj 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom. Mirno uživanje imovine.</p> <p>Podnositelj predstavke osuđen je za izvršenje krivičnog djela prevare u privrednom poslovanju, koje je počinio kao vlasnik i direktor trgovačkog društva Radelić d.o.o., s namjerom da za svoje trgovačko društvo pribavi znatnu imovinsku korist.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trgovačko društvo je u međuvremenu bankrotiralo i prestalo postojati, a Imovinska korist ostvarena krivičnim djelom oduzeta je od podnosioca predstavke, kao direktora i jedinog vlasnika društva. <p>- Izricanje navedene mjere oduzimanja imovinske koristi podnosiocu predstavke nije se mogla predvidjeti prema domaćem pravu (i stoga nije „predviđena zakonom“) budući da Krivični zakon nije predviđao oduzimanje imovine stečene krivičnim djelima od počinioca ako je stečena u korist druge osobe (fizičke ili pravne), st. 55-63.</p> <p>Povreda člana 1. Protokola 1.</p>
<p>Član 5.</p> <p>Član 6.</p> <p>Član 2. Protokola broj 4.</p>	<p>Spiteri protiv Malte, broj 37055/22</p> <p>13. maj 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pritvor prije suđenja. Pravično suđenje (civilni aspekt). Sloboda napuštanja zemlje.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pritvor podnosioca predstavke na osnovu naloga za hapšenje kojeg je izdao Sud u skladu s relevantnim domaćim pravom. Pritvor određen nakon njegovog izručenja Malti po Evropskom nalogu za hapšenje (EAW), naknadna zabrana napuštanja zemlje bez dozvole i odbijanje Ustavnog suda da zatraži preliminarnu odluku od Suda pravde Evropske unije (CJEU). <p>- Član 5. st. 1: pritvor opravdan prema članu 5. stav 1. tačka (c), pri čemu nalazi Ustavnog suda da "treći dio naloga za hapšenje" predstavlja važeći nacionalni nalog za hapšenje nisu ni proizvoljni ni očigledno nerazumni, st. 66-74.</p> <p>- Član 2. Protokola broj 4: Ograničenje nametnuto podnosiocu predstavke da ne napušta Maltu bez dozvole radi osiguranja njegovog prisustva na suđenje za teška krivična djela koja zahtijevaju međunarodnu saradnju, utvrđeno je zakonitim i proporcionalnim, s obzirom da podnosilac predstavke prethodno nije sarađivao s organima gonjenja, bježao je i pokušavao je izbjeći pravdu, st. 86-94.</p>

		<p>- Član 6. st. 1: utvrđeno je da je obrazloženje za odbijanje zahtjeva podnosioca predstavke za preliminarnom odlukom CJEU-a dovoljno implicitno iz presude Ustavnog suda u okolnostima slučaja (uporediti i kontrastirati sa Georgiou proti Grčke, st. 19 i 25), st. 107-109.</p> <p>Nema povrede člana 5, st. 1 i člana 6. st. 1 Konvencije i člana 2. Protokola broj 4</p>
<p>Član 6.</p> <p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Seksimp Group SRL protiv Republike Moldavije, broj 30085/13</p> <p>15. maj 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravično suđenje (građanski aspekt). Obrazložena sudska odluka. Mirno uživanje imovine.</p> <p>– Građanska parnica u vezi navodnog neispunjavanja ugovornih obaveza iz ugovora o najmu, nakon čega su domaći sudovi naložili podnosiocu predstavke da plati navodno nesrazmjeran iznos naknade bez davanja dovoljnog obrazloženja.</p> <p>Prihvatljivost: Vlada je bila lišena prava da pokrene pitanje ponovno otvorenih i još neriješenih domaćih postupaka; u svakom slučaju, samo ponovno otvaranje domaćih postupaka nakon saopštavanja slučaja, više od deset godina nakon dešavanja navedenih u predstavci, nije utvrđeno dovoljnim da se kompaniji podnosiocu zahtjeva uskrati status "žrtve", st. 28-29.</p> <p>- Meritum: Član 6. st. 1: postupak nije u cijelosti bio nepravičan uprkos činjenici da u postupku pred prvostepenim sudom nije učestvovala kompanija podnosilac predstavke, jer je navedeno ispravljeno održavanjem novog ročišta pred sudom pune nadležnošću, koji je ponovo ispitao meritum predmeta, st. 38-41.</p> <p>- Neuspjeh viših sudova da odgovore na specifične, relevantne i važne argumente kompanije podnosioca predstavke za koje je utvrđeno da su postupak učinili nepravičnim, st. 47-49.</p> <p>- Član 1. Protokola broj 1: Izvršenje naloga za isplatu naknade što je rezultiralo prodajom imovine kompanije podnosioca predstavke, a sve bez njenog znanja, st. 56.</p> <p>- Izostanak procjene proporcionalnosti naknade od strane domaćih sudova, st. 57</p> <p>- Neuspjeh države da uspostavi odgovarajući forum koji omogućava kompaniji podnosiocu predstavke da efikasno ostvari svoja prava, §§ 58-59.</p>

		<p>Nema povrede člana 6. stav 1. Konvencije u odnosu na odsustvo podnosioca predstavke u postupku pred prvostepenim sudom.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. u pogledu nedostatka adekvatnog obrazloženja u odlukama domaćih sudova.</p> <p>Povreda člana 1. Protokola broj 1.</p>
<p>Član 11.</p>	<p>Harutyunyan i drugi protiv Armenije (odluka), broj 45401/15</p> <p>1. april 2025. (pisani otpravak 15. maj 2025.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda okupljanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prekid protestnog marša od strane policije i posljedične osuđujuće presude u krivičnom postupku protiv podnosilaca predstavke. - Dopustivost: predstavka razmotrena u svjetlu kriterija utvrđenih u predmetu Gumenyuk i drugi protiv Ukrajine, st. 491; st. 30. - Za izjave prvog podnosioca predstavke prije marša utvrđeno je da jasno zagovaraju nasilje, st. 31-33. - Nekoliko podnosilaca predstavke naoružano palicama i eksplozivom s ciljem stvaranja panike i dezorijentacije policije, st. 34-36. - Utvrđeno je da su policajci pretrpjeli povrede tokom sukoba, st. 37. - Protestni marš koji ne potpada pod pojam "mirnog okupljanja" zaštićen članom 11, st. 38. <p>Nedopuštena predstavka (<i>ratione personae</i> nekompatibilna).</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Vachik Karapetyan i drugi protiv Armenije, broj 15736/16 i dva druga</p> <p>15. maj 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Procesni rokovi. Pravično suđenje (građanski i krivični aspekt). Pristup sudu.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podnosiocima predstavke navodno uskraćen pristup višim sudovima zbog pogrešnog načina računanja procesnih rokova. - Dopustivost i meritum: krivično djelo za koje je drugi podnosilac predstavke bio odgovoran klasificirano je kao „krivično“ u smislu Konvencije, čime se primjenjuje krivični aspekt člana 6. st. 1, st. 69-74. - Žalbe prvog i drugog podnosioca predstavke odbačene su kao neblagovremene zbog nepredvidivog načina računanja roka od strane Kasacionog suda, računajući od dana izricanja, a ne od dana dostavljanja osporavanih odluka. Osporene odluke nisu dostavljene u roku propisanom domaćim pravom, st. 91-101.

		<p>- Pristup Kasacionog suda, kojim se zanemaruju zahtjevi prva dva podnosioca predstavki za obnavljanje roka time što ih nije adekvatno suštinski obradio, što predstavlja „pretjerani formalizam“ i narušava samu suštinu prava podnosioca predstavke na pristup sudu, st. 102-106.</p> <p>- Odbacivanje žalbe trećeg podnosioca predstavke od strane Apelacionog suda, bez ispitivanja merituma, na osnovu netačnih informacija prilikom izračunavanja roka za žalbu, za koje je utvrđeno da se dogodilo na način koji se nije mogao predvidjeti, pri čemu je podnosilac predstavke snosio teret proceduralnih grešaka Apelacionog suda, st.108-113.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
--	--	---

**Sedmični pregled sudske prakse
19 - 23. maj 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 34.	<p>Gündüz protiv Turske (odluka), broj 3473/19</p> <p>29. april 2025. (pisani otpravak 22. maj 2025.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Status žrtve.</p> <p>– Gubitak statusa žrtve u vezi pritužbe u skladu sa krivičnim aspektom člana 6. st. 1 u pogledu prava na obrazloženu sudsku odluku.</p> <p>- Izričito priznanje Ustavnog suda (iako u drugoj ocjeni) povrede prava podnosioca predstavke na obrazloženu sudsku odluku (kontrastirati sa predmetom Kerimoğlu protiv Turske), st. 50-52.</p> <p>- Utvrđeno je da ponovno otvaranje krivičnog postupka koje je rezultiralo puštanjem podnosioca predstavke na slobodu i pravosnažnom oslobađajućom presudom, kao i mogućnost da podnese odštetni zahtjev zbog nepravilne presude, predstavlja adekvatan pravni lijek čak i ako je izostala stvarna odšteta, st. 53-57.</p> <p>Nedopustiva predstavka (<i>ratione personae</i> nekompatibilna).</p>
Član 11.	<p>Russ protiv Njemačke, broj 44241/20</p> <p>20. maj 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sloboda mirnog okupljanja.</p> <p>– Krivična presuda protiv podnosioca predstavke zbog nošenja plastičnog vizira na demonstracijama čime je prekršena opća zabrana nošenja oružja na javnim skupovima na otvorenom.</p> <p>- Tužba podnosioca predstavke razmotrena u skladu sa članom 11. u vezi sa članom 10. (sloboda izražavanja), st. 35.</p> <p>- Miješanje nije „neophodno u demokratskom društvu“, budući da domaći sudovi nisu uspjeli uravnotežiti pravo podnosioca predstavke sa legitimnim ciljevima koji se žele postići zabranom ili izuzecima od zabrane u skladu sa domaćim pravom. Također, nisu u dovoljnoj mjeri ocijenili sveukupne okolnosti predmeta, st. 50-57.</p> <p>- Član 41: nije dosuđen bilo kakav iznos na ime nematerijalne štete, s obzirom na proceduralnu prirodu i manju težinu povrede. Ponovno pokretanje krivičnog postupka naznačeno je kao (u principu) najprikladniji oblik pravnog lijeka, st. 64.</p> <p>Povreda člana 11. Konvencije.</p>

<p>Član 2.</p>	<p>Koomen protiv Nizozemske, broj 298/15</p> <p>20. maj 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo na život (materijalno i procesno).</p> <p>– Smrt sina podnosioca predstavke kao posljedica povrede nanesene vatrenim oružjem tokom naguravanja više muškaraca i policijskog službenika, kao i učinkovitost kasnije istrage.</p> <p>- Materijalni aspekt: u okolnostima konkretnog predmeta, utvrđeno je da je upotreba smrtonosne sile od strane policijskog službenika bila “apsolutno neophodna u cilju odbrane bilo koje osobe od nezakonitog nasilja,” st. 91-95.</p> <p>- Procesni aspekt: poduzete su adekvatne mjere kako bi se prikupili i osigurali dokazi u vezi sa predmetnim incidentom, st. 116-17.</p> <p>- Utvrđeno je da su i policijska istraga i sudska kontrola bile u skladu sa obavezom nepristranosti i učinkovitosti (usporediti sa Semache protiv Francuske, st. 118), st. 118-26.</p> <p>Nema povrede člana 2. Konvencije (oba aspekta).</p>
<p>Član 6. Član 8.</p>	<p>Barbălată protiv Rumunije (odluka), broj 56558/16</p> <p>29. april 2025. (pisani otpravak 22. maj 2025.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravično suđenje (krivični aspekt). Nezavisan i nepristrasan sud uspostavljen na osnovu zakona. Privatni život i korespondencija.</p> <p>- Presuda u krivičnom predmetu protiv podnosioca predstavke, bivšeg sudije Visokog kasacionog suda, između ostalog, na osnovu dokaza pribavljenih prisluškivanjem telefona.</p> <p>Član 6. st. 1: o predmetu podnosioca predstavke na prvom stepenu odlučivao je zakonito konstituisan sud. Nije uočena lična pristrasnost ili neprijateljstvo kod postupajućih sudija.</p> <p>- Isto se odnosi i na apelacioni sud, s obzirom na to da je postupajuće vijeće konstituisano u skladu s domaćim pravom, st. 88-94.</p> <p>- Kada je riječ o dokazima pribavljenim prisluškivanjem telefona, utvrđeno je da je osuđujuća presuda podnosioca predstavke zasnovana na izjavama svjedoka i drugim dokazima u spisu predmeta, nakon što je sud saslušao nekoliko svjedoka, uključujući i onog koji je učestvovao u snimljenim razgovorima (usporediti i kontrastirati sa Nițulescu v. Romania, st. 53-57 . Ne čini se da se radi o nepravednom postupku općenito gledano, st. 107-110).</p>

		<p>- Član 8: s obzirom na kratak period tokom kojeg je mjera nadzora bila odobrena u ovom predmetu, kao i na ozbiljnu prirodu optužbi koje se stavljaju na teret podnosiocu predstavke , utvrđeno je da je ograničenje kompatibilno s drugim stavom tog člana, st. 120-25.</p> <p>Nedopuštena predstavka (očigledno neosnovana).</p>
<p>Član 5. st. 1 (c)</p> <p>Član 6. stav 1. (krivični aspekt)</p> <p>Član 10.</p> <p>Član 11.</p>	<p>Matchavariani protiv Gruzije, broj 46852/21</p> <p>20. maj 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Lišenje slobode i pritvaranje podnosioca predstavke zbog nepostupanja u skladu sa policijskom naredbom. Nepriistrasan sud. Sloboda izražavanja. Sloboda okupljanja.</p> <p>– Pritvor podnosioca predstavke i naknadna sankcija koja mu je izrečena zbog pokušaja da na demonstracije donese drva za ogrjev.</p> <p>- Član 5. st. 1: izostanak individualne procjene i uspostavljanja ravnoteže između relevantnih argumenata koji su za i protiv neophodnosti pritvora, st. 61-67.</p> <p>- Član 6. st. 1.: izostanak legitimnih sumnji u objektivnu nepristranost postupajućeg sudije u prvostepenom postupku zbog kratkog prekida prekršajnog postupka kako bi se policiji, koja je djelovala u svojstvu organa gonjenja, omogućilo da prikupi dodatne dokaze za potkrepljivanje optužbe protiv podnosioca predstavke; odluka kojom se izriče sankcija se također zasniva na drugim dokazima, st. 89-92.</p> <p>- Član 10. i član 11.: nastojanje podnosioca predstavke da na demonstracije donese drva za ogrjev ne uživa istu privilegovanu zaštitu prema Konvenciji kao politički govor ili debata o pitanjima od javnog interesa ili mirno izražavanje mišljenja o takvim pitanjima, što je podnosilac predstavke mogao učiniti bez drva za ogrjev, st. 96.</p> <p>- Nije prekoračena sloboda procjene tužene države, domaći sudovi su pravilno uravnotežili predmetna prava, a izrečena je najblaža sankcija u odnosu na one predviđene domaćim pravom, st. 97.</p> <p>Povreda člana 5. st. 1. Konvencije. Nema povrede člana 6. st. 1. Pritužbe prema članu 10. i 11. nedopuštene (očigledno neosnovane).</p>

<p>Član 8.</p>	<p>Iordan protiv Republike Moldavije, broj 10870/15</p> <p>22. maj 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Privatni život (pozitivne obaveze).</p> <p>- Odbijanje domaćih sudova da u prekršajnim postupcima kazne novinara zbog širenja (u dobroj vjeri) navodno neistinitih izjava koje sugeriraju djela korupcije od strane podnosioca predstavke, koji je ujedno sudija.</p> <p>- Ograničena mogućnost domaćih sudova da izbalansiraju suprotstavljena prava iz člana 8. i člana 10. uglavnom zbog činjenice da se podnosilac predstavke sam odlučio za krivičnopravnu zaštitu sa visokim standardom dokazivanja, a ne na parnični postupak zbog navodne kletve, st. 35-40.</p> <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3.</p> <p>Član 10.</p>	<p>Gevorgyan protiv Armenije, broj 231/16</p> <p>22. maj 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Ometanje rada novinara. Sloboda izražavanja.</p> <p>- Navodna upotreba sile od strane policijskih službenika protiv novinarku podnositeljice predstavke i navodni propust vlasti da provedu efikasnu istragu o predmetnom incidentu, uključujući navodne pokušaje policije da oduzme kameru podnositeljice predstavke, kao i oduzimanje i oštećenje njenih memorijskih kartica dok je bila u policijskoj stanici.</p> <p>- Član 3. (materijalni i proceduralni): u specifičnim okolnostima predmeta, pribjegavanje fizičkoj sili od strane policijskih službenika kako bi navodno oduzeli kameru podnositeljice predstavke tokom događaja, nije utvrđeno da je pređen prag ponižavajućeg postupanja, tužba podnositeljice predstavke u vezi s ometanjem njenog novinarskog rada od strane policijskih službenika podliježu ocjeni prema članu 10., st. 52-55.</p> <p>- Član 10.: miješanje u novinarski rad podnositeljice predstavke tokom obavljanja profesionalnih dužnosti, njeno naknadno hapšenje i oduzimanje i pregledanje njene novinarske opreme tokom boravka u policijskom pritvoru utvrđeno je kao neopravdano, st.72-74.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije. Pritužba prema članu 3. nedopuštena (očigledno neosnovana).</p>
<p>Član 14.</p>	<p>de Galbert Defforey protiv Francuske, broj</p>	<p>Diskriminacija. Korištenje imovine.</p> <p>- Navodi o obrnutoj diskriminaciji u vezi s oporezivanjem kapitalne dobiti iz razmjene vrijednosnih papira u kontekstu spajanja kompanija, nastali primjenom pravila koja su nepovoljnija u odnosu na ona koja se</p>

<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>45443/21, 45483/21, 8701/23</p> <p>22. maj 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>primjenjuju u situacijama obuhvaćenim pravom Evropske unije (EU) na isključivo unutrašnje transakcije razmjene vrijednosnih papira.</p> <p>- Utvrđeno je da se dvije kategorije predmetnih poreskih obveznika nalaze u sličnoj situaciji u smislu člana 14., st. 91.</p> <p>- Sporna razlika u tretmanu koja nije zasnovana na nacionalnosti poreskih obveznika, već na određenim karakteristikama oporezivih transakcija, a posebno na okolnosti da se one odnose na operacije spajanja koje uključuju kompanije iz najmanje dvije države. U tim okolnostima, država uživa široku slobodu procjene, st. 96.</p> <p>- Nije prekoračena sloboda procjene tužene države, osporena razlika u tretmanu ima objektivno opravdanje, st. 97-103.</p> <p>Nema povrede člana 14. Konvencije u vezi sa članom 1. Protokola broj 1 .</p>
---------------------------------------	--	---

**Sedmični pregled sudske prakse
26. - 30. maj 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6. st. 1. i st. 3 (d)</p>	<p>Engels protiv Belgije, broj 38110/18</p> <p>27. maj 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravično suđenje (krivični aspekt). Saslušanje svjedoka, odnosno saoptuženih.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Odbijanje Apelacionog suda da prihvati zahtjev podnosioca predstavke da se na ročištu saslušaju saoptuženi. - Primjena kriterija definiranih u <i>Schatschaschwili protiv Njemačke</i> [Veliko vijeće], st. 134-35, st. 43. - Sporne izjave saoptuženih za koje je utvrđeno da su odigrale odlučujuće ulogu u presudi protiv podnosioca predstavke, predstavljajući ujedno jedini dokaz koji je Apelacioni sud koristio da utvrdi da je podnosilac predstavke kriv, st. 48. - Podnosilac predstavke, koji je angažovao branioca i kojem je suđeno odvojeno od svojih saoptuženih, lišen je mogućnosti da se direktno suoči s njima zbog vlastitog propusta da zatraži njihovo saslušanje u ranijoj fazi postupka, što se ne može pripisati nacionalnim vlastima, st. 50-52. - Utvrđeno je da je podnosilac predstavke imao priliku da iznese svoju verziju činjenica i da dovede u pitanje optužbe koje mu se stavljaju na teret od početka istrage. Štaviše, Apelacioni sud je utvrdio da je, pod nadzorom Kasacionog suda, pravilno ocijenio prihvatljivost i pouzdanost izjava saoptuženih, st. 54-55. - Sveukupna pravičnost postupka nije narušena, st. 56. <p>Nema povrede člana 6. st. 1. i 3. (d) Konvencije.</p>
<p>Član 5. st. 1 (e)</p>	<p>Martinez Fernandez protiv Mađarske, broj 30814/22</p> <p>27. maj 2025.</p>	<p>Duševno poremećene osobe.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Prisilno zadržavanje i liječenje starije žene s demencijom u psihijatrijskoj bolnici u trajanju od šest dana. - Propust staratelja <i>ad litem</i> da efikasno zastupa podnositeljicu predstavke i zaštiti njena prava, što odražava sistemski problem na nacionalnom nivou, st. 62-69.

	<p>Odjel II</p>	<p>- U svim fazama sudskog ročišta izostalo je pažljivo razmatranje mogućeg uticaja lijeka datog podnositeljici predstavke na njenu sposobnost da smisleno učestvuje u sudskom postupku, st. 70-73.</p> <p>Povreda člana 5. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 10. Član 11.</p>	<p>Nemytov i drugi protiv Rusije, broj 1257/21, 3244/21, 46231/21</p> <p>27. maj 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda izražavanja. Sloboda okupljanja.</p> <p>- Podnosioci predstavke su uhapšeni, gonjeni i sankcionisani pritvorom, odnosno novčanom kaznom u prekršajnom postupku zbog učešća u javnim događajima ili samostalnim demonstracijama, kršeći regionalne opće zabrane i/ili ograničenja vezana za pandemiju Covid-19 u 2020. i 2021. godini.</p> <p>- Tužbe podnosilaca predstavke ocijenjene su ili prema članu 10., uzimajući u obzir opće principe utvrđene u kontekstu člana 11. ili prema članu 11. u vezi sa članom 10., st. 90-94.</p> <p>- Ograničenja nametnuta u kontekstu hitne društvene potrebe da se zaštiti individualno i javno zdravlje, te je stoga utvrđeno da su ista bila u svrhu legitimnih ciljeva, st. 112.</p> <p>- U odnosu na drugog podnosioca predstavke, utvrđeno je da je prekoračena široka sloboda procjene koju uživa tužena država, budući da domaći sudovi nisu proveli test proporcionalnosti, a sankcija je mogla imati "odvraćajući učinak", st.127-30.</p> <p>- Kada je riječ o jednoj od samostalnih demonstracija koje je organizirao prvi podnosilac predstavke, osuđen zbog nepoštivanja pravila ponašanja tokom stanja visoke pripravnosti, ali oslobođen plaćanja novčane kazne jer je određeno vrijeme boravio u pritvoru, utvrđeno je da je ograničenje bilo srazmjerno cilju koji se želio postići, st. 131-34.</p> <p>- U vezi hapšenja treće podnositeljice predstavke, njeno premještanje u policijsku stanicu, pritvor i sankcioniranje dugotrajnim administrativnim pritvorom zbog kršenja zdravstvenih propisa, u vrijeme kada je nekoliko ograničenja povezanih s COVID-19 (osim onih koja se primjenjuju na pravo na okupljanje) već bilo ublaženo u njenoj regiji, utvrđeno je da su te mjere nekompatibilne s drugim stavom člana 11., st. 136-50.</p> <p>- U vezi s dvije preostale samostalne demonstracije u kojima je učestvovao prvi podnosilac predstavke, utvrđeno je da je dugotrajno lišavanje slobode nerazmjerno, st. 154-62.</p>

		<p>Nema povrede člana 10. Konvencije u vezi s jednom od samostalnih demonstracija prvog podnosioca predstavke.</p> <p>Povreda članova 10. i 11. u vezi s njegove dvije preostale samostalne demonstracije.</p> <p>Povreda člana 11. u odnosu na drugog i trećeg podnosioca predstavke.</p>
<p>Član 11. tumačen u svjetlu člana 10.</p>	<p>Kári Orrason i drugi protiv Islanda, broj 29791/21 i 2 druga</p> <p>27. maj 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda okupljanja.</p> <p>– Krivična osuda protiv podnosilaca predstavke zbog odbijanja da se povinuju policijskoj naredbi da napuste predvorje Ministarstva pravde, gdje su učestvovali u demonstracijama, ubrzo nakon zatvaranja zgrade za javnost.</p> <p>- Dopuštenost: utvrđeno je da su prvi i drugi podnosilac predstavke iscrpili domaće pravne lijekove iako nisu iznijeli argument iz Konvencije u prvostepenom postupku, već su to prvi put učinili u žalbi, a propust da ga ranije iznesu nije uticao na odbijanje dopuštenja za podnošenje žalbe (vidjeti, između ostalog, Elmazova i ostali protiv Sjeverne Makedonije, st. 58-60), st. 36-40.</p> <p>- Meritum: utvrđeno je da je ograničenje bilo proporcionalno, stav domaćih vlasti da podnosioci predstavke nisu imali pravo nastaviti protest unutar zgrade nakon završetka radnog vremena nije nerazuman, a iznos novčanih kazni je blag, st. 60-68.</p> <p>Nema povrede člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 10.</p> <p>Član 11.</p>	<p>Selishcheva i ostali protiv Rusije, broj 39056/22 i 9 drugih</p> <p>27. maj 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Privatni život. Sloboda izražavanja. Sloboda okupljanja.</p> <p>– Prikupljanje i pohranjivanje političkih podataka podnosilaca predstavke dostavljenih izornoj komisiji i odbijanje da ih se registruje kao kandidata na općinskim izborima na osnovu policijskih informacija o povezanosti sa organizacijama koje su domaći sudovi označili kao „ekstremističke“.</p> <p>- Član 8: u nedostatku jasnog pravnog okvira koji reguliše prikupljanje i korištenje osjetljivih političkih podataka, bilo kakvih sredstava za podnosiocima predstavke da im pristupe ili ih osporavaju, bilo kakvih perioda čuvanja ili pravila brisanja, te bilo kakvog nezavisnog mehanizma preispitivanja, utvrđeno je da organičavanje nije bilo „u skladu sa zakonom“, st. 25-29.</p>

		<p>- Iako je utvrđeno da ograničenje nije bilo "u skladu sa zakonom", izvršena je odvojena ocjena njegovog cilja i proporcionalnosti; utvrđeno je da ograničenje nije imalo ni legitimni cilj ni proporcionalnost. (usporediti sa Catt protiv Ujedinjenog Kraljevstva, st. 106), st. 30-37.</p> <p>- Član 10. i član 11.: poštivanje sva tri zahtjeva iz člana 10. st. 2. i člana 11. st. 2 ocijenjeno zajedno, st. 45.</p> <p>- U svjetlu nejasnog i preširokog koncepta „uključenosti“ primijenjenog na zakonite aktivnosti bez dokaza o ekstremizmu, u odsustvu smislenog sudskog tumačenja i ocjene proporcionalnosti, utvrđeno je da predmetno ograničenje nije ni „propisano zakonom“, ni „neophodno u demokratskom društvu“, st. 46-51.</p> <p>Povreda člana 8, člana 10. i člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 2.</p>	<p>Kalkan protiv Danske, broj 51781/22</p> <p>27. maj 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Smrt u zatvoru. Pravo na život (materijalni aspekt). Pozitivne obaveze države.</p> <p>- Smrt sina podnosioca predstavke u zatvoru nakon što je bio vezan, a noge su mu bile blokirane dok je ležao licem prema podu približno trinaest minuta, nakon čega je pretrpio srčani udar.</p> <p>- Propust domaćih vlasti da zatvorskim vlastima dostave najnovije informacije o dodatnim rizicima povezanim sa takvim ležećim položajem i da izdaju jasna i adekvatna uputstva za zatvorske čuvare i da ih obuču o tome kako da ga koriste, st. 99-129.</p> <p>Povreda člana 2. (materijalni aspekt).</p>
<p>Član 1. Protokola broj 1</p>	<p>Arjocu protiv Rumunije (odluka), broj 56630/22</p> <p>14. januar i 6. maj 2025. (pisani otpravak 27. maj 2025.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zaštita imovine.</p> <p>– Nemogućnost podnosioca predstavke da u Rumuniji dobije punu naknadu troškova koje je imao za medicinsko liječenje u Austriji, te nesrazmjerni teret koji su mu navodno nametnuli rumunski sudovi zahtijevajući od njega da kroz dokaze utvrdi tačnu prirodu medicinskog protokola kojeg je mogao slijediti u Rumuniji.</p> <p>- Odsustvo značajnog vlasničkog interesa zaštićenog članom 1. Protokola broj 1., s obzirom na to da podnosilac predstavke nije ispunio uslove propisane domaćim pravom za ostvarivanje prava na nadoknadu utrošenih sredstava (tačnije, prethodno odobrenje, osim u slučaju više sile), st. 70-82.</p> <p>Nedopuštena predstavka (<i>ratione personae</i> nekompatibilna).</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
2. - 6. juni 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 3.</p>	<p>Cioffi protiv Italije, br. 17710/15</p> <p>5. juni 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Zabrana mučenja i ponižavajućeg tretmana (materijalni i procesni aspekti).</p> <p>– Navodi o zloupotrebi policijskih ovlaštenja u postupanju policije prema podnosiocu predstavke, u to vrijeme pravniku-pripravniku, u policijskoj stanici, nakon njegovog privođenja zbog učešća u "antiglobalističkim" demonstracijama 2001. godine, te navodi o neadekvatnoj istrazi koja je uslijedila.</p> <p>- Dopuštenost: podnosilac predstavke se jasno i precizno žalio na maltretiranje (vidi Fu Quan, s.r.o. protiv Češke Republike [Veliko vijeće], st. 145.), st. 54.-56.</p> <p>- Osnova predmeta: utvrđeno je da je podnosilac predstavke bio izložen različitim oblicima postupanja, uključujući fizičko i verbalno zlostavljanje, suprotno članu 3, stavovi 85.–88.</p> <p>- Istraga, u kojoj je 31 službenik optužen za više krivičnih djela u vezi sa spornim događajima, ali je većina krivičnih postupaka obustavljena zbog nastupanja zastare, ocijenjena je kao neadekvatna, st. 94.–99.</p> <p>Povreda člana 3. Konvencije (oba aspekta).</p>
<p>Član 6. st 2.</p>	<p>Lembergs protiv Latvije (odluka), br. 3613/19</p> <p>6. maj 2025. (pisani otpravak 5. juni 2025.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pretpostavka nevinosti.</p> <p>– Izjave ministra date tokom televizijske debate uživo s podnosiocem predstavke (gradonačelnikom optuženim za više krivičnih djela), koje je podnosilac predstavke doživio kao insinuciju da je kriv za krađu i da je potplatio pravosudne organe kako bi izbjegao kaznu.</p> <p>- Dopuštenost: standardna tužba za klevetu ne smatra se djelotvornim pravnim sredstvom kada su u pitanju navodi o kršenju pretpostavke nevinosti od strane lica koja nisu uključena u krivični postupak. Podnosilac predstavke je trebao iskoristiti poseban pravni lijek predviđen za takve slučajeve Zakonom o krivičnom postupku, koji podnosiocu tužbe omogućava da dobije zvaničnu potvrdu o povredi pretpostavke nevinosti (a zatim i da traži naknadu štete pred građanskim sudovima), st. 41.–44.</p> <p>Nedopuštena predstavka (nisu iscrpljeni domaći pravni lijekovi).</p>

<p>Član 8. Član 15.</p>	<p>Uygun protiv Turske, br. 9389/19</p> <p>3. juni 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Prepiska. Odstupanje u vanrednim okolnostima.</p> <p>– Odbijanje zatvorskih vlasti da pismo podnosioca predstavke pošalju njegovoj vjerenici, pri čemu je jedan pasus protumačen kao dokaz njegove kontinuirane povezanosti s terorističkom organizacijom za članstvo u kojoj je bio i optužen, kao i njegove kontinuirane aktivne uloge unutar te organizacije.</p> <p>- Razlozi za zadržavanje cijelog pisma ocijenjeni su kao relevantni, ali nedovoljni, jer nije izvršeno vaganje suprotstavljenih interesa, st. 65.–70.</p> <p>- Sporna mjera nije bila strogo zahtijevana posebnim okolnostima vanrednog stanja i stoga ne potpada pod njihov opseg (vidi Domenjoud protiv Francuske, st. 154).</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6. st. 1</p>	<p>Țîmpău protiv Rumunije, br. 7908/17</p> <p>3. juni 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravično suđenje (krivičnopravni aspekt).</p> <p>– Osuđujuća presuda izrečena podnosiocu predstavke nakon oslobađajuće presude u prvom stepenu, a nakon novog tumačenja iskaza svjedoka od strane žalbenog suda, koja predstavljaju odlučujuće dokaze, pri čemu oboje sudija u pretresnom vijeću nije direktno saslušalo date svjedoke.</p> <p>- Žalbeni sud je, prema obavezama koje proizlaze iz člana 6. morao preduzeti mjere po vlastitom nahođenju kako bi direktno saslušao relevantne svjedoke, a radi utvrđivanja krivice odnosno nevinosti podnosioca predstavke, st. 26.-32.</p> <p>- Poštovanje principa neposrednosti od strane jednog od dvoje sudija ne može nadoknaditi odsustvo drugog sudije tokom saslušanja svih svjedoka, osim indirektnog svjedoka, st. 33.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. Konvencije (krivičnopravni aspekt).</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Sahiner protiv Austrije, br. 21669/21</p> <p>3. juni 2025.</p>	<p>Privatni život. Pozitivne obaveze države.</p> <p>– Odbijanje zahtjeva podnositeljke predstavke za promjenu imena „Özlem“, koje joj je dato po rođenju, u „Lemilia“ koje je neslužbeno koristila i s kojim se identifikovala, iz razloga što ono nije bilo „uobičajeno“ kako je to propisano relevantnim domaćim zakonom.</p>

	<p>Odjel IV</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ponovno isticanje široke slobode procjene koju država uživa u oblasti pravila i praksi vezanih za davanje imena, st. 34. - Zakonsko ograničenje mogućnosti promjene imena ne predstavlja ograničavanje prava prema članu 8. Konvencije; ne postoji ni opšta pozitivna obaveza države da pojedincu dozvoli promjenu vlastitog imena; postojanje pozitivne obaveze treba cijeliti u svjetlu konkretnog konteksta svakog slučaja pojedinačno, st. 35. i 39. - U okolnostima ovog slučaja, ne postoji pozitivna obaveza vlasti da upiše ime koje nije u skladu sa domaćim zakonodavstvom i praksom davanja imena, neslužbena upotreba imena od strane podnosioca predstavke godinama ili decenijama nije dovoljna da stvori pozitivnu obavezu države da ga prizna; odgovarajuća ravnoteža između suprotstavljenih interesa i granica slobodne procjene koja nije prekoračena, st. 41.-49. <p>Nema povrede člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3. član 5. st. 1 (e) i st. 4.</p>	<p>Spivak protiv Ukrajine, br. 21180/15 5. juni 2025. Odjel V</p>	<p>Zabrana mučenja i ponižavajućeg tretmana (materijalni i procesni aspekti). Osobe s duševnim poremećajima.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obavezno psihijatrijsko liječenje podnosioca predstavke u psihijatrijskoj ustanovi zatvorenog tipa na osnovu naloga koji je izdao krivični sud i njegova nemogućnost da pokrene sudski postupak za preispitivanje zakonitosti njegovog daljeg pritvaranja, što je, zajedno s materijalnim uslovima, po njegovim navodima predstavljalo zlostavljanje. - Član 5. st. 1.: Nezakonito nastavljena prisilna hospitalizacija podnosioca predstavke uprkos sudskom nalogu za njeno okončanje, st. 130. - Član 5. st. 4.: Utvrđeno je da u domaćem sistemu u vrijeme navedenog slučaja nije postojala osnovna zaštita u formi prava pacijenata prisilno smještenih u psihijatrijsku bolnicu da podnesu individualnu predstavku sudu (vidi Gorshkov protiv Ukrajine, st. 41.-46.), st. 138. - Obavezna hospitalizacija u ustanovi za mentalno zdravlje koju je naložio krivični sud, uključujući automatsko odobrenje za liječenje pacijenata protiv njihove volje, bez mogućnosti ulaganja pravnog lijeka, st. 139.

		<ul style="list-style-type: none"> - Periodična sudska revizija <i>po službenoj dužnosti</i> u slučaju podnosioca predstavke obilježena je očiglednim nedostatkom dužne pažnje i nije u skladu s osnovnim postulatima pravde, što predstavlja sistemski problem u tuženoj državi. - Član 3: odvojena procjena pravnog i regulatornog okvira koji reguliše mjere obaveznog liječenja u psihijatrijskim ustanovama, uključujući i onu koja se odnosi na istragu pritužbi na takve mjere, te stvarnog tretmana kojem je podnosilac predstavke bio podvrgnut, uključujući reakciju vlasti na primjedbe koje je on pokrenuo, st. 173.-77. - Propust tužene države da u datom trenutku uspostavi i efikasno primijeni pravni i regulatorni okvir koji reguliše mjere obaveznog liječenja u psihijatrijskim ustanovama i istraži pritužbe na takve mjere, st. 178.-89. - Nepotkrijepljena terapijska indikacija za stalnom i produženom dnevnom primjenom neuroleptičkih lijekova, u različitim oblicima i dozama, bez unaprijed određenog toka i protivno volji podnosioca predstavke, uprkos sudskom nalogu za okončanje takve primjene, a s ciljem njegovog kažnjavanja i namjerom vršenja kontrole nad ponašanjem podnosioca predstavke, st. 190.-202. - Utvrđeno je da su uslovi pritvora u psihijatrijskoj ustanovi neadekvatni, st. 204.-207. <p>Povreda člana 3. i člana 5., st. 1. i 4. Konvencije.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Străisteanu protiv Republike Moldavije, br. 9989/20</p> <p>5. juni 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Advokatici i poznatoj aktivistkinji za prava LGBTQ+ osoba, nametnuta je obaveza da sa svoje Facebook stranice ukloni video snimke na kojima se vidi kako druga advokatica iznosi uvredljive i homofobične komentare na njen račun uoči Povorke ponosa. - Dopuštenost: radi se o važnom pitanju od opšteg interesa, utvrđeno je da je kriterijum "nepostojanje značajne štete" (član 35. st 3 (b)) neprimjenjiv, st. 40.-42. - Osnova predmeta: uloga podnosioca predstavke upoređena s ulogom „čuvara javnog interesa“ („public watchdog“), st. 71.

		<p>- Nedostatak temeljitog ispitivanja slučaja od strane sudija na upravnom referatu koji nisu s dužnom pažnjom uzeli u obzir važnost prava na slobodu izražavanja u kontekstu rasprave o temi od javnog interesa i nisu uspostavili pravičnu ravnotežu između različitih prava koja su predmet sporenja, st. 66.-75.</p> <p>Povreda člana 10. Konvencije.</p>
--	--	---

**Sedmični pregled sudske prakse
9 - 13. juni 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1.	<p>S.S. i ostali protiv Italije (odluka), broj 21660/18</p> <p>20. maj 2025. (pisani otpravak 12. juni 2025.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Nadležnost Država.</p> <p>– Navodna ekstrateritorijalna nadležnost Italije nad operacijama spašavanja ilegalnih migranata koji su doživjeli brodolom na otvorenom moru u blizini libijske obale (tužba prema članovima 2., 3., 4. i 13. Konvencije i članu 4. Protokola broj 4).</p> <p>- Nedostatak efektivne kontrole tužene države <i>ratione loci</i> nad područjem u kojem su podnosioci predstavke presretnuti, odnosno međunarodnim vodama centralnog Sredozemnog mora, st. 91-98.</p> <p>- Sama činjenica da je Rimski centar za koordinaciju pomorskog spašavanja primio signal za pomoć s plovila koje je prevozilo ilegalne migrante i obavijestio nadležne libijske vlasti, nakon čega je libijski brod spasio preživjele u skladu s obavezama prema međunarodnom pomorskom pravu, nije utvrđena kao dovoljna za primjenu ekstrateritorijalne nadležnosti Italije <i>ratione personae</i> na osnovu ovlasti i kontrole državnog agenta, st. 100-108.</p> <p><i>Nedopuštena predstavka (izostanak nadležnosti ratione loci i ratione personae).</i></p>
Član 8.	<p>Paic protiv Švedske i Wernersson protiv Švedske (odluka), br. 12908/23 i 24544/23</p> <p>20. maj 2025. (pisani otpravak 12. juni 2025.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Privatni život.</p> <p>– Neovlaštena upotreba uzoraka sperme podnosilaca predstavke, datih u javnoj bolnici u kontekstu procjene plodnosti, za oplodnju dvije žene, što je rezultiralo začecem i rođenjem dvoje djece.</p> <p>- U svjetlu relevantne sudske prakse Vrhovnog suda, građanska parnica za naknadu štete pred domaćim sudovima utvrđena je kao djelotvoran pravni lijek koji nudi razumne izgleda za uspjeh u ovom predmetu, uprkos činjenici da su se relevantne radnje dogodile prije nego što je Konvencija uključena u domaće pravo, st. 61-62.</p> <p>- Čak i ako su podnosioci predstavke možda imali određene sumnje u izgleda za uspjeh građanske parnice kao pravnog lijeka zbog formalnog isteka rokova zastare, fleksibilan pristup koji su do sada slijedili švedski sudovi utvrđen je kao dovoljan razlog da se taj pravni lijek ne smatra očigledno uzaludnim. U ovom slučaju</p>

		<p>nisu utvrđeni posebni razlozi koji bi podnosiocima predstavke oslobodili obaveze da koriste ovaj pravni lijek prije podnošenja predstavke Evropskom sudu za ljudska prava, st. 63.</p> <p>Nedopuštena predstavka (nisu iscrpljeni domaći pravni lijekovi).</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 14.</p>	<p>B.T. i B.K.Cs. protiv Mađarske, broj 4581/16</p> <p>15. juni 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Smještaj romskog djeteta pod privremenu skrb države odmah po rođenju. Porodični život, posmatran samostalno i u vezi sa zabranom diskriminacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osporavane odluke zasnovane na prethodnom ponašanju majke tokom trudnoće i prema njenoj drugoj djeci, bez ikakve procjene da li bi i blaže mjere od privremenog smještaja bile dovoljne, st. 78-80. - Ozbiljni nedostaci u postupku donošenja odluka koji lišavaju majku adekvatnog učešća u brizi o njenom djetetu, st. 81-86. - Neuspjeh domaćih vlasti da provedu istinsko uravnoteženje interesa djeteta i interesa njegovih bioloških roditelja, kao i dubinsku i pažljivu ocjenu situacije, uključujući kratkoročne i dugoročne aspekte koji utiču na dijete, st. 88-93. - Član 14.: Nema dokaza da je navodno kršenje bilo dio organizovane politike usmjerene protiv Roma kao grupe ili da je ponašanje bolničkog osoblja ili domaćih vlasti bilo namjerno rasno motivisano, st. 109-112. <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p> <p>Predstavka prema članu 14. nedopuštena (očigledno neosnovana).</p>
<p>Član 6.</p> <p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>K.V. Mediterranean Tours Limited protiv Turske, broj 41120/17</p> <p>10. juni 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pravično suđenje (građanski aspekt). Mirno uživanje imovine.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Učešće vjerske fondacije kao treće strane u postupku pred Komisijom za nepokretnu imovinu (IPC) koji je pokrenula kompanija podnositelj predstavke u vezi s imovinom napuštenom na sjevernom Kipru 1974. godine, te dugotrajna i neefikasna priroda postupka pred IPC-om. - Član 1. Protokola broj 1: Propust IPC-a da postupa koherentno, marljivo i odgovarajućom brzinom u odlučivanju po zahtjevu kompanije podnosioca predstavke, st. 63-70.

		<p>- Član 6. st. 1. Konvencije: Učešće treće strane je neophodno za poštivanje principa pravičnog suđenja, uspostavljena pravična ravnoteža između interesa tužitelja i potrebe da se osigura pravilno provođenje pravde, uključujući interese treće strane; odsustvo nepravičnosti postupka u cjelini, st. 81-85.</p> <p>- Član 46: od tužene države se zahtjeva da nastavi dosljedne i dugoročne napore kako bi se ubrzao postupak pred Komisijom za nepokretnu imovinu (IPC) i stvorio efikasan pravni lijek koji osigurava istinsku pravnu zaštitu u slučaju kašnjenja, st. 104.</p> <p>Predstavka prema članu 6. st. 1. Konvencije nedopuštena - očigledno neosnovana. Povreda člana 1. Protokola broj 1.</p>
<p>Član 14. zajedno sa članom 8.</p>	<p>Á.F.L. protiv Islanda, broj 35789/22</p> <p>10. juni 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Oduzimanje starateljstva. Osoba sa invaliditetom. Porođični život.</p> <p>- Navodni propust islandskih vlasti da podnosiocu predstavke, muškarcu sa invaliditetom, osiguraju razuman smještaj kao mjeru pomoći s obzirom da skrbi za svoju kćerku, što je rezultiralo oduzimanjem starateljstva nad kćerkom.</p> <p>- Podnosilac predstavke se smatra osobom s invaliditetom nakon što su domaće vlasti priznale tu činjenicu, bez obzira na bilo kakav formalni status koji mu je dodijeljen, st. 60-64.</p> <p>- Domaće vlasti su utvrdile da su provele više individualiziranih i fleksibilnih mjera podrške kako bi poboljšale sposobnost podnosioca predstavke da pruži roditeljsku brigu kćerki, te poduzele napore usmjerene ka ispravljanju faktičke nejednakosti uzrokovane njegovim invaliditetom.</p> <p>Odluka o oduzimanju starateljstva od podnosioca predstavke donesena je onda kada je to bilo u najboljem interesu djeteta, st. 85-94.</p> <p>- Odluka o oduzimanju starateljstva nad njegovom kćerkom nije zasnovana na invaliditetu podnosioca predstavke, već na najboljem interesima djeteta nakon što su iscrpljene sve mjere podrške, st. 95-97.</p> <p>Nema povrede člana 14. u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>

<p>Član 6. st. 1. i član 3. (c)</p>	<p>Krpelík protiv Češke Republike, broj 23963/21</p> <p>12. juni 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Odbrana uz pravnu pomoć branioca po vlastitom izboru.</p> <p>– Krivična presuda protiv osobe s intelektualnim smetnjama na osnovu izjava datih bez prisustva branioca prije suđenja, a tumačenih kao odricanje od prava na zastupanje.</p> <p>- Vlasti moraju tretirati podnosioca predstavke kao ranjivu osobu zbog njegovog invaliditeta, st. 80-81.</p> <p>- Nakon što je obaviješten o svojim proceduralnim pravima putem složenog, unaprijed odštampanog obrasca bez ikakve dodatne pomoći, podnosilac predstavke nije u potpunosti svjestan da ima pravo na pravno zastupanje i nije razumno sposoban da shvati posljedice saslušanja bez prisustva branioca, §§ 82-85.</p> <p>- Bez ikakvih dodatnih koraka, odricanje od prava nisu pratile minimalne zaštitne mjere srazmjerne njegovom značaju, čime je bez uvjerljivih razloga i nepropisno ograničeno pravo podnosioca predstavke na pravnu pomoć, st. 87-89.</p> <p>- Šteta koju je podnosilac predstavke pretrpio u pretpretresnoj fazi nije ispravljena u sudskom postupku, budući da domaći sudovi nisu procijenili njegovu sposobnost da se valjano odrekne svojih prava i da njegovo priznanje ne priznaju kao valjan dokaz.</p> <p>Utvrđeno je da je suđenje u cjelini nepravedno, st. 90-98.</p> <p>Povreda člana 6. st. 3. (c) u vezi sa članom 6. st. 1. Konvencije (krivični aspekt).</p>
<p>Član 8.</p>	<p>T.H. protiv Republike Češke, broj 33037/22</p> <p>12. juni 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Rodni identitet transrodnih osoba. Priznavanje promjene spola. Privatni život.</p> <p>– Odbijanje zahtjeva podnosioca predstavke za promjenu broja koji označava spol na njegovog nacionalnoj ličnoj karti, na osnovu toga što nije podvrgnut operaciji promjene spola kako to zahtijeva domaće pravo.</p> <p>- Odluka koja predstavlja odbijanje priznavanja promjene spola podnosioca predstavke, st. 55.</p> <p>- Uslovljavanje pravnog priznavanja novog rodnog identiteta transrodnih osoba prethodnom hirurškom operacijom koja podrazumijeva ili potencijalno podrazumijeva sterilizaciju protiv njihove volje. Utvrđeno je da postavljanje ovakvog preduslova dovodi do toga da je za puno ostvarivanje prava na poštovanje privatnog života potrebno prethodno odricanje od punog ostvarivanja prava na poštivanje fizičkog integriteta, st. 56.</p>

		<p>- Utvrđeno je da su domaće vlasti zanemarile pravičnu ravnotežu koja se mora postići između općeg interesa i interesa pojedinca, st. 58-59.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
--	--	---

**Sedmični pregled sudske prakse
16. - 20. juni 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1. Protokola broj 1.</p>	<p>Radobuljac protiv Hrvatske (broj 2), broj 38785/18</p> <p>17. juni 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Osiguranje naplate poreza. Nemogućnost prebijanja potraživanja.</p> <p>– Odbijanje da se poreski dug podnosioca predstavke otpiše na osnovu njegovih potraživanja koja nisu povezana s oporezivanjem, a za koja ima pravo na naplatu.</p> <p>- Utvrđeno je da stav domaćih vlasti da takvo poravnanje nije moguće u skladu s domaćim pravom u slučaju podnosioca predstavke nije proizvoljan, odnosno očigledno nerazuman, st. 43-46.</p> <p>- Naplata poreskog duga podnosioca predstavke putem prinudne naplate za koju se smatra da je slijedila opći interes osiguranja plaćanja poreza, st. 47.</p> <p>- Iznosi naloženi za naplatu podnosiocu predstavke, koji je inače advokat, nisu ugrozili njegovu finansijsku situaciju, odnosno njegove profesionalne aktivnosti, st. 54.</p> <p>- Široka sloboda procjene države u oblasti oporezivanja nije prekoračena i podnosilac predstavke nije pretrpio nesrazmjeran individualni teret, st. 55.</p> <p>Nema povreda člana 1. Protokola broj 1.</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Bülent Bekdemir protiv Turske, broj 42881/18</p> <p>17. juni 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pravično suđenje (krivični aspekt). Pristup braniocu.</p> <p>– Zakonsko ograničenje prava podnosioca predstavke na pristup braniocu u policijskom pritvoru i oslanjanje domaćih sudova na izjave pribavljene bez prisustva branioca kako bi ga osudili za pokušaj rušenja ustavnog poretka i izrekli kaznu doživotnog zatvora.</p> <p>- Izostanak uvjerljivih razloga koji opravdavaju osporeno ograničenje, st. 53.</p> <p>- Propust domaćih sudova da ocijene koji će uticaj izostanak branioca imati na pravo na odbranu, odnosno sveukupnu pravičnost postupka, kao i da odbace sporne izjave na način koji predviđa domaći zakon (usporediti sa Mehmet Zeki Çelebi protiv Turske, st. 57-73), st. 56.</p>

		<p>- Propust Ustavnog suda da primjeni načela utvrđena sudskom praksom Suda, st. 57.</p> <p>- S obzirom da su sporne izjave nosile značajnu dokaznu vrijednost, utvrđeno je da je sveukupna pravičnost krivičnog postupka nepovratno narušena, §§ 57-64.</p> <p>Povreda člana 6. st. 1. i člana 3. (c) Konvencije.</p>
<p>Član 37. st. 1.</p> <p>Pravilo 80. Poslovnika Suda</p>	<p>Zăicescu i Fălticineanu protiv Rumunije, broj 42917/16</p> <p>17. juni 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Skidanje sa liste predmeta. Zahtjev za reviziju.</p> <p>– Vlada je zatražila reviziju presude Suda u predmetu Zăicescu i Fălticineanu protiv Rumunije. Sud nije obaviješten o tome da je drugi podnosilac predstavke preminuo tokom postupka.</p> <p>- Smrt drugog podnosioca predstavke predstavlja novu činjenicu „odlučujućeg utjecaja“ koja opravdava reviziju presude, st. 8-9.</p> <p>- S obzirom na izostanak namjere nasljednika ili bliskog srodnika da nastavi s postupkom po predstavki, poštivanje ljudskih prava ne zahtijeva nastavak razmatranja u odnosu na drugog podnosioca predstavke, st. 10.</p> <p>- Član 41.: prvom podnosiocu predstavke dodijeljen je isti iznos troškova i izdataka koje je Sud prethodno dodijelio zajednički obojici podnosilaca predstavke, st. 12.</p> <p>Zahtjev za reviziju odobren.</p>
<p>Član 10.</p>	<p>Leost protiv Francuske (odluka), broj 42635/20</p> <p>27. maj 2025. (pisani otpravak 19. juni 2025.)</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <p>- Presuda u krivičnom predmetu protiv urednika sedmičnog časopisa zbog objavljivanja fotografija snimljenih tokom saslušanja pred krivičnim sudom u vezi s terorističkim napadima.</p> <p>- Nepostojanje valjanih argumenata o tome zašto čitaoci časopisa nisu mogli biti dovoljno informisani koristeći pravna sredstva koje su ponuđena medijima, st. 57.</p> <p>- Utvrđeno je da je objavljivanje imalo ozbiljne potencijalne posljedice na privatni život osoba koje su bile prisutne na saslušanju i na pravo optuženog da se smatra nevinim, st. 59-62.</p>

	<p>Odjel V</p>	<p>- U svjetlu odgovarajućeg nastojanja domaćih sudova da se uspostavi ravnoteža, široka sloboda procjene koje ima Država nije prekoračena, st. 64-72.</p> <p>- Finalni iznos novčane kazne izrečene podnosiocu predstavke (2.000 EUR) ne smatra se nesrazmjernim legitimnim ciljevima koji su se željeli postići, st. 64.</p> <p>Nedopuštena predstavka (očigledno neosnovana).</p>
<p>Član 6. st. 2.</p>	<p>Ravier protiv Francuske, broj 32324/22</p> <p>19. juni 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pretpostavka nevinosti.</p> <p>– Jezička formulacija odluke Državnog vijeća (<i>Conseil d’État</i>) u vezi s postupcima podnosioca predstavke tokom izborne kampanje.</p> <p>- Prihvatljivost: uprkos činjenici da nikada nije formalno optužen, utvrđeno je da je podnosilac predstavke bio tretiran kao osoba osumnjičena da je počinila krivično djelo te su mu "na teret stavljena" određena djela u smislu člana 6. st. 2. Konvencije, vidi st. 29.</p> <p>- S obzirom da se osporena odluka Državnog vijeća, kojom se poništava izbor podnosioca predstavke i kojom je proglašen nepodobnim, odnosila na iste materijalne činjenice kao i krivična istraga i djelimično se zasnivala na izvještaju policije o istrazi, utvrđeno je da su dva postupka predstavljala vezu zbog koje se mogu primijeniti odredbe član 6. st. 2 (usporediti sa Gravier protiv Francuske, st. 22-24), st. 30.</p> <p>- Meritum: izraz "prijeverne radnje" (fra. <i>manœuvres frauduleuses</i>) nije ograničen samo na krivičnu sferu, njegova upotreba se ne smatra optuživanjem za krivična djela (usporediti sa Güç protiv Turske, st. 41), st. 40-44.</p> <p>Nema povrede člana 6. stava 2. Konvencije.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
23. - 27. juni 2025. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 2. Protokola broj 4</p> <p>Član 13.</p>	<p>Cimpaka Kapeta protiv Belgije, broj 55000/18</p> <p>26. juni 2025.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Sloboda napuštanja zemlje. Djelotvoran pravni lijek.</p> <p>– Odbijanje izdavanja pasoša podnosiocu predstavke koji je zbog terorizma osuđen na uslovnu kaznu zatvora, jer mu je, <i>između ostalog</i>, u stanu pronađena zastava Islamske države, a postoji i opasnost da bi se mogao vratiti u Siriju.</p> <p>- Član 2. st. 2. Protokola broj 4: utvrđeno je da osporena mjera predstavlja ograničavanje uprkos mogućnosti da će podnositelj predstavke putovati u državu u koje je moguće ući samo sa ličnom kartom (vidjeti L.B. protiv Litvanije, st. 81), st. 63.</p> <p>- Domaće vlasti su dale relevantne i dovoljne razloge, st. 72-76.</p> <p>- Trajanje ograničenja slobode kretanja podnosioca predstavke nije pretjerano imajući u vidu razloge odbijanja, st. 78-79.</p> <p>- Utvrđeno je da je sudska kontrola zakonitosti i proporcionalnosti mjere od strane Državnog vijeća adekvatna, s obzirom na to da je taj sud imao pristup cijelom administrativnom spisu, uključujući povjerljive dokumente, st. 80-83.</p> <p>- Izostanak mogućnosti da podnositelj predstavke pristupi povjerljivom izvještaju nije utjecao na samu suštinu njegovih prava koja ima u postupku, st. 84.</p> <p>- U svijetlu široke slobode procjene ostavljene tuženoj državi, mjera nije nesrazmjerna legitimnim ciljevima koji se žele postići, st. 85.</p> <p>- Član 13: s obzirom da je Državno vijeće imalo na uvid sve dokumente u spisu, utvrđeno je da je pravni lijek za osporavanje mjere neizdavanja pasoša bio djelotvoran, st. 104-07.</p> <p>Nema povrede člana 2. Protokola broj 4 i člana 13. Konvencije u vezi s članom 2. Protokola broj 4.</p>

<p>Član 4. Protokola broj 4</p> <p>Član 13.</p> <p>24. juni 2025.</p> <p>Odjel II</p>	<p>H.Q. i drugi protiv Mađarske, broj 46084/21, 40185/22 i 53952/22</p>	<p>Zabrana kolektivnog protjerivanja stranaca. Djelotvoran pravni lijek.</p> <p>– Automatsko prebacivanje podnosioca predstavke, pojedinačno ili zajedno s drugim osobama, na suprotnu stranu ograde duž granice Mađarske sa Srbijom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopustivost predstavke prema članu 4. Protokola broj 4: prebacivanje podnosioca predstavke predstavlja “protjerivanje”, utvrđeno da je član 4 primjenjiv (vidi Shahzad protiv Mađarske, st. 42. i st. 46-52., i S.S. i ostali protiv Mađarske, st. 45), st. 95. - Meritum: pojedinačno prebacivanje prvog podnosioca predstavke predstavlja “kolektivno protjerivanje”, §§ 112-16. - Odbijanje vlasti da razmotre argumente prvog podnosioca predstavke i izostanak odluke o pojedinačnom prebacivanju preostalih podnosioca predstavke ne predstavlja posljedicu njihovog djelovanja (vidjeti Shahzad protiv Mađarske, st. 60), st. 115. i 117. - Takozvani „postupak ambasade“ ne omogućava stvaran i efikasan pristup sredstvima legalnog ulaska u zemlju, st. 115. i st. 119-24. - Član 13: postojeći postupak ne pruža razmatranje lične situacije podnosioca predstavke. Utvrđeno je da ne postoji efikasan pravni lijek protiv deportacije, st.155-59. - Član 46 (opće mjere): indikacija hitnih i odgovarajućih mjera kojima se sprječavaju daljnja kolektivna protjerivanja i osigurava stvaran i efikasan pristup postupku međunarodne zaštite, st. 164. <p>Povreda člana 4. Protokola broj 4 i člana 13. Konvencije u vezi sa članom 4. Protokola broj 4.</p>
<p>Član 8.</p> <p>24. juni 2025.</p>	<p>M.L. protiv Sjeverne Makedonije, broj 30206/23</p>	<p>Porodični život. Nasilje u porodici. Kontakt oca i djeteta. Periodična procjena rizika.</p> <p>– Zabrana podnosiocu predstavke da prilazi svojoj devetogodišnjoj kćerki u kontekstu krivičnog postupka protiv njega, a u vezi s navodnim nasiljem u porodici i prijetnjama kćerki i njegovoj bivšoj supruzi.</p> <p>- Nije utvrđeno da je nerazumna naredba sudije za prethodni postupak izdata kao mjera predostrožnosti, st. 72. Utvrđeno je da u odluci tročlanog sudskog vijeća, kojom se potvrđuje nalog po žalbi, nedostaje pravilno obrazloženje i samostalna i sveobuhvatna procjena rizika, st. 73-74.</p>

	Odjel II	<p>- Izostanak obrazloženih odluka sudija za prethodni postupak u vezi s obaveznim periodičnim ponovnim ocjenjivanjem naloga i nedostatak smislene kontrole na osnovu ažuriranih informacija, st. 76-77.</p> <p>- Propust da se podnosioca predstavke uključi u postupak periodične ponovne procjene. Nepostojanje proceduralnih garancija koje bi mu omogućile da zaštiti svoj interes u smislu ponovnog spajanja sa kćerkom, st. 78-79.</p> <p>Povreda člana 8. Konvencije.</p>
Član 1. Protokola broj 1.	<p>Aksüngür i drugi protiv Srbije, broj 69080/13 i 4 ostala</p> <p>24. juni 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Nadziranje korištenja imovine. Oduzimanje neprijavljenog novca na granici.</p> <p>– Novčana kazna i oduzimanje cjelokupnog iznosa (ili značajnog dijela) gotovine koju je podnosilac predstavke prenio preko granice, a da nije prijavio carini.</p> <p>- Utvrđeno je da je zakonodavni okvir preširok i neprecizan, uz uski opseg kontrole koje provode domaći sudovi, st. 96-102.</p> <p>- Propust domaćih sudova, uključujući Ustavni sud, da otklone sumnje u tumačenje primjenjivih odredbi domaćeg prava, da provedu smislenu analizu sankcije potrebne u svakom pojedinačnom slučaju, kao i da osiguraju pravičan balans između suprotstavljenih interesa, st. 107-122.</p> <p>Povreda člana 1. Protokola broj 1.</p>
Član 11.	<p>Sagir i drugi protiv Grčke, broj 34724/18</p> <p>24. juni 2025.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda udruživanja.</p> <p>- Odbijanje domaćih sudova da registruju „Kulturno udruženje turskih žena prefekturu Ksanti“, uz obrazloženje da je potrebno izbjeći zabunu između muslimanske manjine koji su grčki državljani, priznate Ugovorom iz Lozane iz 1923. godine, i turske manjine koju sudovi nisu priznali.</p> <p>- S obzirom da domaći sudovi nisu zasnovali svoje zaključke na argumentu da bi predmetni predloženi naziv mogao ugroziti javni red, naziv sam po sebi nije dovoljan da opravda odbijanje da se udruženje ne registruje (vidjeti Udruženje osoba silesijanske nacionalnosti (u likvidaciji) protiv Poljske, st. 54), st. 48-49. i 51.</p>

		<p>- Ponovno naglašavanje principa samoidentifikacije manjina kao „kamena temeljca“ međunarodnog prava koje općenito reguliše zaštitu manjina (vidjeti Molla Sali protiv Grčke [Veliko vijeće], st. 157), st. 50.</p> <p>- S obzirom da razlozi koje su dali domaći sudovi nisu niti relevantni niti dovoljni, utvrđeno je da ograničenje ne slijedi bilo kakvu “hitnu društvenu potrebu,” st. 52.</p> <p>- Član 46. (pojedinačne mjere): ponovno otvaranje postupka, ako bude zatraženo, predstavlja najadekvatniji način da se prekine povreda i pruži pravna zaštita, st. 64-65.</p> <p>Povreda člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 6. st. 1</p> <p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Păcurar protiv Rumunije, broj 17985/18</p> <p>24. juni 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravično suđenje (građanski aspekt). Mirno uživanje imovine.</p> <p>– Oduzimanje imovine koja pripada podnosiocu predstavke, visokorangiranom šefu policije, koja nije zasnovana na osuđujućoj presudi, a koju je sud u građanskom postupku smatrao neobjašnjivom, na osnovu pravnog okvira o integritetu u vršenju javne funkcije.</p> <p>- Član 6. st. 1., dopustivost: u svjetlu Engel kriterija, član 6. st. 1. nije primjenjiv u pogledu njegovog krivičnog aspekta, st. 124-32.</p> <p>- U svjetlu testa ustanovljenog u predmetu Vilho Eskelinen i drugi protiv Finske [Veliko vijeće], st. 62, član 6. st. 1. primjenjiv u vezi sa građanskim aspektom tog člana, st. 134-40.</p> <p>- Osnova predmeta: Utvrđeno je da je podnosilac predstavke, zastupan od strane branioca po njegovom izboru, primio detaljno obrazložene odgovore na sve svoje navode i zahtjeve upućene upravnim organima i sudovima, st. 148-52. i 156.</p> <p>- Utvrđeno je da je teret dokazivanja koji se primjenjivao za objašnjenje izvora prihoda u skladu s Ustavom i sudskom praksom Visokog suda, st. 153-54.</p> <p>- Član 1. Protokola broj 1: utvrđeno je da je oduzimanje imovine bez porijekla imalo dovoljno jasnu i predvidljivu pravnu osnovu, te je pružilo dovoljne zaštitne mjere za osiguranje proporcionalnosti mjere, st. 173-79. i 199.</p>

		<p>- U kontekstu borbe protiv korupcije specifičnom za tuženu državu, široka sloboda procjene nije prekoračena, a finansijska situacija podnosioca predstavke adekvatno je ocijenjena od strane domaćih sudova u adversarnom postupku, st. 186-98 i 200.</p> <p>Nema povrede člana 6. st. 1. Konvencije i člana 1. Protokola broj 1.</p>
<p>Član 6. st. 1.</p>	<p>A i B protiv Malte, broj 4986/24</p> <p>24. juni 2025.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Izuzeće sudije. Pravično suđenje (građanski aspekt). Nepristrasan sud.</p> <p>– Bivši advokat sudije Porodičnog suda koji ju je zastupao u parnici za razvod njenog braka, pojavio se u postupku u kojem je ona postupajući sudija kao zastupnik suprotne strane podnosioca predstavke. Postupak se odnosio na prava podnositeljice predstavke na kontakt sa djetetom.</p> <p>- Dopustivost: utvrđeno je da se građanski aspekt člana 6. st. 1. primjenjuje na postupak za izuzeće sudije, budući da se ne radi o zasebnom postupku, već o dijelu glavne rasprave u građanskoj parnici (uporediti i kontrastirati sa Schreiber i Boetsch protiv Francuske (odluka)), st. 36-38.</p> <p>- Osnova predmeta: s obzirom na to da je punomoć branioca istekla sedam mjeseci prije početka spornog postupka i da je prošlo dovoljno vremena da se oslabe profesionalne veze i otklone svi strahovi od pristrasnosti, odluka sudije da ne pokrene pitanje izuzeća na vlastitu inicijativu smatra se prihvatljivom, st. 67.</p> <p>- Ponovno naglašavanje načela da tužbe u kojima se tvrdi da postoji pristrasnost ne bi trebale paralizirati pravni sistem tužene države i da u malim pravnim sistemima strogi standardi u pogledu takvih zahtjeva mogu nepotrebno ometati provođenje pravde (vidi, na primjer, A.K. protiv Liechtenstein, st. 82), st. 68.</p> <p>- Nije utvrđeno da je postupak, uključujući preispitivanje pred ustavnim sudovima, kao manjkav i u skladu je sa standardima Konvencije, pri čemu su sudovi ustavne nadležnosti koji su razmatrali tužbu za nepristrasnost ispravili propuste sudije, st. 71-76.</p> <p>Nema povrede člana 6. stava 1. Konvencije.</p>
<p>Član 8.</p> <p>Član 14.</p>	<p>Seydi i i drugi protiv Francuske, broj 35844/17</p>	<p>Privatni život.</p> <p>– Navodna rasna diskriminacija tokom provjere identiteta na ulici.</p>

	<p>26. juni 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Procesni aspekt: posebno obrazložene odluke domaćih sudova koji su ispunili obavezu da razmotre da li su diskriminatorni motivi mogli igrati ulogu u provjerama identiteta (uporediti sa Muhammad protiv Španije, st. 75, i kontrastirati sa Basu protiv Njemačke, st. 37, kao i Wa Baile protiv Švicarske, st.102), st. 94-98. - Materijalni aspekt: utvrđeno je da je interni pravni i upravni okvir usklađenim sa konvencionalnim zahtjevima na koje se poziva, st. 101-105. - Razmatranje u svjetlu općeg stanja u tuženoj državi, st. 111-17. - Izostanak <i>prima facie</i> dokaza da je diskriminatoran stav zasnovan na rasnoj osnovi imao ulogu u provjerama identiteta pet od šest podnosilaca predstavke, st. 118-125. - Skup ozbiljnih, preciznih i dosljednih dokaza koji mogu stvoriti pretpostavku diskriminatornog postupanja u odnosu na jednog od podnosilaca predstavke, a koje Vlada nije uspjela opovrgnuti, st. 126-129. <p>Povreda materijalnog aspekta člana 14. Konvencije u vezi sa članom 8 u pogledu jednog od podnosilaca predstavke.</p> <p>Nema povrede materijalnog ili procesnog aspekta u vezi sa ostalim podnosiocima predstavke.</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Alakhverdyan protiv Ukrajine, broj 8838/20</p> <p>26. juni 2025.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravično suđenje (krivični aspekt).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Navodna neučinkovita vanredna revizija presude protiv podnosioca predstavke pred Vrhovnim sudom. Postupak je pokrenut nakon što je Sud utvrdio povredu tokom početnog postupka zbog upotrebe priznanja podnosioca predstavke koje je dao bez prisustva svog branioca (Alakhverdyan protiv Ukrajine [Komitet], broj 12224/09, 16. 4. 2019.). - Presuda je potvrđena nakon što je Vrhovni sud isključio dio dokaza za koje se smatralo da su kontaminirani priznanjem podnosioca predstavke bez obrazloženja o tome zašto neki drugi dokazi nisu kontaminirani, iako postoje indicije da su i oni proistekli iz njegovog priznanja; potpuno ponovno saslušanje je bilo neophodno kako bi se utvrdilo da li su preostali dokazi dovoljni da se potvrdi krivica podnosioca predstavke, st. 74-75. - Utvrđeno da je izostanak potpuno ponovnog saslušanja uskratio podnosioca predstavke prava da ima dovoljno vremena i mogućnosti za pripremu odbrane, st. 76.

		<p>- Tumačenje nalaza Suda od strane Vrhovnog suda u vezi sa prvobitnom presudom nije u potpunosti u skladu sa zaključcima Suda, st. 77-78.</p> <p>Povreda člana 6. Konvencije.</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Bouša protiv Češke Republike (odluka), broj 34067/23</p> <p>3. juni 2025. (pisani otpravak 26. juni 2025.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Nepriistrasan sud (krivični aspekt). Presumpcija nevinosti.</p> <p>– Prvostepeni sud je podnosioca predstavke proglasio krivim i koristio, u samoj presudi, iste jezičke formulacije koje je prethodno koristio u presudi u slučaju njegovog suoptuženika, kako bi opisao postupke podnosioca predstavke.</p> <p>- Identifikacija podnosioca predstavke (koji tada još nije bio osuđen) njegovim punim imenom u predmetu protiv suoptuženika odgovara uobičajenoj praksi u većini država članica Vijeća Evrope (vidjeti Gorše protiv Slovenije, st. 38) i nije u suprotnosti sa Mucha protiv Slovačke, st. 62, što se ne može tumačiti kao sprječavanje suda da, u svim okolnostima, identificira optuženog kojem tek treba suditi, st. 56.</p> <p>- Iako nije oslobođena kritike, nije utvrđeno da je osporena formulacija iz obrazloženja presude protiv suoptuženika podnosioca predstavke bila štetna po pravo podnosioca predstavke na pretpostavku nevinosti, st. 57-61.</p> <p>Nedopuštena predstavka (očigledno neosnovana).</p>